The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.

Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi", — Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone EM 8-0792. Editor in U.S.A. — A. Zvērinš, 63 - 43 Bunnecke Court, Ridgewood 27, N.Y., U.S.A. Tel. EV 1-5212.

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA.

LATVIJA

AMERIKA

Latviešu laikraksts Amerikā

nās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās „Daugavas Vanagi". Redaktori: I. Vīksna, J. Vītols, A. Gailīte. Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. EM 8-0792. ASV red. — A. Zvērinš, 63 - 43 Bunnecke Court, Ridgewood 27, N. Y., U.S.A. Tel. EV 1-5212.

Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; 3 mēn. $4.50; 6 mēn. $8.50; par gadu $16.00.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.60, tekstā $3.20-$-6.40 par vienu collas slejas telpu.

WEDNESDAY, APRIL 27. 1960. 34./963 n-rs SESTDIEN, 1960. GADA 27. APRĪLĪ 10. gads.

NAMA IECERE SĀK ĪSTENOTIES

LNAK valdes sēde 1960. gada 21. aprīlī

Paplašināto LNAK valdes sēdi atklāj valdes pr-dis V. Upeslācis, tanī piedalās: māc. A. Lūsis, J. Niedra, V. Uiska, T. Kronbergs, A. Rožkalns, D. Vidiņa, J. Grodnis, K. Bencons, J. Grīslis, Kultūras noz. v. R. Bregžis, palīdzības noz. vad. K. Tannis, informācijas centra vad. J. Goba, Toronto latviešu nama komitejas pr-dis A. Svenne, Toronto latviešu jaunatnes darba kopas pr-dis V. Gulēns un no Savstarpējās sabiedrības līgas — A. Austriņš.

Toronto latviešu nama lietā A. Svenne ziņo, ka ar T.L.J.D.K. noslēgts nolīgums un izstrādāts plāns par līdzekļu sagādi.

Nams ir iecerēts kā veikalnieciska pasākums, kas kalpos arī latviešu nacionāli - kulturāliem un sabiedriskiem idejām. Būvi paredzēts veikt trijos posmos. Pirmā posmā paredzēts izbūvēt telpas skolai un birojam, otrā posmā — sarīkojumu un sabiedriskās telpas. Trešā posmā izbūvēs restorānu un kafejnīcu.

Kapitāla sagādei tiks pārdotas dalības zīmes $100,- vērtībā. „Zelta dalības zīmes" būs par $500, kuru turētāju vārdus iekals plāksnē.

Dalības zīmju pārdošanu nama komitejas uzdevumā galvenokārt uzņēmās Toronto latviešu jaunatnes darba kopa.

Naudu iekasēs uz „Latvian Building Fund" vārdā un to pārvaldīs nama komiteja. Nauda tiks noguldīta Toronto latviešu kredītsabiedrības bankā un to varēs izņemt tikai nama īpašuma iegādei un būvei, bet ja akciju sabiedrība nerealizētos, tiks atmaksāta dalības zīmju turētājiem nominālā vērtībā.

Sasniedzot kapitāla iegādei $150.000,-, tiks sasaukta akcionāru sanāksme un reizē ar to dalības zīmes kļūs par akcijām. Akcionāru sanāksme ievēlēs nama pārvaldi. Katrai akcijai (personas vai biedrības īpašniekam) būs viena balss. Balsis varēs deleģēt.

Domāts, ka, būvējot namu, katram posmam jābūt pabeigtam, pirms uzsāk nākošo posmu.

Lai nodrošinātu nacionāli-kulturālos un sabiedriskos mērķus, nama pārvalde pirms akcionāru sanāksmes izstrādā statūtus.

LNAK valde atzina, ka nama komitejas izstrādātais plāns ir reāls un apsveicams un nolēma iegādāties pirmo dalības zīmi par $100,-.

Valde pieņēma un apstiprināja LNAK padomes vēlēšanu instrukciju. Padomes vēlēšanas notiks oktobra — novembra mēnesī. Vēlēšanu komisijā darbosies J. Grīslis kā priekšsēdis un 12 organizāciju pārstāvji.

Vēlēšanu komisijas priekšsēdis J. Grīslis norādīja, ka līdzšinējās vēlēšanās lietotā urna ir nolietojusies un vajadzīga jauna.

Komūnisma ekspansijas atvairīšanai un Latvijas brīvības centienu veicināšanai pie LNAK valdes līdzšinējās Nozares Latvijas brīvībai vietā darbosies Politiskā nozare. Nozari vada nozares vadītājs, kuŗu izrauga LNAK valde valdes pilnvaru laikam. Politiskai nozarei pakļauti:

1. Informācijas centrs Kanadā — pretkomūnisma darbībai un Kanadas sabiedrības informēšanai;
2. Referentu sekcija ar pārstāvjiem Baltijas tautu federācijā, Savstarpējā sadarbības līgā, Antiboļševistiskā blokā, Etnisko grupu politiskā padomē, Apspiesto tautu asamblejā, Garīgās organizācijās, u.c.

Par politiskās nozares pagaidu vadītāju valde ievēlēja V. Upeslāci, bet pārējos darbiniekus izraudzīs nākošajā valdes sēdē.

Par LNAK Kultūras nozares vadītāju apstiprināja R. Bregži, Palīdzības nozares vadītāju — K. Tanni un Jaunatnes nozares vadītāju — T. Kronbergu.

Valde atzina, ka atbalstāms apgāds „Ceļinieks," kurš izdod žurnālus „Mazputniņš," „Ceļinieks" un „Jaunā Gaita", un nolēma lūgt Ziemeļamerikas Kultūras fondu piešķirt pabalstu $1000,- minēto žurnālu atbalstam.

Nolēma abonēt 10 eks. jaunatnes žurnāla „Ceļinieks" Toronto latviešu skolas vajadzībām.

Toronto pilsētas galvas piesūtīto ielūgumu LNAK valdes priekšsēdim piedalīties Francijas valsts prezidenta De Golla sagaidīšanā pie pilsētas valdes nama, valde nolēma nosūtīt atpakaļ ar atzinumu, ka latvieši un ikviens demokrātiju un brīvību atzinējs cilvēks nevar attaisnot Francijas valstsvīru izrīcību ar tiem cilvēkiem, [illegible] Korsiku, sakarā ar Padomju Savienības diktātora Chruščeva viesošanos Parīzē.

K. B.

SANĀKSMES ŅUJORKĀ NEDĒĻAS NOGALĒ

ASV DV gadskārtējā pilnsapulcē, kas notika pagājušās nedēļas nogalē Ņujorkā, no 26 organizācijām vienībām bija ieradušies 19 delegāti. Sapulci atklāja DV ASV zemes valdes pr-dis A. Vanags, sanāksmes dalībniekus apsveica ALA's valdes pr. prof. P. Lejiņš, KLB pr. V. Hazners, AN asamblejas latviešu delegācijas vadītājs Dr. V. Māsēns, kas tūlīt no sēdes devās uz lidlauku, lai izlidotu uz Eiropu, no ALJA's — J. Slesers, u. c.

Vakarā savas pastāvēšanas 10 gadu svētkus atzīmēja DV Ņujorkas apvienība. Svētku runu teica apvienības dibinātājs A. Līdacis, pēc tam tika apbalvoti čītīgākie apvienības biedri, sekoja vīru koŗa koncerts un kopējs azaids.

ALA's sēde virsotņu koferences zīmē

Šai pašā nedēļas nogalē notika arī ALA's valdes sēde, kuŗā galvenais pārrunu temats bija virsotņu konference. Pārunāja ierosinātās vēstuļu akcijas nozīmi, kā arī vienojās par rezolūcijas tekstu, kas tiktu iesniegts prez. Eizenhaueram sakarā ar lūgumu pacelt šai konferencē jautājumu par apspiesto taut'' stāvokli.

NOMODĀ PAR TAUTAS KULTŪRU

Vēl tikai dažas pavasarīgas nedēļas, un klāt būs lielais Daugavas Vanagu svētku laiks, atzīmējot organizācijas 15 gadu darbību. Kanadas Daugavas Vanagi šīs svinības sāks jau 21. maijā ar gleznu izstādes atklāšanu, piedaloties māksliniekiem no Kanadas, ASV un Eiropas, bet īstā svētku nedēļas nogale būs nākošā — 28., 29. un 30. maijā, kad katra diena būs piepildīta sarīkojumiem — sākot no koncerta līdz sporta spēlēm un ballei.

Viens no iezīmīgākajiem solās būt

RAKSTNIEKU CĒLIENS

svētdien, 29. maijā, pl. 3 p.p. Sv. Andreja baznīcas zālē, kuŗā bez Kanadā dzīvojošajiem rakstniekiem savu piedalīšanos apsolījuši arī viesi no ASV — J. Krāslavietis no Milvokiem un simboliskā „Elles ķēķa" dzejnieku grupa no Ņujorkas: Rita Gāle, Gunars Saliņš, Linards Tauns un Teodors Zeltiņš, Ansis Ūibo un varbūt vēl dažs labs cits.

Šie rakstnieki lasīs savus jaunākos darbus prozā un dzejā, rādot, cik dzīva vēl pukst gaŗajos svešuma gados latviešu dzejnieka sirds, nomodā par savas tautas kultūrālajām vērtībām. Lai rādītu, ka arī latviešu lasītājs un klausītājs ir modrs uztvert šīs garīgās nemirstības un veidošanās zīmes, jācer, ka šai svētdienas pēcpusdienā Sv. Andreja baznīcas zāle būs pilna klausītāju, kas modri sekos mūsu rakstnieku sniegumam.

18. JŪNIJĀ

Piedalieties pretkomūnistiskās demonstrācijas auto braucienā uz Otavu!

PIETEIKŠANĀS

līdz 2. maijam, ieskaitot, uzdodot vārdu, telefona numuru vai arī adresi. Toronto un apkārtnē dzīvojošiem latviešiem jāpiesakās: Latviešu informācijas centram, tel. HU 9-4448, zvanīt vakaros.

Hamiltonā: E. Breikšam, 174 Main St. W., Apt. 22, Hamilton, Ontario, tel. JA 8-2201, zvanīt vakāros.

Londonā: G. Brikmanim, 864 Hellmuth Avenue, tel. GE 2-0113, zvanīt vakaros.

Sv. Katrīnēs: K. Freimanim, 25 Chaplin Street, St. Catharines, Ont., tel. MU 2-9410.

Niagarā: P. Treijeram, 706 Eastwod Crescent, Niagara Falls, tel EL 4-0653, zvanīt vak.

Bramptonā: J. Grodnim, 37 Wellington St. E., Brampton, Ontario, tel. GL 1-5118, zvanīt vakarō.

Šī protesta demonstrācija, kā jau ziņots, notiek sakarā ar Latvijas 20 gadu okupāciju — 17. jūnija zīmē.

Brauciens paredzēts auto mašīnās; katrā būs 4-5 braucēji ar attiecīgiem plakātiem, ko nest gar Padomju sūtniecību Otavā.

Demonstrācijas mērķis — pievērst Kanadas valdības, preses un iedzīvotāju uzmanību mūsu tautas liktenim. Tāpēc braucienam jābūt grandiozam — lūgti piedalīties visi auto īpašnieki un pārējie latvieši.

Čaklais Bostonas koris Līga, kuŗa repertuārā ir jau 100 dziesmu, 7. maijā rīko savas 5 gadu darbības atceres koncertu Daugavas Vanagu apv. zālē. Atēlā koŗa dalībnieki ar diriģentu T. Dreimani vidū.

PREZIDENTS RĪ NEGRIB ATKĀPTIES

Seulā. — Nedēļas nogale demonstrāciju uzbudinātajā Dienvidkorejā pagāja bez traucējumiem un bez jaunas asinsizliešanas. Vairākās pilsētās notika demonstrācijās nogalināto masveidīga apbedīšana.

Dienvidkorejas kabinets, kā zināms, ir atkāpies. Aiziet arī 15. martā ievēlētais viceprezidents; vienīgais, kas paliek no vecajiem, ir prezidents Singmans Rī, 85 gadus vecs, divpadsmit gadu sabijis Dienvidkorejas prezidenta amatā. Singmanu Rī neuztrauc fakts, ka viņš tika ievēlēts bez pretkandidāta,kā vienīgais prezidenta amata kandidāts. Tādēļ arī par aiziešanu viņš vēl nedomā. Gluži otrādi, viņš jau ir uzaicinājis vienu no Dienvidkorejas rūdītākajiem politiķiem — Hučungu, lai tas sāktu formēt pagaidvaldību, kas tad funkcionētu līdz normālu apstākļu atgriešanās brīdim.

BALTIJAS SŪTŅI APSPRIEŽAS

Kārtējā Baltijas valstu diplomātu sanāksmē sakarā ar gaidāmo valstu galvu konferenci notika 18. aprīlī Latvijas sūtniecības namā. Tajā piedalījās prof. A. Spekke, Lietuvas Chargé d'Affaires J. Kajeckas, Igaunijas ģenerālkonsuls un sūtniecības vadītājs J. Kaivs un latviešu sūtniecības padomnieks Dr. A. Dinbergs.

VALDĪBU GALVU SARUNAS SITUĀCIJU NEGROZĪS

PREZIDENTS DE GOLLS IR PĀRLIECINĀTS, KA CRUŠČEVS NEMĒĢINĀS IZMANTOT LIELVALSTU GALVU SARUNAS, LAI RADĪTU JAUNU BERLĪNES KRIZI.

Vašingtonā. Pēc ļoti atsaucīgas vizītes Kanadā pagājušās nedēļas nogalē Sav. Valstu galvaspilsētā Vašingtonā ieradās Francijas prezidents de Golls, lai uzsāktu valdību galvu konferences priekšsarunas ar prezidentu Eizenhaueru.

Atbildot uz preses pārstāvju jautājumiem, prezidents de Golls iztirzāja tos pašus jautājumus, kuŗiem viņš pieskārās jau Kanadā. Un, proti, ka pašreiz vēl ir pāragri cerēt uz vienošanos par Berlīni un Vācijas apvienošanu. No otras puses, tagad ir īstais brīdis, lai iztirzātu jautājumus par Rietumu un Austrumu attieksmēm vispār un lai mazinātu abpusēju saspīlējumu. Prezidents aizrādīja, ka tādos apstākļos var rasties situācijas maiņas, ka daudz jautājumu, kas tagad tiek ieskatīti par neatrisināmiem, sāk atrisināties vai paši no sevis.

Prezidents de Golls nedomā, ka Padomju Savienība varētu mēģināt izmantot Parīzes galotņu sarunas jaunas politiskas krizes radīšanai. Žurnālistu vaicāts, prezidents šai sakarā atbildēja: ja Maskava to būtu gribējusi darīt, ja tā būtu gribējusi parakstīt arsevišķu pamiera līgumu ar Austrumvāciju, ka tad tas jau sen būtu izdarīts.

PREZIDENTI VIENOJAS PAR TAKTIKU

Vašingtonā. Pēc sarunām nedēļas nogalē prezidenti Eizenhauers un de Golls izdeva kopīgu komunikē, kuŗā norādīts, ka Francija un Sav. Valstis vienojušās par savu politiku valdību galvu konferencei ar Padomju Savienību. Rietumu lielie savu nostāju tagad ir koordinējuši, atliek vienīgi gaidīt, kā Padomju Savienība to mēģinās sagraut.

Priekšlikumi, ar kādiem Rietumu lielie nāks Parīzes konferencē, cik zināms, būs apmēram tie paši, kuŗus Padomju Savienība jau daudzkārt noraidījusi. Par krieviem var sacīt tikai to pašu, tā ka no konferences nekādu panākumu nav ko gaidīt.

NESEKMĪGAJĀM SARUNĀM VAR SEKOT MILITĀRA AKCIJA

Indijas ministru prezidentu Nēru un Čuenlaja sarunas ne par kādiem panākumiem neliecina

Pēc sešu reižu tikšanās Nēru un Čuenlajs ir tikpat tālu viens no otra kā sarunu sākumā —tikpat tālu, kā viņi būtu, ja šādas sarunas vispār nemaz nebūtu notikušas.

Kamēr Himalaju kalnos sāk kust sniegi, un tur stacionētās, bet ziemas mēnešos gandrīz tieši iesnigušās un iesalušās armijas vienības (ķīniešu un indiešu) sāk lēnām atgūt kustības brīvību, būs interesanti vērot, ko šī kustības brīvība nesīs un kā tā atsauksies uz sarunām Jaundelhi. Ziemas mēnešos ķīniešiem būtu bijis ļoti grūti okupēt tās Indijas territorijas, ko viņi prasa, — pat tad, ja indieši nebūtu izrādījuši nekādu pretestību.

Vai, sarunām Jaundelhi nedodot nekādus pozitīvus rezultātus, Indijai jārēķinās ar komūnistu ekspansijas turpināšanos? Indijas politiskie un militārie lietpratēji baidās, ka tā tas tiešām varētu notikt. Ja Čuenlajs sarunu ceļā nespēs panākt savu gribu, ka tad viņš to panāks citādā ceļā. Un vienīgais citādais ceļš šai gadījumā ir militāra agresija. Komūnistu Ķīna ir pieprasījusi 51.000 kvadrātjūdžu Indijas zemes. Vairāku tūkstošu kvadrātjūdžu lielu platību jau tagad okupē Pekingas kaŗaspēks.

Paralēli Čuenlaja un Nēru sarunām Indijas galvaspilsētā atsevišķa divu vīru konference notiek arī komūnistu Ķīnas ārlietu ministriem Čenji un Indijas aizsardzības ministram Menonam. Atsevišķi lietpratēji tieši šī zemākā līmeņa sarunām piešķiŗ daudz lielāku uzmanību nekā Čuenlajam un Nēru.

Chruščevs no Berlīnes neatteiksies

Krievu ziņu aģentūra Tass uzsveŗ, ka Chruščevs kārtējo reizi pieprasījis Berlīnes brīvpilsētas nodibināšanu. Chruščevs runāja tai pašā dienā, kad Francijas prezidents de Golls izteica žurnālistiem savus ieskatus Berlīnes jautājumā, paskaidrojot, ka, pēc viņa domām Chruščevs nemēģinās lietot Berlīni, lai galotņu sarunās radītu krizi.

Acīmredzot, Chruščevs par Berlīni tomēr ir citādos ieskatos nekā Rietumi. Pazīstot viņa taktiku, var tikai spekulēt, ka Berlīne ir izvirzīta pirms - konferences propagandas darba kārtībā un ka līdz maija vidum Vācijas galvaspilsētas vārdu nāksies bieži izdzirdēt.

Šā gada vēlīnajā Kanadas pavasarī tulpes vēl bailīgi ietinušās lapu aizsegā, toties krokusi priecīgi raugās mazajā Niagaras dārzniecē Kristīnē. J. Līgera uzņ.

KOMJAUNIEŠU SACELŠANĀS KAZACHSTANĀ

Cik vāji un nepilnīgi brīvās pasaules preses ļaudis ir informēti par notikumiem Padomju Savienībā, atkal reiz pierāda fakts, ka ziņas par komjauniešu nemieriem un sacelšanos pret padomju varu Kazachstānā pagājušā gada oktobrī tikai tagad ir sasniegušas dažus brīvās pasaules preses organus! Lielākā daļa lielās preses, laikam, šīs ziņas ieskatīja par tik „vecām," ka neatzina par vajadzīgu tās nemaz publicēt. Tikai pazīstamais nedēļas žurnāls „Time" un dažas Kanadas raidstacijas beidzot šos drausmīgos notikumus publicējušas . . .

Brīvās pasaules lielie laikraksti gan janvārī bija visai pārsteigti, ka Padomju Kazachstanas sarkanajam vicekaralim Nikolajam Beļajevam, kas bija pazīstams kā visai tuvs Chruščeva draugs, piepeši bija no sava postena jāaiziet . . . , bet nevienam Padomju Savienībās stacionētam ārzemju žurnālistam tanī laikā nebija ienācis prātā vai arī nav bijusi nemaz dota iespēja izpētīt šī notikuma īstos motīvus. Tagad tie pamazām, sakarā ar iegūto informāciju, ko pirmais sniedza kāds brīvās Eiropas raidītājs, ir nākuši beidzot dienas gaismā.

Tagad noskaidrojies, ka 3.000 jauni komūnistu pionieŗi pagājušā gadā oktobrī bija uzsākuši streiku, kas pakāpeniski izaudzis par mazu sacelšanos pret padomju varu.

Tas noticis Temit-Tau pilsētiņā (54.000 iedzīvotāju), kur 3.000 komjaunatnes pionieŗi bija sūtīti milzīgas tērauda fabrikas celšanai. Tie bija daļa no 500.000 lielās „jauno censoņu" armijas, kas „labprātīgi" pēdējos četros gados bija pieteikušies darbam Padomju Vidusāzijā,lai celtu Chruščeva slavu . . . Ilgie mēneši piespiedu darbā bija radījuši vilšanos. Apsolīto jauno dzīvokļu vietā viņiem vēl arvien bija jādzīvo teltīs, kaut gan tuvojās Āzijas bargā ziema. Pārtika bija ļoti slikta. Viņi saņēma arī visai smieklīgi zemu atalgojumu, kas līdzinās apmēram 30 ASV centiem dienā! Tai pašā laikā vietējie strādnieki saņēma desmitreizes lielāku algu!

Kādā naktī 50 saniknoti komjaunieši aizdedzināja komūnālo ēdienu namu, kas bija kādā nožēlojamā šķūnī, devās uz kaut ko līdzīgu tirgus laukumam, kas atradās pāris kilometru attālumā, un sāka laupīt veikalus un kioskus. Viņi uzcēla barikādes, un viņu pulks drīz vien pieauga līdz 1.500 sakaitinātu jaunu komūnistu. Tie notvēra un pakāra vietējo policijas šefu pie viņa biroja durvīm. Nākošajā rītā viņi pārsteidza un pārvarēja trīs autokravas kareivju, kas bija steigušies no Karagandas, un ieguva to ieročus.

Divas dienas kaujas kārtībā nostājušies komjaunieši turējās pretim kareivjiem, ko bija sūtījusi padomju vara. Trešās dienas pēcpusdienā kāds vietējās slimnīcas ārsts ziņoja, ka nonāvētas 91 persona un simtiem personu ievainotas.

Tai pašā pēcpusdienā kareivji atkāpās, un 2.500 „strādnieku milicijas" locekļi, kas bija atvesti no tuvākajām fabrikām, devās uz dumpinieku galveno mītni, kuŗa bija iekārtota kādā veikalā, lai nemierniekus pierunātu padoties. Kad uz šo aicinājumu komjaunieši atbildēja ar akmeņu krusu, miliči atkāpās, bet tai pašā naktī atgriezās kareivji ar jauniem papildus spēkiem un apspieda komjauniešu pretestību.

Maskava steidzīgi atsūtīja jaunu slepenpolicijas šefu, atcēla vietējos partijas un arodbiedrību vadītājus, uzdeva steidzamības kārtā nosūtīt vaļenkus (filca zābakus), zvērādas cepures, mēteļus, tēju un maizi. Temi-Tau pionieŗi saņēma arī mazu algas pielikumu.

Tas bija lielākais trieciens padomju autoritātei kopš Maskavas Kaganoviča lodīšu gultņu fabrikas strādnieku streika 1956. gadā, kad streikotāji prasīja algu paaugstināšanu un darba apstākļu uzlabošanu tieši tai laikā, kad sākās sacelšanās Varšavā un Budapeštā.

B.

LATVIJA

Draugi grib mūs asimilēt,
Ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.
Archibīskaps T. GRĪNBERGS

RAKSTI, KUŖUS NEIZLASA

Reiz mēs pratām izlasīt ik rakstu latviešu trimdas laikrakstā, atsaucāmies ziedot aicinājumiem un bijām aktīvi biedri biedrībās. Mēs bijām karsti un auksti, nebijām remdeni, vienaldzīgi, apklājušies svešuma putekļiem. Neticu, ka šodien jau kaut kas tāds būtu noticis, ko nevarētu labot.

Jeb mūsu snaudulībai, vienaldzībai ir pamatoti iemesli? Teiksim, nav vairs vadoņu, priekšzīmes, darba darītāju, kuŗiem prieks sekot?

Ir priekšniekos gaiši vīri, kas paveic sabiedrības labā daudz, savās runās apsūdz mūsu ienaidnieku un aicina mūs būt vienotiem un nomodā. — Bet ar mums pašiem, liekas, kaut kas ir noticis: mēs vairs nejūtam, neredzam, nedzirdam tik asi kā savos trimdas sākuma gados, kad sāpējām pēc mājām, pēc savas atņemtās valsts.

Īpaši, kad ir pienācis laiks atsaukties aicinājumam un ziedot. Dažreiz tie ir Daugavas Vanagi, kas vāc ziedojumus trūkumcietējiem un invalidiem. Šoreiz runa ir par Kultūras fondu. Un gribot negribot skats tiecas atpakaļ uz mūsu pirmajiem gadiem Kanadā. Kā tad bija? Nāk prātā kāds sirmgalvis, kas šai kontinentā bija pavadījis jau piecdesmit gadus: Džonesa tēvs.

Tiesa, vecais Albertas latviešu lepnums Džonesa tēvs, kas allaž ziedojumu vācēja šķīvim uzlika desmit dolaru zīmi, teikdams: „Es nākamo sestdien nepirkšu pudeli!" — ir miris jau dažu gadu . . .

Tiesa, tādu latviešu biedrību ar tikai 65 biedriem, kas uz Vāciju mūsu trūkumcietējiem nosūtīja 1.500 dolaru gadā, vairs nav. Tās pastāvēja tikai pirms 10 gadiem, kad bijām vēl nemantīgi, bet garā bagātāki.

Nav vairs arī to „karpenteru," vīru, kas uz Džonesa tēva desmit dolariem lika tikpat, vai vismaz piecus ziedojumu šķīvī. Viņi ir kļuvuši būvuzņēmēji, namīpašnieki, labā svešuma maizē aptūkušām sirdīm, ausīm un acīm.

Tepat Toronto savas dienas vada tas prezidents, kas, nežēlodams laika, ne nervu, ne līdzekļu, lidoja tālu gaisa gabalu uz toreiz tik svarīgo LRA un LNAK (toreiz: KLNA) apvienošanās sanāksmi. Piekususi cīnīties, bet dzīva, ir vēl arī kāda sievišķīga būtne no tiem laikiem. Tā nežēloja nedēļu bezalgas atvaļinājuma, lai būtu turp un atpakaļ ceļā uz to pašu Toronto vilcienā sešas naktis un četras dienas; starp tam divas dienas īsti vai iedomāti, darbojoties latviešu vienības labā. Bet nav, kā jau agrāk minēts, vairs tādas mazas biedrības, kas toreiz rīkoja īpašus svētkus ar deju, alus turēšanas atļauju un radio izlozi, ielūgtiem arī brāļiem igauņiem un lietuviešiem, — vienam mērķim: gūt līdzekļus šim neparastam braucienam. Nav vairs šīs biedrības vadībā tā vīra, kas atzina: nabagi mēs esam, bet ne muļķi, lai nesaprastu, ko nozīmē kopīgi veikts un vadīts darbs Latvijas labā.

Dzīvo vidū nav vairs vadītāja-profesora, kas lielajā, divu biedrību apvienošanas sanāksmē tik zīmīgi teica: „Mums būs izturēt, noturēt un reizēm — muti turēt!"

Ir?

Gandrīz visi tie paši mēs, tikai citos, cilvēcīgākos apstākļos. Tie paši cīnītāji un aicinātāji, tikai paguruši runāt, kad viņus nedzird, rakstīt, kad nelasa. Un arī tie, kuŗiem nav laika nekam, jo jāskrienas ar mantas pūķi. Paliek neatbildēti ziedojumu aicinājumi, paliek nenosūtīti dolari Kultūras fondam.

Mums zināms, ka kopš dažiem gadiem LNAK Kultūras fonds ir pievienots ALA's Kultūras fondam, nodēvējot to par Ziemeļamerikas Kultūras fondu. Abās kaimiņu valstīs dzīvojošie latvieši tādējādi liek savas ārtavas kopā, lai sadalīšanai godalgām būtu lielāka summa. Mūsu mākslai, zinātnei, kultūrai līdz šim esam spējuši visai maz atlīdzināt, ar laureātiem piešķirtās balvas, kas ir tikai 500 dolaru, mums likušās tikai simbolisks, ne materiāls atbalsts. **Bet ja mēs ikviens ziedotu vienas darba stundas algu gadā, tas nebūtu daudz, tad šie pabalsti, vai varbūt godalgas, spētu nodrošināt viena gada iztiku kādam laureātam. Tas reizē būtu gandarījums par paveikto un drošākais ieguldījums mūsu kultūras pastāvēšanā.**

Pārskats par līdz šim ienākušiem ziedojumiem rāda visai bēdīgu ainu: 1960. gadā Kanadā dzīvojošie latvieši Kultūras fondam ziedojuši tikai 700 dolaru. LNAK Kultūras daļas vadītājs Ritvars Bregžis ir norūpējies, ka šogad varot neiznākt pat tie 500 dolaru, ko līdz šim piešķīra kādam rakstniekam, zinātniekam, komponistam, gleznotājam, vai kādam jaunās paaudzes censonim mākslas un kultūras laukā.

Ir pats pēdējais laiks uzmeklēt mums piesūtīto, aizmirsto starp papīriem ziedojuma aicinājumu un savu ārtavu nosūtīt LNAK Kultūras nozarei, klātpieliktā aploksnē.

Apzināsimies, ka mūsu parāds Latvijai aug jo dienas, jo lielāks, daudz lielāks kā tas dolars, ko no mums gaida Kultūras fonds. Latviešu izcelsmes mākslinieks un zinātnieks ir dzīva saite starp mums un mūsu zemi, tās nemirstīgo kultūru. Paši aizņemti ikdienas darbā, maizes rūpēs, palīdzēsim šiem sargiem un sūtņiem — mūsu kultūras darbiniekiem — veikt savu pienākumu, reizē kalpojot mums visiem.

Nesen man kāds jauns, šeitan izglītojies, savā arodā sekmīgs latvietis vaicāja: Kā celsim nākotnes Latviju? Kas darāms tās labā? Kādi šodien ir saukļi svešumā izkliedētai tautai?

Atbilde uz šiem jautājumiem ir īsa:

Strādāsim apzinīgi savu darbu. Patapas brīžos izlasīsim līdz galam tos ziedot un vienotiem darboties mudinātājus rakstus trimdas laikrakstos, kuŗus, tikko to saturu esam aptvēruši, mēdzam nolikt sāņus. Un neaizmirsīsim nosūtīt savu ārtavu Kultūras fondam. Kultūras fonda godalga, ko saņemsim kopā pa ārtavai, būs reizē ķīla tai Latvijai, bez kuŗas mūsu nebūtu un nebūs

Velto Toma

DVF DONKĀSTERAS NODAĻAS DESMIT DARBA GADI

Savu desmit gadu jubileju ar sarīkojumu 26. martā atzīmēja DVF Donkāsteras nodaļa Anglijā. Nodaļas izveidošanos un darbību raksturoja tās priekšsēdis A. Freimanis. Jubilejas svinībās DVF valdes loceklis M. Kazainis A. Freimanim pasniedza zemes valdes piešķirto atzinības rakstu, kā arī nodeva sveicienus un sekmju vēlējumus saimes tālākam darbam. M. Kazainis nesa arī Bradfordas nodaļas sveicienus. Vēl donkāsteriešus personīgi sveica A. Tauriņš no DVF Ziemeļanglijas novada un Lidsas nodaļas. Rakstveida apsveikumi bija no Notinghamas, Forestraunas, Silsdenes un Hadersfildas nodaļām. Svinīgās daļas nobeigumā notika sekmīgāko sportistu apbalvošana. Par svinību dalībnieku mājīgu uzņemšanu bija rūpējušās nodaļas Vanadzes A. Freimanes vadībā.

E. Koškina ierosmē 1950. g. februārī Donkāsterā nodibinājās DVF kopa. Tajā laikā daži vietējie tautieši bija iestājušies netālajā Bradfordas nodaļā. 1952. g. vasarā abu kopu vadītāji E. Koškins un A. Freimanis vienojās par kopu apvienošanu. Pēdējais arī kļuva par apvienotās DVF Donkāsteras kopas pilnvarnieku, kad tajā bija 29 biedru. Kopas 1955. g. 27. martā pilnsapulcē nolēma to izveidot par patstāvīgu DVF Donkāsteras nodaļu. Tās pirmajā valdē ievēlēja M. Ādamsonu, E. Koškinu, G. Vainovski. Gadu vēlāk nodibināja Vanadžu komiteju. Izveidoja arī bibliotēku. Diezgan daudz darīts tēvzemes likteņa daudzināšanā, rīkojot filmu izrādes un preses konferences. Latviešu vārdu daudzinājuši nodaļas sportisti sacensībās ar britiem. Sporta sekciju izveidošanā un vadībā nopelni M. Ādamsonam. Vairāki sporto angļu klubos. Pats nodaļas vadītājs A. Freimanis trīs reizes izcīnījis svaru celšanā titulu „Britains best all rounder". Citi panākumus guvuši basketbolā, vesera mešanā galda tenisā u.t.t. DVF Ziemeļanglijas novada valde A. Freimanim uzticējusi sporta lietu kārtošanu novada apmērā.

Aizvadītajos gados šīs DVF saimes vadībā darbojušies: E. Koškins, A. Freimanis, M. Ādamsons, G. Vainovskis, D. Tamanis un A. Blauss. Vanadžu komitejā darbojušās: A. Freimane, D. Avena, L. Fenglera un O. Koškina. Par centību un sekmēm organizācijas darbā DVF valde savā laikā atzinības rakstus piešķīrusi šādiem nodaļas biedriem: M. Ādamsonam, L. Fenglerei, E. Koškinam, J. Sušinam un A. Freimanim.

Pašlaik nodaļā ir 51 biedrs. Pārvēlētā nodaļas valde pienākumus sadalījusi šā: pr-dis un informācijas nozares vad. A. Freimanis, pr-ža vietn. un sekretārs E. Koškins, kasieris un biedrzinis O. Liepa, kultūrāli-saviesīgās nozares vadītājs un mantzinis M. Ādamsons. Revīzijas komisijā darbojas A. Blauss (pr-dis), D. Tamanis un J. Kalniņš.

Vanadžu komitejā priekšniece ir A. Freimane, vietniece L. Fenglere un sekretāre O. Koškina. Komiteja nodibinājusi draudzīgu sadarbību ar pilsētas angļu sieviešu palīdzības organizāciju. Pēdējā bēgļu gada ietvaros, apņēmusies nosūtīt uz Vāciju vairākus dāvanu saiņus, kuŗu sadali atstās DV organizācijas ziņā. Šī angļu sieviešu organizācija arī lūgusi sameklēt kādā latviešu ģimenē Vācijā krustbērnu, kuŗam iecerējusi sniegt regulāru atbalstu.

ID

30 DARBA GADI MĀCĪTĀJA AMATĀ

Otrdien, 12. aprīlī, māc. Ed. Pavasars ar ģimeni bija ielūgts uz pēcpusdienas kafiju pie Hamiltonas latviešu ev.-lut. Kristus draudzes priekšnieka Ed. Meijera; tur bija sagādāts mazs pārsteigums mācītājam un visā klusībā draudzes padome un dāmu komiteja atzīmēja mācītāja Ed. Pavasara mācītāja amatā pavadītos 30 gadus.

Māc. Ed. Pavasars dzimis 1906. g. 14. martā Lejasciemā. Beidzis Valmieras ģimnaziju un Latvijas universitāti 1929. gadā. Par mācītāju ordinēts 1930. gada 13. aprīlī. Bijis par mācītāju Valmierā. Bēgļu gaitas pavadījis Vācijā un pēc tam izceļojis uz Kanadu. Tagad ir Hamiltonas apvienotās ev.-lut. Kristus draudzes mācītājs, kā arī māca ticības mācību Hamiltonas latviešu sestdienas skolā.

PAAUGSTINĀTAS KAŖA CIETUŠO RENTES

PROJEKTS NODOTS BUNDESTĀGAM

Ar 1959. g. 1. maiju Vācijas valdība maksā rentes kaŗā cietušajiem arī ārpus Vācijas dzīvojošajiem, bet kā norāda DV CV, tad pie renšu izkārtošanas nepieciešami dažādi dokumenti un pierādījumi. Attiecīgās vācu iestādes ne vien atzīst DV organizācijas izsniegtās apliecības, bet arī pašas griežas pie tās pēc izziņas. Kaut archīva ziņu sameklēšana prasa daudz laika un pūles, līdz šim ārzemēs dzīvojošajiem, bet, kā norāda DV CV, jau izsniegts ap 300 apliecību.

Renšu paaugstināšanas likmju projekts, ko izstrādāja īpaša komisija, tagad nodots bundestāgam, un iespējams,ka to pieņems negrozītu. Projekts paredz kaŗa invalidu pamatrentes, atkarā no darba spēju zaudējuma, paagstināt no 5 līdz 60 DM, bet izlīdzināšanas rentes no 30 līdz 45 DM. Kaŗa atraitnēm pamatrente paaugstināta no 17 uz 100 DM. Apprecēšanās gadījumos paredzētā atteikšanās nauda paagstināta uz 5.000 DM. Invalidi ar lielāku darba spēju zaudējumu saņems vēl sevišķu piemaksu no 20 līdz 60 DM mēnesī. Arī apkopšanas nauda paaugstināta uz 100 līdz 300 DM. Tāpat pamatrente pacelta pusbāriņiem no 20 uz 30 DM, bet bāriņiem no 30 uz 60 DM, izlīdzināšanas rente pēdējiem no 60 uz 90 DM. Pamatrentes kapitālizēšanu, kas līdz šim bija atļauta kaŗa invalidiem, sākot ar 50 proc. darba spēju zaudējumu, jaunais projekts pielaiž jau no 30 proc. Bez tam paredzēti arī vēl citi jūtami uzlabojumi vispārējā aprūpē. Pielikumi paredzēti ar š. g. 1. jūniju.

Vācijā no 2280 DV aprūpējamiem 1123 saņem rentes. Anglija kaŗā cietušo pensijas pieprasījuši ap 60 šeit dzīvojošo latviešu un ap 20 iesniegumi jau izlemti pozitīvi.

☆

Tā kā šogad izbeidzas DV CV priekšsēža pilnvaras, tad visām zemēm līdz 1. aprīlim bija jāuzstāda no savas vai citu zemju DV biedru vidus no vairāk kā divi kandidāti minētajam amatam. Līdz šim jau šādas zemes paziņojušas savas nominētās personas: V. Janumu uzstādījusi Kanada, Holande, Vācija un Beļģija; V. Hazneru — Kanada, Holande; bet Ž. Jansonu — Vācija.

DV centrālās valdes prezidijs sasauc 2. un 3. jūlijā Stokholmā savu gadskārtējo sēdi ar sekojošu darba kārtību: iepriekšējās sēdes protokola pieņemšana, DV CV priekšsēža, valdes locekļu un zemju valžu ziņojumi; nozaŗu vadītāju un referentu ziņojumi; mūsu attiecības pret okupācijas varu un tautiešiem dzimtenē; DV un trimdas jaunatne; organizācijas jautājumi (darbības novērtēšana aizvadītajos 15 gados un tās izveidošana nākotnē); noteikumi DV darbībai; invalidu nama fonds, Bērzaine un līdzekļu izlietošana; aprūpes jautājumi — līdzekļu iegūšana un izlietošana; DV mēnešraksts; leģiona dokumentu un atmiņu izdošana; budžets; dažādi jautājumi.

DV Eiropas salidojums savukārt notiks 6. un 7. augustā Vācijā, Kaizerslauternā.

DV CV Vanadžu nozares vadītāja M. Ķeņģe no 22. aprīļa līdz 2. maijam viesosies Vācijā un apmeklēs 7 nodaļas, kuŗās runās par Vanadžu darbību DV organizācijā un dzīvi Anglijā. Pēc tam viņa dosies pie Dānijas Vanadzēm, bet vēlāk privāti apmeklēs arī Zviedriju.

Anglijas DVF saime vēlas šovasar kā viesus uzņemt 2 invalidus no Vācijas, kas ir aktīvi organizācijas darbā un var informēt par dzīvi Vācijā. Uzturēšanās izdevumus Anglijas dažādos apgabalos segs DVF valde. Par kandidātiem nominēti DV Eslingenas nod. pr-dis O. Vēvēris un DV Gaujas nod. Lībekā pr-dis E. Šķipsna.

J.S.

Bostonas teātris brauc ar komēdiju

„Skabarga sirdī", J. Lejiņa joku spēle 3 cēlienos 30. apr., Itona auditorijā, Toronto

„Nevar būt! Viņi taču tikai tādas nopietnas un lielas lietas vien cilā — kā „Kraukļītis," „Jūdass" un „Uguns un Nakts" . . . — Cilā gan, bet savā laikā! Pašlaik arī — silti pavasara vēji pūš, pumpuri raisās vaļā, krokusi ar savu spiežas laukā, „katra musiķa top dulla — vai tas ir piemēroti tādas lugas nopietnībai?! . . ."

— Nu tāpēc! Dzīvei piederas ne vien nopietnības, mūžīgie aprēķini un dramas lietas, bet pa reizei arī humors, mazliet bezrūpības un joks. Šekspīrs, rakstīdams savas traģēdijas, nejutās ar to vien izsmelts, sacerēja arī jokiem viena lugu. Moljērs ar jokiem vien iztika, piejaukdams zobgalīgu satiru. Arī mūsu pašu Blaumanis neierosa drūmi savās satīrās vaļā naidu, ar veselīgi atrušos spēkus.

Kāpēc lai citi to nedara?! . . .

— „Redz, par to nebija padomājis, un varbūt savā jēga tur ir!"

Tā ir noklausīta saruna, bet ja tā nebūtu, pavasara saule, pirmie ziedi, un mazliet romantikas runā par sevi. Šī privilēģija nav tikai kaķiem vien uz jumta Skores, arī cilvēks nav no koka. Vēl mēs esam diezgan cietuši nesenā pagātnē un neko nenodarīsim pāri ne nopietnai politikai, ne savai veselībai, ja kārtīgi uzjautrināsimies un izsmiesimies tādos apstākļos, ko dzimšanas un vārdu dienu svinību omulība nekad un nekādos apstākļos nevar dot — proti, teātrī, dzimtās zemes ainavu vidē, dzimtās zemes siltuma sajūtā — acīm, sirdij un dzirdei. Tādēļ visi uz „Skabargu sirdī" 30. aprīlī Itona auditorijā.

Prātvēders Nikolajs Āboliņš, pēc šīs lugas otrās izrādes Ņujorkā, rakstīja: „Atpakaļ pie tautas! (Nez', kur nu visu laiku maldījies?). Kad tu, cilvēks, esi pie Amerikas dzīves pieradis un to savos skatos uztvēris un nocietinājis (vai tu saproti), tad uz šī fona latviešu lauku cilvēks ir mirdzoši krāsains un sirdij mīļš. (Tikai tagad?!) Latvijas laikos es līdzīgus uzvedumus nevarēju ciest, (Kāpēc? Vai jutās toreiz kā anglis?), bet šoreiz lugas izrādē vietām smējos pilnā kaklā un visu vakaru jutos bezrūpīgs un iepriecināts (Vai tāpēc, ka atkal reiz attapies kā latvietis?) Un beigās — „ar šo lugu vajadzētu apceļot visas latviešu kolonijas." Nu, vai nav gaiša valoda?! Ka tik izdotos to veikt!

Paldies ir Āboltiņa kungam, ir visiem, kas tā domā, ir beidzot mazliet arī pašam autoram. Jo ja pieņem, ka viņam, šos jokus dzenot, ir pagājuši 40 gadi, tad īstenībā tas vairs nekāds joks nebūtu. Bet humors dara jautru ne vien autoru, bet arī katru apmeklētāju, un tas neapšaubāmi pagarina dzīvību.

Uz redzi!

J.L.

JĀNIS GRĪNS

sirsnīgi pateicas daudzajiem, kas viņu pieminējuši ar balvām un sveicieniem tā 70 gados.

DAŽOS VĀRDOS KANADĀ

Donalds J. Kollins, viens no Ontario transportministrijas locekļiem ierosinājis jaunu akciju pret auto vadītājiem. Viņš iesaka katru policijas izteikto brīdinājumu reģistrēt un pēc tam tos ieskaitīt punktu sistēmā. Kanadiešu advokāti ir pret šādu ierosinājumu, jo tad auto vadītāju braukšanas atļaujas (sakrājoties zināmam daudzumam brīdinājumu) tiktu anullētas bez tiesas lēmuma. Otrkārt, auto vadītājs savu braukšanas atļauju varētu zaudēt par ļoti maznozīmīgiem pārkāpumiem.

Iestājoties siltākam laikam, kuģošanai atkal atvērts Sv. Labrenča jūras ceļš. Pirmajā dienā 15 transportkuģi devušies ceļā.

ASV metalla naudas diskonts Kanadā jūtami saniknojis amerikāņus. Laikraksts The Detroit Times", ko lasa 450.000 iedzīvotāju, ieteic saviem lasītājiem šovasar nebraukt uz Kanadu pavadīt atvaļinājumu, bet palikt ASV un apskatīt vispirms savu zemi. Protams, kanadieši necerēja, ka svešas sīknaudas dēļ radīsies nepatikšanas.

Kanadas arodbiedrības nobažījušās, ka bezdarbnieku skaits negrib samazināties. Pēdējās ziņas no Otavas liecina, ka visā Kanadā patlaban ir 566.000 bezdarbnieku. Finanču eksperti domā, ka varbūt jau vistuvākā nākotnē Kanada piedzīvos saimniecisku krizi.

Dominijas statistikas birojs Otavā ziņo, ka pagājušā gadā 71.280 ieceļotāju pieprasījuši Kanadas pavalstniecību, no kuŗiem 19% ir vācu izcelsmes Aiz tiem seko italieši un holandieši.

Toronto laikraksts „The Telegram" 21. aprīļa numurā ziņo, ka latviešu zēns Egils Auziņš no Sv. Katerīnām ieguvis 3. vietu zinātniskā sacensībā, kas bija rīkota sakarā ar neseno zinātnes izstādi Kanadas Nacionālās izstādes karalienes Elizabetes celtnē. E. Auziņš, 11 grada skolēns, pagatavojis īpašu automatisku pulksteni, kas veic vairākus uzdevumus. Par to sacensības rīkotāji viņam izgādājuši nedēļu ilgu zinātnisku ceļojumu uz kāda ASV flotes kuģa.

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel RE 8-7798, Montreal, P. Q.
5210 VICTORIA AVE. APT 16

I. Andrejsons, C.L.U.
41 Muircrest Drive,
DON MILLS, ONT. - HI 7-4323
Auto, uguns, garantiju, publiskās atbildības, dzīvības u. c. veida apdrošināšana.

LASĪTĀJU vēstules

KRITIZĒT UN PADOMĀT

Latvijas Amerikā redakcijai:

Ja vistu vai zvirbuļu barā kādam no putniem gadās saņemt knābienus un viņš tos nespēj atvairīt, tad viņam nerodas vis palīgi, bet viens otrs uzbrucējs vairāk. Šādas ainas nāk prātā, pārlasot knābienus kādam no mūsu bijušiem Ulmaņa kabineta locekļiem. Daudzos gadījumos, vērojot rakstītājus, šķiet, ka mēs pirmām kārtām domājam par pašu morāles celšanu, nedomājot par tiem, kuŗu labā visai mūsu darbībai vajadzētu iziet. Tā vien šķiet, ka arī šinī gadījumā visi izskaidrojumi un knābieni ļoti maz spētu uzlabot ģenerāļa Baloža stāvokli dotajos apstākļos — ļoti mēreni izsakoties.

Abi bija prezidenta izvēlēti līdzgaitnieki, ar katram citādi piešķirtiem uzdevumiem valdībā. Balodim vajadzēja sargāt valsts ārējo drošību. Bērziņam ar viņa runas dāvanām un organizātora spējām — stiprināt tautas iekšējos spēkus, liedētos vienotības domai.

Vadonības principa veicināšana kalpoja atkal šim vienam mērķim. Vajadzēja kādas personības, kādas autoritātes, kuŗas skubinājumus un aicinājumus tauta uzklausītu un tiem sekotu. Vai cilvēks bez cieņas un respekta būtu atradis tādu atsaucību Draudzīgajam aicinājumam, kuŗa sekmes vēl tagad manām?

Mūsu lauksaimniecība sāka ražot eksportam, un mūsu lauku ļaudis vajadzēja skubināt celt ražas, strādāt modernāk, ienesīgāk. Cik tas bija grūti un nepieciešami, to skatītājam no malas grūti iedomāties. Mums vajadzēja vairāk zināšanu, vairāk smadzeņu un spēju, vairāk līdzekļu. Un absolūti nepieciešamas taisnākas muguras, vairāk nacionālas pašapziņas un lepnuma.

Laika bija maz, darāmā bez gala. Ķirmji jau ārdīja valsts neatkarības pamatus. Ja šī nacionālā lepnuma mums būtu bijis mazāk, tad Baigais gads būtu vērties drausmu gadā. Un ja kāds no ministriem strādnieku sapulcēs runāja „medaini", tad tas pareizi vien bija. Šķiru cīņas un apziņas kultivēšana mums varēja nozīmēt vienīgi pašnāvību. Sūri un smagi strādāja kā saimnieks, tā viņa kalps. Zeme, kuŗai bez ārējas palīdzības vajadzēja sevi uzcelt no drupām pie labklājības, nevarēja lietot bargi maksājošu mechanizāciju, lai saīsinātu darba laiku un smagumu. Tomēr mašīnu skaits pēdējos gados sāka augt, tāpat laukstrādnieku mājiņu būve un sociālā palīdzība, Nē, nopietnu pretešķību nebija starp lauku darba veicējiem, ko jo spilgti pierādīja ar ieročiem iebrukusī laiku maiņa. — Dziesmu un Pļaujas svētki, izstādes, valsts svētku svinības, sanāksmes, vakarēšanas, sarīkojumi — viss kalpoja tautas kopā saplūšanai, nacionālās izjūtas celsmei.

Vācu bruņņešu iebrukuma laikos mūsu ciltis savā sašķeltībā palīdzēja izkalt nebrīvības važas viena otrai. Vai šīs vienas mācības nepietiktu uz laiku laikiem? Izrādās, ka nepietika, un nepietiek vēl aizvien. Jo nezāles aug pašas, bet vēlamais stāds prasa nemitīgu kopšanu, modrību un aizsardzību.

N. S., Toronto.

Jaunā dziedone Vija Stokmane un klaverniece Daira Kalnāja savos pirmajos patstāvīgajos koncertos Grand Rapidos, Čikāgā un Kalamazū izpelnījušās labas atsauksmes kā no klausītājiem, tā arī mūzikas kritiķiem, kas uzliek "jaunajām talantēm" jaunus pienākumus.

KANADĀ

⊙ TLB Sestdients skolas Ģimenes dienas sarīkojums š. g. 1. maijā, plkst. 5 pp. skolas telpās. Pēc svētbrīža skolēnu priekšnesumi, tautas dziesmas, dejas un A. Brigaderes Sprīdīša pirmais cēliens. Lūdzam vecākus un mūsu draugus mūs apmeklēt. **Skolas saime.**

⊙ Māc. A. Briedis kristījis: Arturu Jāni Lapiņu, Andreja un Birutas dēlu, Andri Ivaru Krūmiņu, Edgara un Skaidrītes dēlu, Karīnu Andu Liepiņu, Osvalda un Marijas meitiņu.

MONTREĀLĀ

⊙ Pazīstamā sportiste - dziedātāja Elfrida Karlsone-Bērziņa 8. maijā viesosies Montreālā Sv. Pāvila draudzes rīkotajā Ģimenes dienas aktā-koncertā, baznīcas zālē pēc dievkalpojuma. Daudziem Elfr. Karlsones Bērziņas vārds pazīstams jau no Latvijas laikiem, kad kā izcila sportiste viņa piedalījās starptautiskās sacensībās un ieguva pasaules rekordu lodes grūšanā un Latvijai izcīnīja 1. vietu citās disciplīnās. Beigusi Latvijas konservātoriju ar brīvmākslinieces gradu un dziedāšanā speciālizējušies pie pazīstamās tautas dziesmu iztulkotājas M. Vīgneres - Grīnbergas. E. Karlsone - Bērziņa bija arī Rīgas radiofona soliste, uzstājusies neskaitāmos koncertos gan Latvijā, gan ārpus tās, vienmēr izpelnīdamās labākās atsauksmes par saviem tautas dziesmu sniegumiem.

Montreālā viņa piedalīsies Ģimenes dienas dievkalpojumā ar dziesmām un pēc tam tautas dziesmu koncertā baznīcas zālē. Latvju dziesmu draugiem Montreālā tā būs reta izdevība dzirdēt E. Karlsoni-Bērziņu, jo šeit viņa viesojas pirmoreiz. Pēc koncerta draudzes dāmu komiteja rūpēsies par kafijas galdu.

ANGLIJĀ

lūdzam mūsu abonentus, sākot ar š. g. 1. aprīli, abonēšanas maksas kārtot

D.V.F. GRĀMATNĪCĀ,
72 QUEENSBOROUGH TERRACE,
LONDON, W. 2.

Turpat pieņem arī sludinājumus, kā arī dabūjami BEZMAKSAS paraugeksemplāri.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.
Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.
Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel RE 8-7798, Montreal, P. Q.
5210 VICTORIA AVE. APT 14

I. Andrejsons, C.L.U.
41 Muircrest Drive,
DON MILLS, ONT. - HI 7-4323.
Auto, uguns, garantiju, publiskās atbildības, dzīvības u. c. veida apdrošināšana.

LASĪTĀJU vēstules

KRITIZĒT UN PADOMĀT

Latvijas Amerikā redakcijai:

Ja vistu vai zvirbuļu barā kādam no putniem gadās saņemt knābienus un viņš tos nespēj atvairīt, tad viņam nerodas vis palīgi, bet viens otrs uzbrucējs vairāk. Šādas ainas nāk prātā, pārlasot knābienus kādam no mūsu bijušiem Ulmaņa kabineta locekļiem. Daudzos gadījumos, vērojot rakstītājus, šķiet, ka mēs pirmām kārtām domājam par pašu morāles celšanu, nedomājot par tiem, kuru labā visai mūsu darbībai vajadzētu iziet. Tā vien šķiet, ka arī šinī gadījumā visi izskaidrojumi un knābieni ļoti maz spētu uzlabot ģenerāļa Baloža stāvokli dotajos apstākļos — ļoti mēreni izsakoties.

Abi bija prezidenta izvēlēti līdzgaitnieki, ar katram citādi piešķirtiem uzdevumiem valdībā. Balodim vajadzēja sargāt valsts ārējo drošību. Bērziņam ar viņa runas dāvanām un organizātora spējām — stiprināt tautas iekšējos spēkus, liedēt tos vienotības domai.

Vadonības principa veicināšana kalpoja atkal šim vienam mērķim. Vajadzēja kādas personības, kādas autoritātes, kuras skubinājumus un aicinājumus tauta uzklausītu un tiem sekotu. Vai cilvēks bez cieņas un respekta būtu atradis tādu atsaucību Draudzīgajam aicinājumam, kura sekmes vēl tagad manām?

Mūsu lauksaimniecība sāka ražot eksportam, un mūsu lauku ļaudis vajadzēja skubināt celt ražas, strādāt modernāk, ienesīgāk. Cik tas bija grūti un nepieciešami, to skatītājam no malas grūti iedomāties. Mums vajadzēja vairāk zināšanu, vairāk smadzeņu un spēju, vairāk līdzekļu. Un absolūti nepieciešamas taisnākas muguras, vairāk nacionālas pašapziņas un lepnuma.

Laika bija maz, darāmā bez gala. Kirmji jau ārdīja valsts neatkarības pamatus. Ja šī nacionālā lepnuma mums būtu bijis mazāk, tad Baigais gads būtu vērties draudsmu gadā. Un ja kāds no ministriem strādnieku sapulcēs runāja „medaini", tad tas pareizi vien bija. Šķiru cīņas un apziņas kultivēšana mums varēja nozīmēt vienīgi pašnāvību. Sūri un smagi strādāja saimnieks, tā viņa kalps. Zeme, kurai bez ārējas palīdzības vajadzēja sevi uzcelt no drupām pie labklājības, nevarēja lietot bargi maksājošu mechanizāciju. Tomēr mašīnu skaits pēdējos gados sāka augt, tāpat laukstrādnieku mājokļu būve un sociālā palīdzība. Nē, nopietnu pretešķību nebija starp lauku darba veicējiem, ko jo spilgti pierādīja ar ieročiem iebrukušie laiku mainā. — Dziesmu un Pļaujas svētki, izstādes, valsts svētku svinības, sanāksmes, vakarēšanas, sarīkojumi — viss kalpoja tautas saplūšanai, nacionālās izjūtas celšanai.

Vācu bruņnešu iebrukuma laikos mūsu cilts savā saskaldītībā palīdzēja izkalt nebrīvības važas viena otrai. Vai šīs vienas mācības nepietiktu uz laiku laikiem? Izrādās, ka nepietika, ka nepietiek. Jo nezāles aug pašas, bet vēlamos stādus prasa nemitīgu kopšanu, modrību un aizsardzību.

N. S., Toronto.

ANGLIJĀ
Lūdzam mūsu abonentus, sākot ar š. g. 1. aprīli, abonēšanas maksas kārtot
D.V.F. GRĀMATNĪCĀ,
72 QUEENSBOROUGH TERRACE,
LONDON, W. 2.
Turpat pieņem arī sludinājumus, kā arī dabūjami BEZMAKSAS paraugeksemplāri.

…bas manuskriptus saīsināt.
…putus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīt…
…pastmarka.
…iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās…
…redakcijas viedoklim.

SARKANIE VERGU TIRGOTĀJI MAINA FIRMAS NOSAUKUMU

Vecie vēži atkal jaunā kulītē

Čekistu lapas š. g. 12. numurā ievietots raksts: „Lēmums, kas ierosinājusi dzīve," kurā Čekas „žurnālisti" ziņo, ka „šā gada janvāra beigās Berlīnē notika komitejas „Par atgriešanos Dzimtenē" sēde, kurā izskatīja Komitejas darba jautājumus." Tālāk, acis nepamirkšķinot, apgalvots, ka „vadoties no tautiešu ierosinājumiem, kā arī no tā, ka pēdējā laikā Komitejas darba formas (!?) pat paplašinājušās, sēdē nolēma Komiteju „Par atgriešanos Dzimtenē" (vēl arvienu zosu pēdiņās un Dzimteni ar lielo burtu! ref.) pārdēvēt šā: **„Komiteja repatriācijas sekmēšanai un kultūras sakariem ar tautiešiem ārzemēs."** Beidzot čekisti atbrīvojušies no famozā nosaukuma, zosu pēdiņās un liekulīgās vārda dzimtenes lietāšanas, izraugoties nosaukumu, kas precīzāk izsaka šīs čekistu komitejas darbību un nolūkus, lai gan palikusi vārda „tautieši" nolietīgi veltā valkāšana. Jājautā, bet uz šādiem jautājumiem, protams, nav cerības nekādu čekistu „žurnālistu" atbildi saņemt: par kādiem tautiešiem tie ir domājuši? Minētā komiteja taču, kā tas visiem ir zināms, ir valdošās Padomju Savienības lielkrievu čekistu iestādījums, un tās komitejā, ja nemaldos, nav pat neviena latvieša. Tāpēc jāšaubās, vai tā vispār saņēmusi kādus latviešu tautiešu ierosinājumus, jo vairāk tāpēc, ka citās valodās, kurās iespiež šo Austrumberlīnes repatriantu ķeršanas mušpapīru, lasāms gluži tāds pats teksts!

Ka vārds „tautietis" ir jāizprot kā „padomju pilsonis," apstiprina pats tikko minētais raksts, kurā pēc dažiem teikumiem lasāms, ka, „kad Komiteja 1955. gadā pavasarī dibinājās, tās galvenais uzdevums bija palīdzēt **tiem padomju pilsoņiem** (mans pasvītrojums. Ref.), kuri vēlējās atgriezties dzimtenē." Visai jocīgi skan arī tālākais komitejas skribentu lielīgais apgalvojums, ka „nelielajā Komitejas pastāvēšanas laikā desmitiem tūkstošu padomju pilsoņu, kā arī pirmskara emigrantu ar tās palīdzību atgriezušies savā dzimtenē un tagad kā pilntiesīgi lielās padomju daudznāciju saimes locekļi sekmīgi strādā savas tautas vidū." Tiešām, vajag būt īstai čekistu izmeģinātai loģikai, lai tā kaut ko uzrakstītu! Nezinātājam var likties nesaprotami, kāpēc gan pilntiesīgam padomju pilsonim, kas vēlējies atgriezties „daudznāciju" padomju saimē, vēl īpaši būtu jārūpējās kļūt „pilntiesīgu," jo čekas slēptie „kūmiņi ir nokluvuši, ka krietnai daļai repatriantu vispirms pēc atgriešanās „daudznāciju dzimtenē" bija jāizpērk „grēki" un jāizcieš uzliktais sods, vienam lielāks, otram mazāks, pirms tie ieguva savu „pilntiesību"! Spriežot pēc bijušā čekista Djerabina grāmatas „Slepenā pasaule" 184. lp., komiteja par atgriešanos dzimtenē nebūt nav tik jauna iestāde, kā tas minēts augšminētajā rakstā, bet krietni vecāka, un to savā laikā čekas ārzemju izlūkošanas direkcijas 5. sekcija nodibinājusi, lai vilinātu atpakaļ baltos krievu emigrantus. Djerabins arī pastāsta, ka čekisti savā starpā smējušies par muļķīšiem, kas uzķērušies uz šo čekas komitejas makšķeri.

Kā labi savu ideju „sēlsmeņi", Berlīnes čekistu žurnālisti tālāk norauj pa krokodīla asarai, pieminot, ka „daudzi padomju pilsoņi, kas mīt ārzemēs, to vai citu iemeslu dēļ nevar atgriezties dzimtenē," jo tos kavējot ģimenes un sadzīviska rakstura apstākļi (kāpēc nepateikt patiesību, ja to var tā apslēpt! ref.). Pilnīgi aplams un smieklīgs ir tālākais apgalvojums, ka „lielum lielā padomju pilsoņu daļa ir īsti savas sociālistiskās dzimtenes" (šoreiz atkal ar lielo burtu; ref.) patrioti, jo „tie Komiteju uzskata par savas dzimtenes nelielu daļiņu, par labu un īstu draugu, uz kuru allaž var paļauties". Vai tiešām čekisti par mums tik muļķīgiem iedomājas, lai mēs šo bezgaumīgo salkanību ņemtu par pilnvērtīgu barību un norītu?

Čekistu žurnālisti savā ievadrakstā tā aizrāvušies, ka apgalvo, ka „Komiteja it kā kļuvusi par garīgu centru, ap kuru grupējas patriotiskie spēki". Vai var vēl ko trakāku iedomāties par šo apgalvojumu, ka čekistu komiteja, kas nav nekas vairāk kā politiskās šefenpolicijas un pretizlūkošanas iestāde, grib, lai to „tautieši ārzemēs" ietatu par savu garīgu centru! Jā atmetam izbrīnu, tad nedrīkstam paiet garām, ko šie apgalvojumi patiesībā nozīmē. Kas kaut cik pazīst Padomju Savienības paņēmienus, darbojoties aiz savām robežām, lai sasniegtu savus politiskos mērķus, tas atcerēsies, ka tie ar saldiem vārdiem vervēja sev spiegus ārzemju komūnistu un to līdzskrējēju rindās. Tāpēc tautiešiem, kas, ja tie vēl ticētu komitejas apgalvojumiem, ar to sazinās, būtu jāuzmanās, jo tie agri vai vēlu nenonāktu sarkano zirnekļu tīklos. Liekas, ka visi, kam tik devīgi jaunais „garīgais centrs" piesūta savu lapeli un brošūras, taču ir reģistrēti čekas archīvos kā iespējamie kandidāti šīs iestādes netīrajiem speciāliem uzdevumiem. Lai tas būtu brīdinājums tautiešiem piesargāties no sarkano zirnekļu tīkliem, kamēr tas vēl nav par vēlu to darīt!

Raksts liktenīgās ironijas dēļ gandrīz pats par sevi nobeigumā ir pielaidis zināmu brīdinājumu, apgalvojot, ka „Komiteja kā sabiedriska (jālasa: čekas, ref.) organizācija arī turpmāk uzturēs jo ciešus kontaktus ar visiem **godīgiem un labas gribas tautiešiem** (ko šie termini nozīmē, mēs jau zinām no „baigā gada"), plašāk izvērsīs kultūrālus (jālasa: komūnistu propagandas, ref.) sakarus, centīsies apmierināt viņu intereses un vēlmes (saprotams, par cik tās saskan ar komūnistu politiskajiem mērķiem, ref.), atbalstīs to vai citu svešzemju patriotu padomju pilsoņu patriotisko pasākumu (jālasa: komūnistu pasākumu, ref.)." Šo brīdinājumu no mums vajadzētu ievērot visiem, kas šādā vai tādā veidā ir nonākuši sakaros ar šo čekistu „garīgo centru". . . .

Budzis

TRIMDAS SAULAINĀS UN ĒNAS PUSES

„LĀPA" DEJO

Toronto latviešu jaunatnes pulciņš „Lāpa" savu vasaras sezonu pagājušo trešdien atklāja ar deju vakaru Sv. Andreja baznīcas augšējā zālē. Bija ieradušies ap 50 jaunieši (vairāk kā parasti), kas vairāk 4 stundas no vietas nodevās deju priekiem. Šim vakaram bija saistīta īpaša „rock and roll" deju kapella, kas spēlēja tik spēcīgi, ka dažam labam koristam baznīcas apakšējā zālē mēģinājuma laikā noritēja tonis. Deju pārtraukumos, kā visparastāk tika lietota angļu valoda, kaut laiku pa laikam atskanēja arī dažs labs vācu un latviešu vārds. Vienā gadījumā pūles uzsākt sarunu ar kādu latviešu meiteni latviešu valodā bija pilnīgi veltīgas — es „kapitulēju" jau pirmajā dejā. Šķiet, ideja — sarīkot deju vakarus, kur jaunatne kopā mūsu jaunatnei, ir apsveicama, bet „Lāpas" vadībai būtu jāpadomā, kā atradināt savus biedrus no pārliecīgas svešvalodas lietošanas latviešu sarīkojumos.

IZCILAS ATSAUKSMES

Parīzes mākslas žurnāls „Journal de l'Amateur d'Art" ievietojis H.G.G. recenziju par Gallery Royale notikušo Austrālijas baltiešu mākslas izstādi. Recenzents saka, ka izstāde bijusi interesanta, jo lieku reizi varēts konstatēt, ka māksla pašlaik ir daudz vairāk internacionāla nekā reģionāla. Mākslas kritiķis turpina: „Šai sakarā īpaši jāpiemin latviešu mākslinieka Reina Zustera darbi. Viņa Sidnejas ainava liecina par spilgtu temperamentu, krāsainiem paņēmieniem gaismojumos, darba vienības izteiksmi tā krāsojuma vibrācijā un ļoti saistīgu, ganāmu dzīvi nefigurālu technikui." Par Kārli Trumpi autors saka, ka tas ar savu abstrakciju parāda „gribu atsvabināties no liekā, triepiena skarbuma un baltā un melnā lietošanas, ko kompensē pastelvioletais."

Diezin, ko par to saka paši autori?

DOMU LASĪTĀJS

Pēc solistu koncerta Sidnejā, Latvijas konsulārais pārstāvis O. Rozītis jautā baritonam Dz. Veidem: „Vai izpildot Poka dziesmu no J. Kalniņa operas Lolitas brīnumputns, — Kas ir jūsu, ar būs mūsu, — tu domāji par Sidnejas latviešu nama sarīkojumu zāli?"

Dziedonis atbild: „Kā tu tik labi proti lasīt citu domas?"

EGO.

GRĀMATVEDIS
GRĀMATVEDĪBAI UN IENĀKUMA NODOKĻU APR. UZŅĒMUMIEM.
Zvanīt
HU 5-6121 vai HU 3-9187
Toronto.

ABĀS PUSĒS HAIDPARKAM

DV DRĀMAS LONDONĀ 10 GADU DARBĪBA

Londonas Haidparks ievērojams ar publiskām runām, kas teiktais gan tieši parkā vai pie tā vārtiem. Šajā parkā bieži uzturas gleznotāji un dzejnieki — arī mūsu Pēteris Aigars lielu tiesu savu dzejoļu rakstījis Haidparkā, par parku ir stāsti, noveles, operetes, nostāsti, un abās pusēs Haidparkam ir notikuši Daugavas Vanagu Drāmas augšana un veidošanās.

Tas sākās pirms desmit gadiem, kad Londonas latvieši pie Daugavas Vanagu organizācijas radīja drāmatisko kopu, šajā tapšanas brīdī ar sirdsdegsmi, labu gribu un darba prieku kopas dibināšanā piedalījās „Londonas Avīzes" redaktors Jānis Andrups, mūžībā aizgājušais mākslinieks prof. V. Tone, tagad Toronto dzīvojošais rež. Elmārs Šķobe, Vilnis Brastiņš, Daina Kazāka, Hugo Miķelsons, profesionālā aktrise Amerikā Ligita Apine u. c.

Pēdējā rindā pirmais no kreisās rež. J. Zariņš, otrais — J. Akmets, piektais — R. Lazdiņš, sestā — L. Apine. Pirmā rindā otrais no kreisās A. Abiks, pēdējā — M. Mellupe.

Pirms desmit gadiem, 1950. gada 16. aprīlī notika pirmā DV drāmas teātra izrāde Londonā — Blaumaņa „Trīnes grēki" rež. E. Šķobes režijā.

Nometņu laikos, kad sākās jo rosīga teātru trupu darbība, „Trīnes grēki" pārstaigāja vai visu Vāciju un arī atnāca toreizējiem Eiropas brīvprātīgajiem strādniekiem līdzi uz Angliju. UNRA's vadītāji — angļi, kuŗus latvieši aicināja uz saviem sarīkojumiem, sāka pat domāt, ka latviešiem ir tikai divas lugas — „Trīnes grēki" un „Līnis murdā."

Tūlīt pēc drāmas nodibināšanas par režisoru no Vācijas izsauca Nacionālā teātra un operas režisoru Jāni Zariņu, kas Londonā ieradās 1951. g. decembrī. Londonā izveidojās visnopietnākais teātris tajā laikā — proti: neradās uzreiz vesels bars aktieŗu, bet — audzēkņu, kas pacietīgi mācījās režisora Jāņa Zariņa vadībā. Nodibinātā studija tanī laikā atradās Haidparka vienā pusē, vēl vecajās DV telpās, kas latviešiem kļuva par šaurām. Studijā piedalījās 20-25 cilvēki, mērodami ceļu pat līdz 60 jūdžu. — protams, automašīnu latviešiem toreiz nebija.

Gribas atzīmēt veidu, kā Jānis Zariņš sāka savus audzēkņus mācīt. Viņš neteica — Jūs neesat aktieŗi, vai — jūs neprotat tēlot — nē, viņš teica: „Jūs visi jau esat aktieŗi, bet tomēr — sāksim no gala, no paša pamata, lai mēs labāk spētu saprasties."

Ar Jāni Zariņu saprasties ir ļoti viegli, viņam piemīt apbrīnojama pacietība un smalkjūtība. Soli pa solītim viņš savus audzēkņus ievadīja teātra mākslas pasaulē. Domāju, ka ikviens, kam bija izdevība Jāņa Zariņa lekcijas klausīties un viņa studijā mācīties, iegūto nekad nepametīs, un atkal gribas atcerēties Jāņa Zariņa vārdus: „Un ja jūs arī neiemācītos spēlēt, jūs varbūt iemācīsities skatīties."

Režisors Jānis Zariņš strādāja ar lielu enerģiju un pašaizliedzību. Viņš nepalika tikai DV drāmā Londonā, bet brauca pa visu Angliju, kur vien bija teātra trupas, stāstīja, aizrādīja un amatieŗus aktieŗus ieveda teātra mākslas pasaulē. Toreiz otrs lielākais latviešu centrs bija Ziemeļanglijā — Bradfordā, kas no Londonas atrodas 250 jūdžu attālumā, tomēr Jānis Zariņš šo ceļu mēroja samērā bieži, un Brdfordas teātra ļaudis režisoru vienmēr sagaidīja ar patiesu sirsnību un cieņu. Kā tas ir tagad, tā arī pirms desmit gadiem bija režisoru trūkums, un Jānis Zariņš šo robu centās aizpildīt, sarīkodams visas Anglijas mērogā režisoru kursus, un tiešām jāsaka, ka no grupiņas entuziastu izauga viens otrs spējīgs režisors. Bez tiešās studijas, Jānis Zariņš iestudēja arī lugas, ko izrādīja Londonā un citos lielākos latviešu centros Anglijā.

Kad no vienas Haidparka puses Daugavas Vanagi pārcēlās uz otru un Queensborough terasē iegādājās namu, studijai radās piemērotākas telpas, un tā strādāja tiešām sekmīgi savā nenogurstošā skolotāja Jāņa Zariņa vadībā.

Tagad, pēc desmit rosīgiem darbības gadiem Jānis Zariņš jūtas noguris un vairs DV drāmu nevadīs. Protams, šais desmit gados daudz kas mainījies, daudzi studijas un drāmas dalībnieki izklīduši pa visu pasauli, lielākā daļa atrodas tagad šajā pusē okeanam. Izceļošana dažkārt traucēja drāmas darbības pilnīgāku izveidošanos, kaut vai lai pieminam gadījumu, ka tad, kad M. Zīverta „Čūska" bija jau tikpat kā sagatavota — Hugo Miķelsons izceļoja uz Kanadu, un, diemžēl, „Čūskas" izrāde tā izpalika. Bet vēl Londonā ir daži no aktīvajiem sākuma dalībniekiem, — kā: Arvids Abiks, Rud. Lazdiņš, Milija Mellupe, Jānis Akmets, Maigonis Pelcis u. c.

Aizgājušos desmit gados Londonas DV drāma iestudējusi šādas lugas: Blaumaņa — „Trīnes grēki", „No saldenās pudelės", „Pazudušais dēls", „Zelta kupris", „Sestdienas vakars", V. Kārkliņa — „Sarkanvīns", M. Zīverta — „Divkauja", „Cenzūra", „Cilvēks grib dzīvot", „Kīnas vāze", „Riebeklis", pirmoreiz uzveda T. Zeltiņa „Vīna raugs", arī A. Galiņa „Drupas", F. Monāra „Spēle pilī" u. c.

Ja studijas un DV drāmas dalībnieki nebūtu tik daudzi izceļojuši, Jānis Zariņš būtu zaudzinājis spēcīgu teātra trupu, tagad — ir izauguši tikai atsevišķi aktieŗi.

Lai paldies režisoram Jānim Zariņam par visiem šiem aizgājušajiem gadiem, kad viņa darbs teātra laukā sniedzās pār visu Angliju, un jo sevišķi bija redzams Londonā — abās pusēs Haidparkam.

Indra Gubiņa.

Jānim Ducmanim Kalamazū piešķirta Amerikas nacionālā zinātņu fonda stipendija $2500,00 gadā izglītības turpināšanai fizikā. Ducmanis šogad beidza Kalamazū kolledžu ar BA gradu. Studijas turpinās Jēlas universitātē. Līdztekus fizikas studijām viņš papildinās arī mūzikā — klavieŗu un ērģeļu spēles nozarē.

TAUTIEŠI,
turpmāk naudu ir iespējams nosūtīt uz LATVIJU ar mūsu Sainīšu nodaļas starpniecību.
NAUDU pārsūtām ar gaisa pastu, un to saņem visātrākā laikā.
IZMAKSĀ par vienu dolaru 10 rubļu — pēc tūristu kursa.
DV SAINĪŠU NODAĻA,
123 Huron St., Toronto 2-B,
Ontario, Canada.

Savienotās VALSTĪS

KALAMAZŪ

● Kalamazū ev.-lut. draudzes kārtējais sarīkojums 30. aprīlī, plkst. 7 vakarā, Recreation Park jaunajā zālē. Izrādīs E. Vulfa komēdiju režisora R. Roļļa vadībā. Skatuves iekārtojums H. Celma. Izloze, atspirdzinājumu galdi un deja pie vācu kapellas mūzikas.

● Mazskautu pulciņa rīkotajās Lieldienu olu krāsošanas sacensībās pirmo vietu ieguvis U. Miervaldis, otro — M. Miķelsons.

● Vijas Stokmanes un Dairas Kalnājas koncertu Lieldienās klausīties bija ieradies nepilns simts personu, kas jaunās paaudzes dziedones un klavierniece sniegumu uzņēma ar sevišķu atsaucību, tā ka nācās dot arī piedevas.

● Studenti Māru Kaugari un kaŗavīru Vili Bērsu 17. aprīlī Ciānas baznīcā salaulāja māc. A. Piebalgs.

● 18. aprīlī 80 gadu vecumā mirusi Berta Arcichovska. Uz pēdējo dusu no Langelanda apbedīšanas nama uz Riversaides kapu latviešu nodalījumu nelaiķi izvadīja 20. aprīlī māc. A. Piebalgs.

B.

SIETLA, VAŠ.

● Latvijas brīvības cīņu dalībnieks, Lāčplēša kaŗa ordeņa kavalieris Nikolajs Bluķis 14. aprīlī visā klusībā pievienojās sešdesmitgadīgo saimei.

Jubilāra dzīve aizvadītajos gados allaž ir bijusi rosinoša nemiera caurausta, kas viņam nekād nav ļāvis iegrimt vienaldzības purvā, bet arvien mudinājis uz darbošanos savas tautas un tēvzemes labklājības celšanai.

Kad boļševiku bandas 1919. gadā apdraudēja jaundibināto Latvijas valsti, N. Bluķis tikko bija sasniedzis 19 gadu vecumu. Šajā laikā arī sākās viņa kaŗavīra gaitas. Pēc pāris mēnešu apmācībām 2. Ventspils pulkā N. Bluķis nonāca Latgales frontē, lai cīnītos par tās atbrīvošanu no komūnistu bandām. Šajās cīņās viņš tika smagi ievainots un par varonību apbalvots ar Lāčplēša kaŗa ordeni.

Latvijas neatkarības laikā viņš darbojies atbildīgos amatos, un viņa spalvai pieder krietns skaits rakstu periodiskos izdevumus par dažādiem lauksaimniecības jautājumiem.

Daudz krietnu domu un darbu jubilārs veltījis Bebŗu lauksaimniecības skolai, kuŗas vadība labu laika sprīdi bija viņa rokās. Tāpat ar sekmēm viņš darbojies Latvijas sēklu eksportā, kā nodaļas vadītājs.

Sietlā N. Bluķis ieradās 1952. gadā un drīz vien atrada darbu Firlandes sanatorijā, kur dienišķo maizi pelna vēl šodien.

Jubilārs rosīgi darbojas līdz Vašingtonas valsts Korporāciju kopā un ir aktīvs Vašingtonas valsts Lettgallia kopas loceklis. Ir Latviešu biedrības Sietlas nodaļas biedrs un vairākus gadus no vietas ir bijis Latviešu biedrības Vašingtonas valsts Palīdzības fonda kasieris; šo amatu veica līdz tam laikam, kad fondu pievienoja Amerikas Latviešu Palīdzības fondam, nodibinot šeit tā nodaļu.

Daudz baltu dieniņu nākamajā dzīves posmā.

● Gadskārtējā Maija balle Sietlā notiks sestdien, 30. aprīlī, plkst. 8 vakarē — Latviešu namā.

Priekšnesumu daļā paredzētas solo un dueta ārijas no „Jautrās atraitnes", vietējo latviešu meiteņu un zēņu kvartetu priekšnesumi un „Ķenča lūgšanas" drāmatizējums.

● Lisijas Rūtenbergas klavieŗu studijas audzēkņu vakars sestdien, 7. maijā, plkst. 7 vakarā, Balcom un Vaughan zālē, 4319 Stone Way, Sietlā. Ieeja brīva.

● Zobārste Biruta Briede-Zommere, kas līdz šim praktizēja Takomā, ar šī gada 1. aprīli pārcēlusi savu zobārstniecības kabinetu uz Sietlu un pacientus pieņem jaunatvērtajā kabinetā, 8020 35-th Ave., N. E. Sietlā, tālrunis LA 2-2063.

● Dr. Pauls Koro pārcēlies uz jaunām telpām, 431 W. 100 Place, Seattle 77, Wash., un tur pieņem slimniekus darbdienās no pl. 9 no rīta līdz 5 p.p., sestdienās — no pl. 9 — 12.

Tālrunis, pieņemšanas laikā — SU 4-2406, bet pēc pieņemšanas stundām — MA 2-6900.

Maskava mūs atzīst par padomju pilsoņiem

Padomju valdība atļāvusi ārzemju tūristiem apmeklēt dažas pilsētas, kuŗās līdz šim neielaida. Tūristi tagad var apmeklēt arī Rīgas Jūrmalu, bet Rīgā var uzturēties 30 dienu. Pārējās pilsētas, kas tagad atvērtas tūristu apmeklējumiem, ir Voroņeža un Tarnopole.

Cosmos Travel Bureau, Inc. Ņujorkā, pārstāvis ieradies Maskavā, lai ievadītu sarunas ar padomju valdību par tūrisma atvieglošanu.

Biroja vadītājs G. Reiners sniedz paskaidrojumus, kā rīkoties Baltijas valstu trimdiniekiem, ja tie gribētu apmeklēt savu dzimteni. Reiners paskaidro, ka „Padomju Savienība vairs neieskatot katru trimdinieku par savu ienaidnieku". Viņš arī noskaidrojis, ka padomju valdība Baltijas valstu trimdiniekus atzīst par saviem pavalstniekiem neatkarīgi no tā, vai tie pieņēmuši citas valsts pavalstniecību vai ne, un tāpēc nevarot trimdiniekiem dot vīzu, kaut arī tiem būtu ASV pases. Lai to panāktu, bēglim no Baltijas valstīm jāiesniedz padomju sūtniecībai vai konsulātam formulārs Nr. 96. Tas ir lūgums PSRS Augstākās padomes prezidijam, lai lūdzēju atbrīvo no padomju pavalstniecības. Ja šī atļauja saņemta, tad vīzas piešķiršanai nav šķēršļu.

Ja trimdinieks ir Latvijas pavalstnieks, tad tam jāiesniedz formulārs Nr. 52. Tas ir lūgums izsniegt Padomju Savienības konsulāro pasi, kas dod tiesības iebraukt Padomju Savienībā un izbraukt (ja Čekai labpatiks) no tās. Šinī formulārā starp citu jāatbild uz šādiem jautājumiem: Vai jūs gribējāt pieņemt citu pavalstniecību? Kāpēc gribat atteikties no Padomju Savienības pavalstniecības?"

Lūguma iesniegšana padomju konsulātam vēl saistīta ar citiem sarežģījumiem. Piem., ja Latvijas pilsonis pieņēmis ASV pavalstniecību, tad uzdevies par Latvijas pavalstnieku. Tātad lūgumā padomju konsulātam tas atzīstas, ka pirms ASV pavalstniecības pieņemšanas bijis padomju pavalstnieks, bet amerikāņu iestādēm uzdevies par Latvijas pavalstnieku.

LITERĀRU DARBU KONKURSS

KINO SCENĀRIJU SACENSĪBĀM

Dienvidamerikas filmu sabiedrība „Organizacion Leo Ozols" sadarbībā ar žurnālu Jaunā Gaita izsludina kino scenāriju vajadzībām noderīgu darbu konkursu ar šādiem noteikumiem:

1. Kongresa nolūks — iegūt piecus stāstus, noveles vai skriptus piecām 20 min. gaŗām īsfilmām ar dimantu filmas (stāsta) centrā.
2. Literāru darbu sižets — dimants. Darbība var risināties kaut kur uz zemes lodes vai pasaules izplatījumā, bet tai jābūt sakarībā ar dimantu. Konkursa darbiem jābūt ar labiem situāciju izskaidrojumiem, vairāk vai mazāk dēkainu raksturu, pilnīgiem dialogiem, iespējami maz personām u. t. t., lai no tiem speciālisti varētu izveidot īsfilmu scenārijus un vēlāk arī eventuāli lielfilmas „Dimanta autobiografija" (5. epizodos) scenāriju.
3. Konkursa darbu maksimālais gaŗums 4000 vārdu. Katrs autors var iesniegt arī vairāk kā vienu darbu (epizodu). Tādā gadījumā katram epizodam jābūt neatkarīgam no iepriekšējā un ar citām darbojošamies personām.
4. Konkursa darbi divos mašīnraksta eksemplāros iesūtāmi Jaunās Gaitas redakcijai (adrese: L. Zandbergs, 22 Cannon St. West, Hamilton, Ont. Canada) ar moto, pievienojot slēgtā aploksnē autora vārdu, uzvārdu un adresi.
5. Darbu novērtēšanu izdarīs Jaunās Gaitas redakcija un filmu sabiedrības „Organizacion Leo Ozols" pārstāvis.
6. Darbi iesūtāmi līdz 1960. g. 1. jūlijam (iesk.). Konkursa rezultātus publicēs laikrakstos 1960. g. 10. augustā.
7. Darbu godalgošana:
   a) literāri labākajam darbam, kas reizē būs arī vispiemērotākais filmai, tiks piešķirta $100.00 godalga.
   b) piecus filmai piemērotākos darbus atpirks filmu sabiedrība „Organizacion Leo Ozols," vienojoties ar katra darba autoru atsevišķi.
8. Jaunajai Gaitai pieder konkursam iesūtīto darbu pirmpublicēšanas tiesības.

PIECOS GADOS SIMTS DZIESMU

1955. gada janvārī Bostonā nodibinājās jaukts koris „Līga" ar Jāni Austrumu kā diriģentu. Bostonā īsu laiku gan pastāvēja mazs laicīgs koris (Amerikas latviešu tautiskās savienības) un pāris baznīcu koŗi (no tiem vērā ņemamākais Trimdas draudzes koris), bet īsti reprezentābla koŗa līdz 1955. gadam trūka, un tādēļ „Līga" viegli iekaŗoja bostoniešu sirdis. 45 balsis (27 sieviešu, 18 vīriešu balsis) liecināja par solidu sastāvu. Apzinīgs un rūpīgs darbs diriģ. Austruma un koŗa priekšnieka Teodora Dreimaņa vadībā nodrošināja arī koŗa kvalitāti. T. Dreimanis izvadījis kori visus šos piecus gadus „sveiku un veselu" cauri Bostonas sabiedriskajām „krācēm."

„Līga" nav iztrūkusi ne 18. novembŗa svinībās, ne citos svarīgos aktos un apmierinājusi visu biedrību vēlmes attiecībā uz uzstāšanos. Tādēļ arī koris dziedājis jau 60 sarīkojumos, kas skaidri liecina par tā cienītāju pulku un koŗa aktīvitāti. Dziedāts arī starptautiskajos sarīkojumos, kur tāpat gūti labi panākumi.

„Līga" vairākkārtīgi koncertējusi Vilimantikā, Konnektiketā un piedalījusies Toronto un Ņujorkas dziesmu svētkos (pilnā sastāvā). Doti 6 patstāvīgi koncerti (5 laicīgi, 1 garīgs) un 2 kopkoncerti (ar Vilimantikas „Rotu"). Koŗa repertuārā jau 100 dziesmu. Korī joprojām 45 dziedoņi.

Gatavojoties savai 5 gadu atcerei — koncertam, koris iestudējis pilnīgi jaunu programmu. Tanī ir arī pirmatskaņojumi — Ērikas Freimanes „Aiz kalniņa dūmi kūp" (tautas dziesmas sabalsojums). Koncerts paredzēts 7. maijā Bostonā, Bostonas Daugavas Vanagu apvienības zālē. Kā jau Bostonā parasts — neviens svarīgāks sarīkojums nevar notikt bez blakus sarīkojuma otrā namā. Bet „Līgas" īsto cienītāju saime ir pietiekami liela, kādēļ suminātāju skaits nebūs mazais. Koris, kā jau teikts, bijis atsaucīgs pret visām draudzēm, biedrībām un grupām, nenoraidīdams nevienu aicinājumu. Šoreiz Bostonas sabiedrībai iespējams revanšēties, ko „Līga" patiesi pelnījusi.

Z.K.

MILTS IET TAUTĀ

Sakarā ar Elles ķēķa atstāšanu, gleznotājam Fridricham Miltam vajadzēja izvākt savu, pagraba telpās iekārtoto studiju, kur 8 gadu laikā sakrājies lielāks vairums darbu. Gleznu un studiju kaudzes pārkravājot, starp audekliem atradās ir daži tādi, kuŗus pats gleznotājs bija piemirsis, nerunājot ņemaz par to, ka vairums darbu izstādēs nav redzēti. Milta draugiem nu radās ideja laist šos darbus tautā, jo jaunās studijas telpās to tālākā glabāšanu būtu apgrūtināta, un laist par tādām cenām, ka visiem Milta cienītājiem būtu iespēja tagad iegādāties kādu viņa darbu. Pasākuma galvenā organizētāja un „direktora" Dzidra Treimaņa vadībā viņi priekšdarbi jau veikti tik tālu, ka vienrezējā akcija varēs notikt 30. aprīlī un 1. maijā Bronksā, 2140 Cruger Ave. Interesentiem tuvāka informācija iegūstama pa tālruni: SY 2-4204.

CEĻA VĀRDI

Cerība spārno domas, mīlestība — cerību.

☆

Zemes gaitās mēs tikai reti piedzīvojam skaisto iespējamību īstenošanos.

Goete

☆

Iekšējā dzīve veido ārējo — kā sula veido mizu un lapas. Dvēsele stiprāka par miesu.

☆

Kas grib priekšrocības, tas grib roku aizlikt priekšā citu labumam. Kas grib pirmtiesības, tas vispirms negrib tiesības citiem.

☆

Kas zina, ko grib, — spēj visu, ko grib.

Rainis.

APSVEIKUMA TELEGRAMMAS VIETĀ

LETOŅA MEITAS ATMIŅAS

Strādājot gar kādu manuskriptu, es avīzes nelasu. Cik vien iespējams, mēģinu visu, kas neattiecas uz darbu, izslēgt. Veikuma noslēpums ir koncentrācija. Tā kā man šai gadā bija jānodod manuskripts kā zviedru, tā latviešu un vācu izdevējam, tad nedēļām ilgi dzīvoju ieslēgta savā gara pasaulē. Kad darbi bija nodoti, sāku uzmanīgi pāršķirstīt avīzes un konstatēju, ka korporācija, pie kuras piederējis mans tēvs, Letonija, nosvinējusi savu 90. dzimšanas dienu. Apsveikuma telegrammu tagad nosūtīt ir pārāk vēlu, tās vietā pastāstīšu dažas atmiņas.

Izrunājot vārdu Letonija, manu acu priekšā nostājas tēva rakstāmistaba, kur goda vieta bija ierādīta Letonijas komerša lielai fotografijai. „Lūk, tas ir Mīlenbachs," teica tēvs, „un tas tur mācītājs Pavasars, tas tur — Dr. Reinhards." Un viņš izrunāja šos vārdus, kā mēdz izrunāt brāļu un dārgu tuvinieku vārdus, bet sevišķi silta kļuva viņa balss, pieminot Andrievu Niedru. „Jā, viņa politiskie uzskati nav manējie, bet viņš bija ārkārtīgi apdāvināts cilvēks, studēja badodamies. Kad es praktizēju Lejasciemā, viņš kādu laiku nodzīvoja pie manis doktorātā. Ar šausmām bija jākonstatē, ka viņam ir dilonis. Bet, par spīti tam, man izdevās viņu uzbarot. Tā ir liela netaisnība, ka viņš nedrīkst atgriezties Latvijā, jo karstāku patriotu par viņu grūti iedomāties."

Mans tēvs bija viens no vecākajiem letoņiem, kuros gados viņš studējis, nemāku pateikt, jo vecā Bībele, kur visi ģimenes notikumi bija ierakstīti, palika boļševiku rokās. Bet vienu zinu: Letonija viņam bija svētums. Lai es darītu ko darīdama, tēvs ar mani vienmēr bija mierā, bet par vienu lietu viņš gan skuma: ka es studējot neiestājos nevienā korporācijā. „Lūk, meitiņ, ir labi, ja mums kādā nestundā dzīvē ir aimugure, ir cilvēki, kas iestājas par mums, lai notiktu, kas notikdams. Mēs, letoņi, piemēram, visi esam kā viena nešķirama ģimene." Viņš nebija sabiedrisks cilvēks, ciemā negāja, cieminus mūsu mājās atstāja mātes ziņā, alkoholiskos dzērienus baudīja no uzpirksteņa. Bet kad letoņi pirmā janvārī nāca savu filistru apsveikt, tad viņš, apvilcis savu melno galā uzvalku, ar katru viesi iedzēra pa glāzītei un jaunos fukšus personīgi saņēma un izvadīja.

Un stāsti par divkaujām! „Kā nu tu, tēt, varēji tādu niekošanos atzīt!" — „Nē, meitiņ, tā nebija niekošanās. Bez divkaujām nebūtu bijis iespējams Tērbatā izkarot latviešu godu. Divkaujas atturēja vāciešus zoboties par mums, bauriem."

Stāstu par Andreja Pumpura apciemojumu konventā esmu dzirdējusi vairākkārt. Pumpurs ieradies Letonijā krievu virsnieka uniformā un asarām acīs teicis: „Es vēl valkāju cara svārkus, bet mūsu dēli cīnīsies ar Lāčplēša spēku pašaustos latviešu svārkos." Un, to stāstot, tēva acis kļuva valgas.

Arī Latvijas nodibināšanā korporācijām, pēc tēva nostāstiem, bijusi sava loma.

Kad tēvam jautāju, kā viņš grib savu apbedīšanu, viņš atteica: „Dariet tā, lai jums, palicējiem, manas bēres sagādātu vismazāk neērtības, tikai vienu lūdzu: neaizmirstiet man galvā uzlikt raibo deķeli un ap krūtīm krāsu lenti." Kad manā bērnībā ugunsgrēks izpostīja veco doktorātu Grobiņā, tēvs neskuma par sadauzītām servizēm un apdegušām mēbelēm, jaunās mājas jauno iekārtu viņš atstāja mātes ziņā, tikai par vienu lietu viņš pats gādāja: lai Letonija viņam atsūtītu sadegušās cepures un lentes vietā jaunus iemīļotās korporācijas simbolus. Vēl šodien ausīs skan viņa teiciens: „Ja tu svešumā sastapsi letoni, tad viņš tev, kaut arī viņš tevi redzētu pirmo reizi, draudzīgi sniegs roku kā letoņa meitai."

Zenta Mauriņa.

LATVIJAS AMERIKĀ
pārstāvis
KLĪVLENDĀ

Tel. BAYswater 1652.

pieņem jaunus abonentus, kārto abonementu pagarinājumus un sniedz informāciju

J. Ezergailis, 12102 Miles Ave. Cleveland 5, Ohio, USA,

Trešdien, 27. aprīlī, plkst. 8.10 vakarā Sv. Andreja baznīcas sarīkojumu zālē

MARISA VĒTRAS

JAUNO DZIEDOŅU

Ingeborgas BIRNES-VEINBERGAS, Mirjamas BĒRZIŅAS, Antona ĶIVLENIEKA, Kārļa ŠŪNA, Jura CĪRUĻA, Rūdolfa PURVA, Pētera ULMAŅA, Alberta VĪTOLA, Esko LUKSEPPA

Vašingtonas un Klīvlendas koncertu

ATKĀRTOJUMS

Pie klavierēm: Alfrēds ŠTROMBERGS

Ieejas biļetes $1.50 un $1.00 koncerta vakarā pie kases

IETAUPIET LAIKU . . . ĀTRĀK AIZBRAUKSIT

IEGĀDĀJOTIES JAU TAGAD TTC BIĻETES VISAI NEDĒĻAI

PIEAUGUŠIEM: 15 biļetes — 5 par 75¢ — grāmatiņās pa 20 par $3.00
27½¢ kombinētās biļetes — 4 par $1.10
(derīgas braucieniem 1. un 2. zonās)
12½¢ biļetes—4 par 50¢ — grāmatiņās pa 24 par $.300
7½¢ biļetes — 4 par 30¢
(Bērnu un skolēnu biļetes paliek nemainītas)

KUR TĀS IEPĒRKAMAS

1. TTC BIĻEŠU KASĒS — 1900 Yonge St., no 8.30 rītā līdz 4.30 p.p.
(izņemot sestdienas un svētdienas)
Atvērts ikdienas
1635 Danforth Ave. (pie Coxwell
1433 Queen East (pie Connaught)
2170 Yonge St. (dienvidos no Eglinton)
76 Wychwood Ave. (St. Clair)
1754 Queen West (Sunnyside)
586 Lansdowne Ave. (ziemeļos no Bloor)
2. NO TTC PAVADOŅIEM
3. VISOS TRAMVAJOS, AUTOBUSOS UN PAZEMES STACIJĀS.

Pasažieri, kas maksā par katru braucienu tieši, ietaupīs sev un citiem laiku, ja tiem būs attiecīga sīknauda klāt.

JAUNI TOKENI (pazemes un virszemes braucieniem) iepērkami no TTC pavadoņiem un pazemes stacijās, sākot ar svētdienu, 1. maiju, 4 par 60 c.

PAR TĀ SAUCAMĀM "VECAJĀM" TTC BIĻETĒM

"Vecās" 7½¢ un 12½¢ biļetes varēs iezlietot, kur tās atbilst jaunajām braukšanas maksām. Sākot ar 1. maiju līdz 15. maijam "vecā" 12½¢ biļete (vai tokens) derīga pieaugušo braucienam 1. un 2. zonās piemaksājot 3¢.

AIZRĀDĪJUMS: Tramvaju un autobosu vadītāji nespēs visus apgādāt ar kapara sīknaudu. Ja jums nebūs kapara sīknaudas, varēs izlīdzēties ar 5¢ naudas gabalu.

Neizlietotās "vecās" biļetes varēs izmantot, saņemot par tām samaksu. Turpmākos sludinājumos tiks paziņoti vēl papildus paskaidrojumi.

TORONTO TRANSIT COMMISSION

STARP MAISU UN SEKSU

Eiropas modes noteicējiem 1960. gada pavasara un vasaras dāmu modēs trūkst kopīgu līniju

Kā katru pavasari, arī šogad Eiropā slaikstilbainie manēkeni, kas tiek ieskatīti par īpaši izaudzinātu un izmasētu sieviešu tipu, lielākajos modes centros jau paspējuši demonstrēt 1960. gada pavasara un vasaras dāmu modes. Protams, mazākajās pilsētās jaunās modes skates sākās tikai tagad. Jāatzīst, ka ne vien Parīzes modes karaļiem (Pierre Cardin, Dior, Jean Patous, Pierre Balmain, Desses, Maggy Rauff u. t. t.), bet arī Italijas modes noteicējiem (Schuberth, Capucci, Guidi, Enzo, Carosa, Veneziani-Boutique, Marucelli, Baratta, Antonelli, Fabiani u. t. t.) un citu Eiropas modes centru vadošajām slavenībām šinī pavasarī trūkst jebkādas kopīgas līnijas un vienprātības. Šī neparastā parādība bija jau vērojama pagājušajā rudens un ziemas sezonā. Stāvoklis jaunās modes līnijās tagad atzīst par tikpat svārstīgu, kā vienprātība lielajā politikā, galotņu konferencei tuvojoties...

Šo iemeslu dēļ dāmas tagad var gandrīz atviegloti uzelpot, jo, trūkstot kopējai modes līnijai, moderns 1960. gada pavasarī un vasarā var būt, aptuveni izsakoties, viss, kas tērpu modes ziņā svārstās strap maisu un seksu no apmēram 1600. gada līdz mūsu dienām. Der tikai iegaumēt, ka tērpiem jābūt košās, gaišās un svaigās krāsās, no kurām nozīmīgākā šķiet ir ceriņu jeb dažādu tonējumu violetā krāsa. Modēs „cul de Paris" cieņā ir arī balti svītroti un punktaini audumi, bet „Giro d'Italia del Mode" redzami arī ļoti puķoti audumi. Parīzē no audumiem cieņā visvairāk, šķiet, nācis atkal zīds, bet Vācijā, īpaši sporta un ielas tērpos, redzamās arī ādas jakas visās iedomājamās krāsās. Dāmu mēteļiem jaunajās modēs (ērti un plati) gandrīz visur vērojamas lielas pogas — jo lielākas jo labāk! Tērpos savu „come back" svin arī faltētie un plisētie brunči, un jostas vietas ceļošanai vairs nav nekādas noteiktas robežas. Daudzi modes noteicēji norāda, ka neuzsvērtajiem tērpu vidukļiem esot nākotne, bet zobgaļi izsakās, ka daudziem šiem „nākotnes tērpiem" esot nenoliedzama radniecība ar mātes kleitām. Kardina metos, piemēram, atkal dominē jauna veida maisu tērpi, kuri dažreiz neapsedz pat ceļgalus. Šis pats modes karalis rāda arī tērpus ar iespaidīgiem saru drānas un stīvaudekla pošpējumiem uz gurniem, vai pat Baroka stila modi, kura dominējusi 16. un 17. g. simtenī. Arī Pjērs Balmans radījis jaunu, pārveidotu maisu līniju, ko tērpu lejas daļā papildina plati „volāni". Diora pēctecis — Senlorāns modes skatēs savukārt triumfē ar „nākotnes siluetu", kas solās būt precīzi piegriezts un viegli piegulošs ķermeņa augšdaļai. Viņa kostīmi ir īsi, ar īsiem un šauriem brunčiem. Modē atgriežas arī tunikai radniecīgie tērpi, un Ņina Ričī, šķiet, vēlas popularizēt čigāniešu apģērbus ar ļoti īsiem brunčiem, īsām jaciņām un trīsstūrainiem kakla lakatiem, ko papildina milzīgi auskari un Karmenas parauga cepures. Šīs pašas firmas citi „Libertē" modeļi turpretī ir ar bagātīgiem plisējumiem.

Daudziem jaunās modes vakara tērpiem ir ļoti dziļi izgriezumi, kas priekšā un mugurpusē sniedzas vismaz līdz jostas vietai. Redzami arī pēcpusdienas un vakara tērpi, kuri varbūt ir tikai nepiegriezti, drapēti drānas gabali, un kuŗus uz krūtīm ap valkātājas ķermeni satur aukšā piesprausta roze. Protams, šiem grūti nēsājamiem un uztraucošajiem tērpiem iespaidu līdz pilnam efektam spēj sniegt nevainojama valkātājas figūra . . . Arī dažiem jaunās modes dienas tērpiem ar „šļici," brunči nemaz nav sašūti.

Italiešu modēs šogad šādu kārdinošu un parīzisku vaļību gan nav, jo viņu mode šinī sesonā ir centusies iegūt Olimpiādes akcentu, kurš neļaujas sevi ierindot nevienā līdzšinējā stila virzienā. Italijas modes noteicēji ar to cer augustā iegūt pasaules elegantāko dāmu simpatijas un līdz ar to — cīņā pret Parīzi — zināmu punktu pārsvaru. Jaunajās italiešu modēs raksturīgākais un kopīgākais ir brīvi krītošās līnijas.

Eiropas dāmu cepures šogad ir pavisam grūti aprakstāmas formas, jo tās atgādina melones, bruņu vai kovboju cepures, bišu spietus, tropu ķiveres, pāvesta amata cepures, pārrūgušas kūkas u. t. t. Neparasto formu cepures papildina garie cimdi un īpatnējas matu krāsas, no kurām iecienītākā solās būt blondā, bet drosmīgākās dāmas, modes līniju ietvaros, varēs atļauties matus krāsot rožkoka un olīvu krāsās.

Arī peldkostīmos valda liela brīvība, un „bikini" tērpi ir ieguvuši vēl lielāku drošību, solot dāmām vienreizēju iespēju parādīt ne vien krāšņākās miesas daļas, bet arī turpat vai visu ķermeni.

Ka attiecas uz jauno tērpu cenām, tad tās, tāpat kā vienmēr, ir tikpat dažādas kā jaunās modes, un vīriem, tēviem un līgavaiņiem visumā nav tik patikamas kā modes skatēs redzamie manēkeni un viņu demonstrētie — sirdsdāmu iekārotie jaunās modes tērpi. Taču vīriešu kārtas pārstāvjiem, šķiet, nav visai liela vajadzība šinī sesonā iegādāties pašiem jaunus apģērbus, jo vīriešu modei vismaz Eiropā nav īpašu jaunumu.

Arī kurpes ir palikušas ar smailajiem purniem. Galvenie jaunumi vērojami kaklasaišu kollekcijās. Parīzē dominē atkal vienkrāsainās, kuŗas rotā dažādi attēli, bet Vācijā turpinās raibo un šauro kaklasaišu laiki. Kaklasaišu krāsas, šķiet, visā Eiropā cenšas pielaikoties dāmu modes krāsām, pie kam viena no iecienītākajām, — dažādās variācijās un kombinējumos, ir violetā krāsa.

As.

AIZRĀDĪJUMS

Šī gada 25. maijā Tēvzemes balvas laureāts, prof. Dr. arch. h. c. E. R. Laube atskatīsies uz 80 nodzīvotiem mūža gadiem. Aizvadītais mūža posms ir vainagojies dižiem panākumiem, un viņa daiļrade architektūrā ir vienreizēja.

Jubilāra godināšana, kuŗu rīko Oregonas tautieši, notiks Portlandē, Oregonā, ASV, šī gada 29. maijā, plkst. 2 p.p. St. James ev.-lut. baznīcā ar svinīgu dievkalpojumu. To vadīs māc. J. Cilnis.

Apsveikšana būs 29. maijā, pl. 4 p.p. 1111 S. W. 10-th Ave. Portland, Oreg. U.S.A.

Ārpus Oregonas dzīvojošie tautieši, kas vēlētos piedalīties jubilejā, vai personīgi sveikt jubilāru, lūgti iepriekš pieteikties jubilejas komitejai vai tās priekšsēdim līdz š. g. 15. maijam.

Pieteikumus un apsveikumus lūdz adresēt jubilejas priekšsēdim M. B. Silzars, 6556 N. Minnesota Ave. Portland 17, Oregon U.S.A. X —

SKAIDRĪTES KOCĒNAS

gleznu skati Krolla Kultūras biroja sarīkojumā atklās svētdien, 1. maijā, pl. 6 vakarā Hull House Bowen zālē, 800 S. Halsted St. Izstāde atvērta darbdienās no pl. 7-9 vakarā, svētdien, 8. maijā, no pl. 3 — 9 vakarā, kad izstādi slēgs.

Māksliniece pieskaitāma jaunajai paaudzei, viņa dzimusi Latvijas neatkarības laikā Rīgā. Mācījusies Romāna Suta mākslas studijā, vēlāk Vīnē, kur 1945. g. beigusi Vīnes Mākslas akadēmiju. Piedalījusies kopējās izstādēs Austrijā, un 1955. g. viņas pirmā patstāvīgā izstāde notiek Van-Rīla galerijā Buenos-Airesā. Kritika par Kocēnas darbiem devusi labas atsauksmes. Pēc šīs pirmās izstādes viņa ik gadus rīkojusi patstāvīgas izstādes. Tagad arī čikāgiešiem būs izdevība redzēt un iegūt viņas darbus.

Bērni tēlo

Krolla teātra studijas jaunatnes kopa iestudējusi N. Čechova „Sniega karalieni", kas uzrakstīta pēc Andersena pasakas 3 cēlienos. Pasaku latviskojis vairāku jaunatnes lugu autors Ed. Ramats, aizvezdams jaunos un veco teātra cienītājus uz mežu pie burves laupītājiem un pasakainās mežu karalienes pilī, kuŗu gleznojis jaunais dekorātors Jānis Rinkušs. Lugu iestudējusi režisore Verena Strautniece. Čakli ar gaismām palīdzējis Valdis Vītoliņš, dejām — bij. Nacionālās operas baletsolists Eižēns Mežulis, dziesmas iestudējis Jānis Gaiķis, grimēšanas pienākumus uzņēmusies aktrise Nellija Kreņģele, kostīmus šūdinājusi Kristīne Ozola. Piedalās: Anita Utināne, Agita Strautniece, Artūrs Strauss, Mudīte Aruma, Inese Strautniece, Uldis Ievāns, Valdis Arums, Franks Freidenfelds, Jānis Dišlers, Persijs Laube, Laima Sāna.

Jaunatnes kopa stāsies ar pirmizrādi publikas priekšā svētdien, 1. maijā, plkst. 3 p.p. Austin Towns zālē. Ieejas maksa $1,25, bērniem 50¢. Biļetes var iepriekš pasūtināt pa tālr. MOnroe 6-5399 no pl. 7-9 vakaros. Izrādes dienā — stundu pirms sākuma, pie kases.

„Septītā lielvalsts" – gatavojas ballei

Jaunkanadiešu preses ļaudis pulcēsies ballē Toronto Royal York hotelī, piektdien, 29. aprīlī, pl. 8.30 vakarā

Sakarā ar pašreiz izsludināto „Bēgļu gadu" Kanadas etniskais preses klubs organizē Toronto 29. un 30. aprīlī preses kongresu un baili visas Kanadas apjomā, eventuālo atlikumu paredzot bēgļu palīdzībai.

Nav noslēpums, ka ar jaunkanadiešu presi kā ievērojamu spēku un tautas domas paudēju rēķinās arī Kanadas parlamenta un valdības locekļi. Tādēļ arī viņi būs ne tikai laipni lūgti un gaidīti, bet arī jo sirsnīgi viesi šai plašajā, greznajā sarīkojumā. Savu ierašanos jau apsolījuši immigrācijas un darba ministri, Dr. Kučerepa un citi parlamenta locekļi.

Allans Grosmans pārstāvēs Ontario provinces premjēru.

Šo preses svētku ievadījumā notiks preses kongress, 29. aprīlī no rīta, un 30. aprīlī. Kongresā piedalīsies izdevēji un redaktori no visas Kanadas.

29. aprīļa vakarā sekos balle Royal York viesnīcā, kurā ceremonijmeistars būs plaši pazīstamais čechoslovaku izcelsmes bass, operas solists Jans Rubess. Viņš Kanadā ieradās 1949. gadā ar 25 operu lomām divās valodās un 6 gadu pieredzi uz operas skatuves un lieliskām preses atsauksmēm. Tagad, pēc 10 gadu nopietna darba, viņam izdevies iekarot savu vārdu arī šī kontinenta mākslas dzīvē.

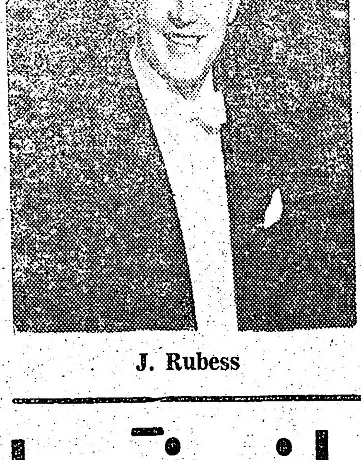

J. Rubess

Pašreiz J. Rubess ir Kanadas operas sabiedrības bass, vada CBC iknedēļas programmas „Songs of my People" un „Rapsody". Tā arī katrs var būt pārliecināts, ka Preses balle viņa vadībā ritēs spraigi un ar mākslinieciksu vērienu.

Balles telpu dekorāciju uzņēmies poļu mākslinieks Alans Frakovskis, ar plašu pieredzi savā arodā uz Polijas, Italijas un Vācijas skatuvēm.

Bez tam ballē redzēsim arī poļu un zviedru tautas deju grupas, 6 gadu veco ungāru mūziķi Atilu Galambu, ukraiņu sieviešu kvartetu, komiķus Žanu Templetonu un Deivu Brodfūtu u. c. Visi ieinteresētie lūgti pieprasīt biļetes līdz 28. aprīlim, pl. 6 p.p., LA redakcijā.

Marisa Vētras audzēkņu koncerts Toronto

Marisa Vētras studijas audzēkņi pēc veiksmīgā koncertceļojuma Vašingtonā un Kalamazū pašreiz gludina un spodrina pēdējās notis 27. aprīļa koncertam Toronto.

Par braucienu un panākumiem visi no sirds apmierināti, jo bez 300 - 400 klausītājiem, aplausiem un ziediem, tie šai turnejā iemantojuši daudz jaunus draugus un galvenokārt apziņu, ka ir kaut ko iemācījušies un var jau dziedāt! Tas dod ticību un pašapziņu kā audzēkņiem, tā pašam maestro nākotnes darbam.

Ceļā vienīgais rūgtais brīdis bijis sarežģījums pie robežas pārejas, kad pārāk iecirtīgs burta kalps nav ļāvis šķērsot robežu tenoram Kārlim Šūnam, kuŗa Latvijas pase bijusi pagarināta tikai 3 mēnešus uz priekšu, bet likums prasa 6 mēnešus. Tā arī Šūns palicis mājās, bet toties jo sirsnīgāk dzirdēsim viņu dziedot trešdienas vakara koncertā, pl. 8.10 Sv. Andreja baznīcas zālē.

Iespējami labāka vasara

Īsta dzīve. Prieks un patika par vietām un lietām, kurp eji un ko dari. Ontario tas ir vienkārši. Pirms sākas īstā vasara, iesūtiet apakšējo kuponu.

BEZMAKSAS!
APRAKSTI PAR CEĻOŠANU ONTARIO
— rāda, kurp doties un kur apmesties par pieņemamākām cenām.
Sūtiet: Ontario Travel
865 Parliament Building, Toronto, Ont.
Vārds ....
Adrese ....
Pasta nod. .... Province ....
IEPAZĪSTIETIES AR ONTARIO

pētiet ONTARIO

ONTARIO DEPARTMENT OF TRAVEL AND PUBLICITY,
Hon. Bryan L. Cathcart, Minister

...sdien, 1960. gada 27. aprīlī, 34. n-rs.

...lsts' — gatavojas ballei

...preses ļaudis pulcēsies ballē ...York hotelī, piektdien, 29. aprī... pl. 8.30 vakarā

... Pašreiz J. Rubess ir Kanadas operas sabiedrības bass, vada CBC iknedēļas programmas „Songs of my People" un „Rapsody". Tā arī katrs var būt pārliecināts, ka Preses balle viņa vadībā ritēs spraigi un ar māksliniecisku vērienu.

Balles telpu dekorāciju uzņēmies ... mākslinieks Alans Frakovskis, ar plašu pieredzi savā arodā uz Polijas, Itālijas un Vācijas skatuvēm.

Bez tam ballē redzēsim arī poļu un zviedru tautas deju grupas, 6 gadu veco ungāru mūziķi Atillu Galambu, ... sieviešu kvartetu, komiķus Žanu Templetonu un Deivu Brodfūtu u. c. Visi ieinteresētie lūgti pieprasīt biļetes līdz 28. aprīlim, pl. 6 p.p., LA redakcijā.

Marisa Vētras audzēkņu koncerts Toronto

Marisa Vētras studijas audzēkņi pēc veiksmīgā koncertceļojuma Vašingtonā un Kalamazū pašreiz gludina un spodrina pēdējās notis 27. aprīļa koncertam Toronto.

Par braucienu un panākumiem visi no sirds apmierināti, jo bez 300 - 400 klausītājiem, aplausiem un ziediem, tie šai turnejā iemantojuši daudz jaunus draugus un pašas ir kaut ko iemācījušies un var jau dziedāt! Tas dod ticību un pašapziņu kā audzēkņiem, tā pašam maestro nākotnes darbam.

Ceļā vienīgais rūgtais brīdis bijis sarežģījums pie robežas pārejas, kad pārāk ieciritīgs burta kalps nav ļāvis šķērsot robežu tenoram Kārlim Sūnam, kuŗa Latvijas pase bijusi pagarināta tikai 3 mēnešus uz priekšu, bet likums prasa 6 mēnešus. Tā arī Sūns palicis mājās, bet to jo sirsnīgāk dzirdēsim viņu koncertā, pl. 8.10 Sv. Andreja baznīcas zālē.

...i labāka vasara

...Prieks un patika par vie...m, kurp eji un ko dari. ...r vienkārši. Pirms sākas ...esūtiet apakšējo kuponu.

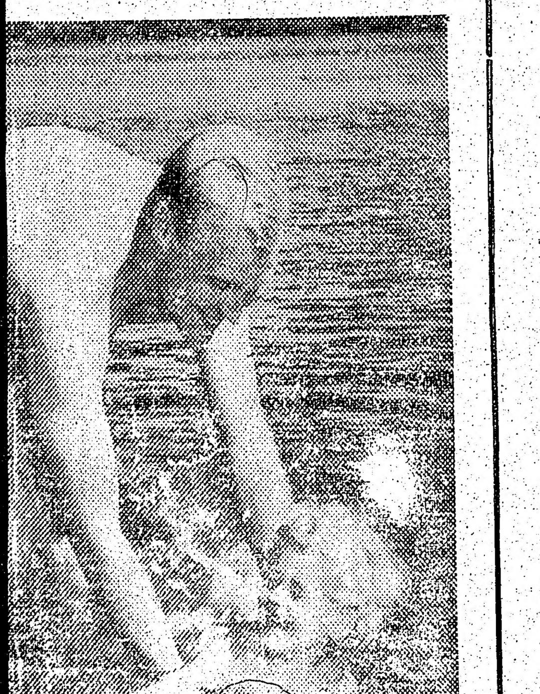

...ZMAKSAS!
...I PAR CEĻOŠANU

...kurp doties un kur apmesties par piecām cenām.
...ntario Travel
...5 Parliament Building, Toronto, Ont.

..... Province .....

...ISTIETIES AR ONTARIO

ONTARIO

...ARTMENT OF TRAVEL AND PUBLICITY,
...n. Bryan L. Cathcart, Minister

ŠARMANTĀ SMAIDĪTĀJA

TEODORA ZELTIŅA PAZIŅU PROFILI (8)

Rita Liepa bija pirmā, kas cerīgi satrauca visus tikko pār „lielo dīķi" uz Ameriku pārbraukušos latviešu rakstītājus. Varbūt patiesi būs iespējams publicēties amerikāņu periodikā un tad — pēc tam — ja laimētos vēl pārdot kādu scēnāriju filmai, varētu tā īsti sākt dzīvot ar cepuri uz mākoņa malas, izlienot laukā no aitu kūtīm, sētnieku dzīvokļiem, staciju bagāžas telpām un restorānu virtuvēm, kur katram pirmajā brīdī bija izdevies piemesties. Amerika taču ir visu iespēju zeme . . . Gandrīz vai grēks būtu šaubīties, jo — mēnešraksta „The American Mercury" 1950. g. augusta burtnīcā bija parādījies Ritas Liepas īsstāsts „The Red, Red Love".

Pat allažiņ nosvērtais Jānis Kadilis rakstīja: „Notikums pats par sevi nozīmīgs, jo tas ir pirmais gadījums, kad latviešu daiļdarbs iekļūst amerikāņu literātūrā, turklāt nevis kā tulkojums, bet gan kā oriģinālsacerējums. Nozīmību vēl vairāk pasvītro tas apstāklis, ka „The American Mercury" ir viens no tiem retajiem izdevumiem, kas lieto visai stingru kritēriju, nepavisam nedzenoties pēc lētas popularitātes. Katru mēnesi tas iespiež tikai vienu noveli resp. īsstāstu, bet dažreiz arī nevienu, ja tādu darbu nav bijis, kas atbilstu redakcijas mēraukIai . . . Sākums labs. Cerēsim, ka autorei nepietrūks enerģijas — strādāt un augt. Un gaidīsim, kad ceļā, ko paškīrusi rakstniece, dosies arī mūsu stiprais dzimums."

Nu jau pagājis desmit gadu, un vajadzētu izcilo notikumu kā pieklājas apjubilēt, bet — šai laikā tik maz no toreizējām cerībām piepildījies. Izņemot Knuta Lesiņa Minesotas universitātes apgādā izdoto noveļu grāmatu „The Wine of Eternity" un mēnešrakstā „The Hudson Review" iespiesto Valdemāra Kārkliņa noveli, nekā gan laikam daudz vairāk nozīmīga latviešu rakstnieki amerikāņu rakstos nav jaudājuši iespiest. Tātad — galu galā „jubileja" iznāktu tāda drusku paskumja.

Bet Rita Liepa pati nemaz nav skumja, kaut pēdējā laikā satikta gaužām reti, smaida tāpat kā toreiz, kad viņa stāstīja par savu pirmo saskarsmi ar amerikāņu jaunajiem, vēl neatzītajiem rakstniekiem, kas sabiedrojušies dažāda līmeņa grupās, lai rūdītu viens otru neatlaidīgajam kaŗagājienam iekaŗot lielo un populāro žurnālu slejas.

„Man „laimējās" iemaldīties tādā grupā, kur es biju vienīgā ar kādu iespiestu darbu. Bet ne jau tādēļ no viņiem es pazudu," pēc pirmā panākuma atzinās rakstniece.

Iemesls ir bijis pavisam cits, tā sacīt „ideoloģiskas" dabas, jo jauno amerikāņu censoņu pieeja pašu starpā nolasītajiem darbiem bijusi tik atšķirīga no mūsējās, ka Ritu Liepu nekādi nav spējusi savaldzināt. Piemēram, mēs bijām un esam paraduši viens otram vārīgākajās vietās iekaisīt drusku sāls vai uzsist uz pleca par kādu vērienīgāku rindkopu. Bet viņu pārrunu tematika bijusi apmēram šāda: Kur, kādā žurnālā nolasīto darbu būtu vislielākās izredzes iespiest? Kuŗa redaktora gaumei vislabāk tas atbilstu? Starp citu redaktoru gaumes bijušas jo pamatīgi izpētītas un noskaidrotas, pat viņu sievu ietekme uz tām. Vai tādam vai citam redaktoram īsstāsts labāk patiktu ar drūmām vai laimīgām beigām? Tad vajadzētu beigas attiecīgi pārstrādāt . . .

Patiesi, nebūtu jāskumst, ka Rita Liepa no šādu talantu sabiedrības tūdaļ pazudusi. Ja šinī zemē neizdodas pieķerties pie kārtīgas kalnā uzrāvējas tauvas, ar diegiem nav aršana. Bet nelaimīgā kārtā pēc pirmā latviešu rakstnieces īsstāsta iespiešanas „The American Mercury" pārgājis citu īpašnieku rokās, kam vairs par literātūru nav bijusi sevišķa interese. Un nodibināt jaunus kontaktus ar jaunām redakcijām nav nieka lieta.

Tak tas nav vienīgais, kas apbēdina Ritas draugus. Pavisam reti viņa vairs redzama iznākam no savas mājas Garajā salā. Ja vēlaties rakstnieci satikt, jums jābrauc pie viņas. Tiesa, varbūt jūs arī no turienes tad negribēsit kustēties laukā, jo apkārt būs redzamas smalkas un rotaļīgi omulīgas lietas, tādas, kas piederas pie sienām pakārtajiem Čiepas zīmējumiem un pašas namamātes šarmantajam smaidam. Bez tam — tai blakus ir redzams vīrs ar ungāriskas mīlestības pilnu sirdi un abu acuraugs Arpatiņš.

Jā — Rita Liepa ir šarmanta, vienalga, mājā vai ārpus tās. Nav mazums dāmu, kas ģērbjas tik bezpersoniski, ka paliek neievēroti un neatminēti pat viņu visspilgtākie tērpi . . . Bet atcerēdamies Ritu, es vienmēr atceros, kas to vai citu reizi tai bijis mugurā. Ne mazāk eleganti par rakstnieces valkāto ģērbu ir arī tās teikumi, gan allaž pateikti balsī, kas sadzirdama vienīgi tad, kad citi tuvumā nekliedz . . . Bet vērts tos dzirdēt kaut mīlīgo skabardziņu dēļ, jo viņa mēdz pateikt ko domā. Un Rita Liepa vismaz par literātūru domājusi pietiekami daudz, tāpat kā gudri izmantojusi savu svešvalodu prasmi citīgai lasīšanai, lai viņas simpatijas kādam būtu cerība iegūt ar patukšu patētiku, kaut arī viscaurēm patriotisku . . . Viņa zina, ka rakstīšanas māksla sākas ar stilu un pati to izkopusi tādu, kas atbilst tās vaiga un domu smaidam, valkātajiem tērpiem un kustību ritmam — šarmanti smaidošu un elegantu.

Bet — un te nu ir jāsarauc piere pat draugiem. Kopš romāna „Sveša vasara" iznākšanas, tas ir — gandrīz vai veselus piecus gadus, rakstnieces vārds, un reizēm iniciāļi, pa laikam vai vienīgi redzēts zem tulkotu gabalu slejām. Citi savas literārās gaitas iesākuši gluži otrādi . . .

Teodors Zeltiņs.

Vijas Vētras panākumi

Daudzinātā baleta soliste Vija Vētra, kuras vārds vairs nav svešs latviešu sabiedrībai Austrālijā un citur, kur tā ar savu dejas daiļumu sajūsminājusi ne vien latviešus, bet īpaši cittautiešus, gūdama arī lietpratēju jo cildenas kritikas, ievadījusi sarunas ar Krolla Kultūras biroju par viesošanos ASV un Kanadā. Noskaidrojies, ka tas varētu notikt nākošajā sezonā

Aina Kraujiete

ATZIŅAS

I

Ūdeņu lāmās
debess kā saplīsta trauka
lauskas ar sauli spīd katrā
nedalāmā.

Pašai ja liekos
sašķēlusies sevis jūtās,
apzinos tomēr, ka vienā
manī tās tiekas.

II

Zinu, ka mūžu
laiks atskaita īsos mirkļos,
gadi jaunību nodzēš
vaigam kā rožu.

Ļauju, lai rāma
sirds mācās no sevis laikā
nomest kā pinekļus sapņus
nepiepildāmus.

III

Nemāna viltus
draugi vairs manī kā agrāk,
laikus jo nojaucu visus
tīmekļu tiltus.

Gudro un meļu
vārdos klausos ar smaidu,
zinot, ka visi reiz aizies
putekļu ceļu.

LIELAIS KRIŠJĀŅA BARONA GADS

KONSTANCE BERGA LONDONĀ, ANGLIJĀ TULKOJUSI JAU 50 TAUTAS DZIESMAS ANGLISKI. VAI AR TO PIE TIKS? KO DARĪS PĀREJIE?

Tuvojoties Krišjāņa Barona dzimšanas dienai, mēs paceļamies pāri gadu simtiem, tāliem laikiem, mūsu tautas senatnē un pie tās galvenajiem kultūras un vispārcilvēcīgo vērtību pamatiem. Šajos pamatos runā latviešu ģenijs un tā mūsu tautas dvēseles nesamaitātā daļa, kas ieguldīta dainās, saglabāta un atstāta visai pasaulei, lai cilvēci padarītu skaistāku un pievilcīgāku. Krišjānis Barons ziedoja šim darbam, lai paglābtu dainas no pazušanas, savā mūža labākos 35 gadus. Ja dainas būtu vāktas jau 19. g. s. sākumā, varbūt būtu to bijis vairāk par miljonu, līdzšinējo 800.000 vietā. No 1915. g., kad tika izdots VI dainu sējums, ir pagājuši pāri 40 gadiem, bet citas tautas par dainām ir maz zina. Kaut mums ir vai pati pirmā vieta folklorā (2.308.000 rakstu), lielie pasaules folkloras žurnāli par latviešiem raksta maz, tikai garāmejot. Tā sajūtam it kā ignorēšanu, it kā pārestību par mūsu vērtību neievērošanu. Tas ir tiešām traģiski. Šo trūkumu tik daudz nesajūt tauta dzimtenē, bet galvenokārt paši emigranti, kas atrodas arvien kā savas tautas reprezentanti, īpaši tagad — nenormālos laikos.

Ko esam šai virzienā darījuši, lai situācija būtu citādāka? Mēs varbūt esam izdevuši daudz naudas politiskai propagandai, bet pilnīgi aizmirsuši kultūras propagandu, citiem vārdiem — mākslas propagandu. Mēs zinām, ka krievi ar savām mākslinieciskām vienībām gūst ASV un Kanadā lielas simpatijas, katrā ziņā nesamērojami lielākas kā viņu propaganda. Tās nedaudzās grāmatas, kas iznākušas angliski par latviešu lietām, vēl nenozīmē, ka tā būtu jau kultūras politika. Mums vajadzētu sevi parādīt ne vien kā cietušiem tautu nesējiem dažādās demonstrācijās, bet arī — kā kultūras tautai.

Lielākais vērtību avots — dainas, ko drošī pieņemtu arī visa pasaule, paliek neaizkarts. Tas ir it kā „tabū," pie kuŗa neviens nedrīkst klātu ķerties. Mēs gandrīz pat it kā lielāmies — dainas nav pārtulkojamas! Visi grib par katru cenu palikt pie domas, ka tas ir kaut kas sevišķs, neiespējams. To var veikt tikai pārdabiski milži, kam būtu jānāk no kādas citas pasaules.

Tulkotājs nekad nevarot būt latvietis, tas tik varot dainas sabojāt. Jā vēl cits, kāds svešnieks to dara, tad — jā, kaut vai daudz sliktāk — ceļs un urravās līdz debesīm. Voltera Skota tulkojumi, kas nākuši no vācu valodas, ir tik tāli, ka nav iespējams ne ar kādām burvībām konstatēt tā oriģinālu. Tāpēc arī jākonstatē, ka dainas neviens latvietis nav tulkojis, bet citi, kas pilnīgi latviešu valodu neprata.

Ir interesanti pieminēt, ka pēc Latviešu preses biedrības ierosinājumiem š. g. sākumā, kaut kas šai virzienā ir sakustējies, un ūdens dīķī nav vairs tik rāms.

Jaunā latviešu intelligence, kas skolojas ASV un Kanadas universitātēs, domā, ka dainas var tulkot angliski. Šī latviešu akadēmiskā paaudze ir uz sliekšņa starp latvisko un anglisko kultūru. Tā spēj vēl orientēties latviski. Vai nākošā studentu dekāde arī vēl pratīs latviski un spēs orientēties latviski, ir diezgan apšaubāms. Tāpēc gribas izsaukties — šai kultūras cīņā ir stāvoklis tāds pats, kā kaŗa laikā frontē — tagad vai nekad!

Ja nokavēsim, vēl aizies ilgi, ilgi, gadi, un latviešu tauta nesīs tālāk savu sērdienes likteni. Latviski dziedot, dainas palīdzēja iegūt daudzas uzvaras latviešu strēlniekiem, Latvijas atbrīvotājiem, un, kā dzejnieks K. Skalbe teicis Kr. Barona bērēs:

„Mūsu bēgļus un kareivjus tautas dziesmas izvadījušas cauri Krievijas klajumiem un Sibīrijas sniegiem un pāri jūrām pārvedušas atpakaļ dzimtenē!

Angliski tulkotas dainas var radīt citu brīnumu — **sagatavot** citu ceļu, palīdzēt atkal tautai būt brīvai. Dziesmas var atrast sirdis, un sirdis atrod draugus.

Ir arī personas vietējā paaudzē, kas grib strādāt šai virzienā, jo neba jau viens var pārtulkot mūsu dainas. Tāpat kā tās saglabājušas kollektīvi, tās varbūt tāpat arī jātulko. Bet tas ir cits jautājums.

Gribu atzīmēt šai rakstā kādu piemēru, kur draugu vai ģimenisku apstākļu dēļ daži gandrīz vai spiesti tulkot latviešu dziesmas angliski, tāpat savu iepreceto vai draugu dēļ. Ja viesībās valdītu omulīga noskaņa, jādzied ir visiem, kaut vai dažādās valodās. Tā pati dzīve spiež šo tukšumu piepildīt. Londonā, Anglijā dzīvojošā Konstance Berga jau tulkojusi ap 50 tautas dziesmu angliski, kuŗas grib izdot kabatas formāta grāmatā kopā ar notīm, lai tīši aizpildītu to robu, kas valda jauktās ģimenēs vai arī angļu draugu vidū.

Palūkosimies dažos K. Bergas tulkojumos, un kā dainas skan angliski. Šī raksta autors nav angļu valodas lietpratējs, bet uzdrošinās rādīt ceļa zīmi Krišjāņa Barona atceres gadā. Piem. „Dziedot dzimu, dziedot augu. . ."

★

Born while singing, grow up
singing,
Singing passed through my
long life.
I met singing my own death
In the holy paradise.

★

Vai arī „Lakstīgala kroni pina . ."

★

Nightingales were weaving
garlands
On my lovely rose bush.
Ram tay reedi rah,
ray reedi rahllah.

★

I can't sleep: I can't be
toiling
List'ning to the nightingales,
Mother used to scold me
sorely
For my singing far too much.

★

Mother it is all your doing
That I had to sing so much.
Why did you then hang my
cradle
Near a singing nightingale!

★

Te ir arī K. Berges angliskojuma paraugs: „Saulīt tecēj, tecēdama. . ."

(Nobeigums 8. lpp.)

GATAVOJAS TURNEJA

Anšlava Eglīša lugas izrādēs no krasta līdz krastam uzstāsies Adolfs Kaktiņš

Latviešu teātŗa draugu biedrības ceļojošā teātŗa izrāžu trūkumu nožēlo daudzi latviešu centri. Pēc pēdējās turnejas, kas sagādāja zaudējumus, biedrībā iestājusies krize, kas nav vēl pārvarēta. Tomēr ideja rīkot ceļojošā teātŗa turneju ir dzīva, un radušies entuziasti, kas to grib realizēt. Ierosinājums nāca no Čikāgas latviešu b-bas priekšnieka V. Viksniņa, tam atsaucās J. Šāberts Ņujorkā un ķērās ar visu sirdi pie organizēšanas darba. Šis darbs tagad jau tiktālu veikts, ka izstrādāts plāns, izraudzīta luga, izraudzīti tēlotāji, un panākta vienošanās par izrāžu laiku galvenajos centros.

ALA's kongresā, kas notiks 13 - 15 maijā Kalamazū, būs izdevība tikties ar organizāciju pārstāvjiem no dažādām pilsētām, lai sīkāki pārrunātu turnejas noorganizēšanu. Vēl neatrisināta ir turnejas finansēšana. Lai iepriekš sagādātu vajadzīgos līdzekļus, ir projektēts rīkot plašu loteriju.

Sevišķu ievērību šī turneja saista ar to, ka tajā piedalīsies mūsu iecienītais dziedonis un aktieris Ādolfs Kaktiņš, kuŗam šogad piepildās 75 gadi. Pēc ilgāka laika latviešu publikai atkal būs izdevība redzēt uz skatuves Kaktiņu. Šī turneja Kaktiņam būs mākslinieciskās darbības cienīgs noslēgums. Nav jāaizmirst, ka Kaktiņš sāka savu skatuves karjēru kā aktieris un, arī būdams ievērojams dziedonis Nacionālā operā, viņš neaizmirsa teātri un viesojās atsevišķās izrādēs Nacionālā teātrī. J. Šāberts novērtē Kaktiņu šādiem vārdiem: „Kaktiņš ir apdāvināts aktieris, un ir jautājums, vai viņš ir lielāks — kā dziedonis vai kā aktieris."

Turnejas izrādēs publika dabūs redzēt uz skatuves arī ilgāku laiku neredzētu aktrisi — Almu Maču, kas tagad uzstājas Kanadas televīzijas raidījumos Toronto. Trešais spēlētājs būs Jānis Šāberts, bet ar ceturto aktrisi vēl nav panākta galīga vienošanās.

Izrādēm paredzēta kāda Anšlava Eglīša luga, pie kuŗas autors vēl strādā. Tādēļ nav arī vēl zināms lugas nosaukums. Bet ir zināms, ka autors, strādājot pie savas lugas ievēro prasības, kādas uzstāda šī turneja.

Pēc izstrādātā plāna pirmizrāde notiks Ņujorkā 10. septembrī. Nākošās izrādes būs: 17. septembrī — Filadelfijā, 24. septembrī — Hamiltonā (Kanadā), 30. septembrī — Montreālā, 1. oktobrī — Toronto, 8. oktobrī — Bostonā, 9. oktobrī — Vilimantikā, 15. oktobrī — Detroitā, 16. oktobrī — Klīvlendā, 23. oktobrī — Kalamazū, 29. oktobrī — Čikāgā, 30. oktobrī — Milvokos, 12. novembrī — Linkolnā (Nebr.). Tālākās izrādes notiks Denverā, Kolorado-Springā, Losandželosā, Sanfrancisko, Portlendā, Sietlā, Takomā, Vankuverā.

Ceļojošā teātŗa ansamblis — četri aktieri un viens techniskais darbinieks, ņemot līdzi arī dekorācijas, ceļos Teātŗa draugu biedrības automašīnā.

Atsevišķas latviešu kolonijas, kuŗas vēlētos pie sevis redzēt ceļojošo teātri, aicinātas sazināties ar turnejas rīkotāju J. Šābertu, 87-60 114 St., Richmond Hill 18, N. Y., USA.

MONTREĀLĀ
Europe Stationary
1980 St. Catherine W.,
dabūjami
LATVIJA AMERIKĀ
atsevišķi numuri

DRUPU REPUBLIKA

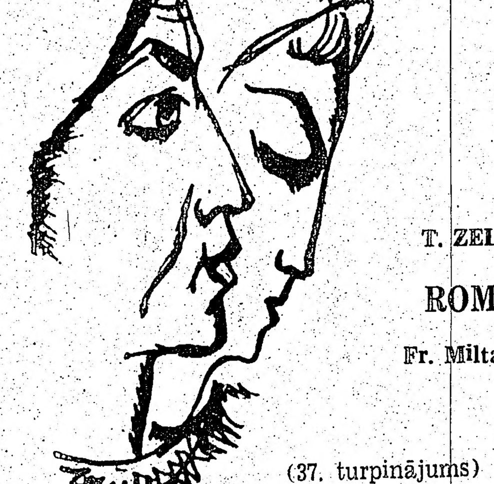

T. ZELTIŅA

ROMĀNS

Fr. Milta viņete.

(37. turpinājums)

„Paskaties pats, kāds tu izskaties!" sauca sieva. „Rociņas turpat vai līdz elkoņiem izkārušās laukā no piedurknēm. Rumpītis apspīlēts kā makarons. Tas numurs tev noteikti par mazu. Bikses būs tādas pašas."

„Nemaz tik traki nav — mazdrusciņ par īsu gan, bet kājas un rokas var izlaist. Paskat, cik daudz te ielocīts drēbes. Uu drēbe ir laba, tāpat arī krāsa skaista," turējās pretī vīrs, it īpaši iemīlējies skaistajā baložu krāsā.

„Redzi, vai tu to kungu redzi? Cik viņam ērti un glīti uz kauliem gul žakete," un sieva badīja ar pirkstu uz to pusi, kur stāvēja Augusts. „Piedodiet, varbūt jūs varētu mums parādīt tos svārkus, kas jums ir mugurā? Es gribu, lai vīrs tos uzvelk un redz, kā īsti uz kauliem apģērbam ir jāsēž."

Uz galda bija kaudzēm svārku, ko uzlaikot, bet Augusts nevarēja atteikt un novilka savējos, palikdams kreklā un gaidīdams, kad dabūs tos atpakaļ. Tomēr nedabūja. Tie aizgāja projām ar vīru, kam sieva pret paša gribu tos bija uzvilkusi mugurā, un aiziedams viņš vēlreiz žēli atskatījās uz kaudzē atstātajām baložkrāsas drānām. Jā, žēl bija arī Augustam — pelēkie svārki gija patikuši pašam. Nu vajadzēja atkal sākt meklēties. Vienīgais mierinājums, ka Lēnītei istabas sieviešu pusē neklājās vieglāk. Kleitas, kas viņai būtu patikušas un ko tā uzvilka ar spīdošām acīm, pagalam nepatika vīram.

Miedziņam šodien laikam bija brīvdiena (Lēnītei par postu un nelaimi), un viņš nu meklējās pa drēbēm kopā ar sievu. Sev jau atradis tumšzilu uzvalku, pētīja un apbrīnoja sieviešu drānas. Aiz papes kastīšu sienas Lēnīte uzvilkās atkal citu kleitu, jo visas līdzšinējās vīrs bija licis novilkt.

„Žanīt, skaties, šī tak ir skaista," no pārģērbtuves kakta iznākusi, viņa priecīgi vidžināja, grozīdamās vīra greizsirdīgo acu priekšā.

Tērpa drānas krāsa gan bija drusku par rožainu, vairāk piemērota leļļu tualetēm, bet citādi jo pievilcīgu izcēla un atklāja valkātājas jaunavīgo augumu.

Miedziņš kā jauns bullēns nopurināja melnpinkaino pieri: „Tā jau tevi daudz vairāk izģērbj nekā apģērbj. Ja es tev tādu ļautu valkāt, tad gan būtu saucams par traku. Svārki līdz ceļgaliem un kakla izgriezums tik liels, ka daudz nevienam nebūs jāpiedomā, lai zinātu un arī no augšas redzētu, kas tev tur ir." Viņš čukstēja sabiezināti kaislīgā balsī.

Lēnīte daudz skaļāk atcirta pretī: Muļķi, vai domā, ka kāds to nezina? Bez tam — uz sevi no augšas nevienam neesmu ļāvusi skatīties."

Miedziņš nelikās dzirdam un sniedza tai pretī paša izmeklētu tērpu: „Uzvelc šo. Tumšzils samts. Tam jābūt dārgam. Tādā pašā krāsā kā mans uzvalks. Mīlīgi mīksts, nenovalkājami biezs un glums kā kaķa mugura. Un paskaties vēl — balta mežģīņu apkaklīte un aproces. Solidi un skaisti."

„Ko es tur vēlreiz ģērbšos, gan jau derēs," Lēnīte tāpat, zem zoda pie kakla piespiestu, nomēroja ar acīm tumšzilo samta kleitu un nopūtās: Ģimnaziste, es atkal būšu tik sterili apģērbta kā ģimnaziste."

Nopūtās arī Augusts, gan ne tik daudz par jaunās Miedziņa kundzes likteni, kā pats par sevi. Augumam piemērotus svārkus nemaz tik viegli nebija atrast, ja negribēja paņemt agrāk neredzēta, ērmīgā griezuma. Te laikam bija atsūtīta arī tāda manta, kas reprezentēja slaveno čarlstona laikmetu. Un tādēļ viņš žēli noskatījās pakaļ abiem aizgājējiem Miedziņiem. Tumšzilā kleita nemaz tik neglīta nebija. Kas vainas, ja jautra un jauna kundzīte izskatās pēc ģimnazistes? Varbūt tā bija vēl pikantāk nekā ar pazemu kakla līniju. Miedziņš, protams, to nevarēja iedomāties, citādi viņš nebūtu tik apmierināts izgājis pa otrām durvīm, pa kuŗām drēbes dabūjušos nometnes policists ar balto ķiveri laida laukā, lai nebūtu tik bieži jāvirina gaiteņa durvis, nevajadzīgi satraucot vēl vairāk jau tā uzbudinātos iekšā tikšanas gaidītājus. Tomēr pa vienīgi izejai domāto pusi, Miedziņus garām palaidis, nu spraucās iekšā Amorijs Pelerīns.

Policists, taisnīgā pienākuma apziņā bargs saslējies, stūma Pelerīnu atpakaļ: „Rindā, ejiet un stāviet rindā, tāpat kā visi citi. Tādus glumos kā jūs es pazīstu — vienmēr saodīs caurumu, kur aizlīst citiem garām. Šoreiz nekas jums neiznāks."

„Kapteiņa kungs," Amorijs neatkāpdamies sacīja, kaut skaidri zināja, ka policists armijā bijis tikai seržants, „man palika vaļā veikals, pilns ar cilvēkiem. Vai jūsu pedantiskās kārtības mīlestības dēļ visiem tur mani stundām būtu jāgaida, pat mātēm ar kusliem zīdaiņiem uz rokas? Vai tas būtu cilvēcīgi? Jums vajadzētu saprast, ka kādreiz cietajam likuma burtam ir jākļūst mīkstākam skaidras cilvēcības priekšā."

„Tad slēdziet to bodi ciet vai palieciet pats bez jaunām biksēm, ja negribat stāvēt rindā. Mums visiem te ir viens likums un vienādas tiesības," stingrajam policistam pret nelikumīgo cilvēcību nebija nekāda respekta, bez tam viņš domāja, ka glumais veikalnieks bezkaunīgi melo, jo visa nometne šodien bija sablīvējusies pie apģērbu noliktavas durvīm.

„Pulkveža kungs," Pelerīns iekrokoja sejā savu vismīlīgāko smaidu, bet svaigo un sālīto preču tirgotāju partijas līderis viņu jau bija pamanījis un lika policistam paiet maliņā: „Laidiet iekšā, laidiet iekšā, tas mūsu cilvēks. Viņam te speciāla vajadzība ar administrācijas atļauju."

Pelerīns pats pastūma balto ķiveri sāņus un uzsita Spēlmanim atzinīgi uz pleca, pārlaizdams ātru skatu ar drēbēm piekrautajai telpai, kur aizrautīgi pie kaudzēm meklējās vairāki vīri un sievas. Ieraudzījis Augustu, viņš izstiepa gaŗu roku: „Skaties, Auris arīdzan urķējas pēc pieklājīga gurnu apsega. Kā liekas, kaut ko lai derīgu atrastu, jārokas cauri visai Amerikas vēsturei. Vai neesi jau uzdūries kādam pilsoņu kaŗa mundierim? Tāds man derētu nometnes bērnu iepriecināšanai. Un, kas zina, varbūt vēl mani nosveicinātu kāds unriešu ģenerālis."

Brīnums, kur Pelerīns šorīt tik agri jau bija priecīgā omā. Augusts patlaban tādā nebija un nopietni atbildēja: „Ir jau šis tas pavisam labs, tikai par nelaimi nesēž uz kauliem, šūts pēc citiem mēriem."

Pelerīns svaidīja drēbes kā izsalcis talcinieks dakšām uzdurtus siena klēpjus: „Skaties labi, ka nepaņem kārtīgu bikšu vietā tievās vienaldzīgo caurulītes, tad sēžot vienmēr būs jādomā, vai piecēlies nejūtīsi no mugurpuses pūšam caurvēju . . . Tās arī Amerikā esot jau izgājušas no modes, un tādēļ mums atsūtītajās kaudzēs noteikti būs atrodamas. Hei, kas tas? Īsta fraka ar visu balto vesti un cietināto krūtēžu. Ja savus plecus es tanī varētu iemaukt, staigātu apkārt kā visu pasaules papagaiļu prezidents."

Melnos ļipainos svārkus no kaudzes izcēlis, Amorijs tos lietpratīgi apskatīja no visām pusēm, tad uzvilka mugurā. „Taisni kā man šūti. Vai tas nav pašas Providences mājiens, ka man šie svārki jāņem? Acīm redzot, kāda galva pavisam prātīgi ir iedomājusies, ka mukdami būsim atstājuši mājās dinejām piemērotus tērpus. Un to tak viņi tur zina, ka visa dievputniņu dzīve tagad ir nepārtraukts rauts. Ne kādam pašam ir jāsēj vai jāpļauj, makšķerējies tikai pa konservu bundžām un paēdis pacilā sirdi dziesmās. Ir vienīgi jānožēlo, ka frakas nav atsūtītas mums visiem. Kas tas gan būtu par skatu — dīpuļi frakās ar trānotiem tankiem kājās un grabošiem katliņiem pie rokas kā melnas dižciltīgas dzērves visi rindā iet uz virtuvi pēc zupas — zaļā brīnuma."

„Amorij, tu esi dzejnieks," smējās Augusts.

„Protams, turklāt vēl stipri godīgāks par citiem, nepiederēdams pie tiem pavisam nedaudzajiem, kas nemēģina apgrūtināt lasītājus ar bālasinīgi rakstītiem pantiem. Fraciņa uz goda, tā man jau šodien lieti noderēs lielajā dinejā."

„Kas par dineju?" naivi iejautājās Augusts.

Pelerīns iepleta apaļas acis: „Kur īsti, rimkalēj, tu dzīvo, ka nezini, kas nometnes sabiedriskajā laukā notiek?"

„Vai šovakar izziņot kāds koncerts?"

„Es dziedādams atturos kāpt uz skatuves, man tādēļ fraka nebūtu vajadzīga."

„Kas tad cits?"

„Šorīt vēl saulīte nebija uzlēkusi, kad dauzījās pie manām durvīm Ģedimins Cīruļdziesma. Saproti, Ģedis pārbraucis no sava nacionālhumānistiskā pasaules apbrauciena. Izdilis kā pāržāvēta bute. Pielādēju samtabiksi pilnu ar vāciešu desām un noliku uz cisām. Būs jāceļ augšā un jādzen šurp pēc jauna kamzoļa. Cēlo apsveikšanas rautu par pazudušās avs uzticīgu atgriešanos Drupu republikā, cerams, arī tu pagodināsi."

„Cīruļdziesma atgriezies?" kā neticēdams vēlreiz pārjautāja Augusts. Tad jau — **viņš beidzot zinās, vai brīvajā** pasaulē ir sadzenamas kādas pēdas, kas liecinātu, ka Ausma šai pusē ir bijusi. Varbūt vēl ir, un Cīruļdziesma viņu ir sastapis.

„Pilnīgi pēc spoka. Ko skaties manī kā suns mēnesī? Es tev jau teicu. Atvācies pats uz bodi, tad redzēsi. Dzirdēsi arīdzan. Ģedis tev piepūtīs galvu pilnu ar jauniem vējiem, ko viņš tur citās nometnēs saostījis." Pelerīns iešāva padusē fraku ar balto vesti un kreklu un joza projām. Policists šoreiz nemēģināja viņu aizturēt, atraudams durvis vaļā tik plati, it kā tam būtu jāizlaiž laukā zirgs ar visiem ratiem.

(Turpinājums sekos)

M. Krone - Balduma

PADOMI NAMAMĀTĒM

SAKNES VIENMĒR JAUNĀ SAGATAVOJUMĀ

Sagatavojot saknes pie gaļas ēdieniem, vairāk tās sautē pašu šulā vai arī ar sviesta piedevu, sevišķi tas sakāms par jaunām saknēm, bet saknes un dārzājus var sagatavot arī ar citām piedevām un garšvielām, un pasniegt gan kā atsevišķu ēdienu otrās brokastīs un vakariņās. Saknes sevišķi velamas vakariņās, jo neapgrūtina organismu, kā tas ir ar ilgi gremojamo gaļu.

Dārzāji un saknes satur daudz organismam nepieciešamu vielu, ir bagāti olbaltumvielām, vitamīniem un minerālvielām.

Saknes un dārzājus sagatavojot ar dažādām piedevām, tās ienes lielu pārmaiņu ēdienu kartē.

Bet ļoti labi garšo arī tvaikā sautētas saknes un pārlietas ar kausētu sviestu.

Šādas saknes var arī labi izmantot pie gaļas ēdieniem.

SAUTĒTI BURKĀNI UN KOLRABJI

1 mārc. burkānu, 1 mārc. kolrabju notīra un sagriež kubiciņos; pārlej mazliet gaļas novārījuma un sautē gatavus, nogaršo šāli un pieliek 1 ēd. kar. sasmalcinātu pētersīļu lapiņu, 2 ēd. kar. skāba krējuma un 2 ēd. kar. sarīvēta siera, uzkarsē un saliek bļodā; liek apkārt ceptas tomātu šķēles.

ZAĻIE LOCIŅI AR BURKĀNIEM

Lociņus sautē ar mazliet ūdens piedevu. Burkānus sautē ar sviesta piedevu, sakārto bļodā un apkārt liek sautētos lociņus.

SARKANĀS BIETES

Bietes notīra un labi nomazgā, liek cepeškrāsnī un cep gatavas. Tad nomizo, sagriež šķēlēs un šķēles strēmelēs, pieliek mazliet mārrutkus, sāli un sajauc ar skābu krējumu.

ROŽU KĀPOSTI KASTAŅU APLI

2 mārc. rožu kāpostu, ½ mārc. kastaņu, 2 ēd. kar. miltu, ½ mārc. kartupeļu, sāls pēc garšas.

Rožu kāpostus notīra un novāra sāls ūdenī mīkstus, kastaņus noplaucē un noņem mizu, tad izvāra gaļas novārījumā. Novārītos kartupeļus un kastaņus izmaļ caur gaļas mašīnu, pieliek 2 sakultas olas, miltus un sāli pēc garšas, maisījumu liek ar sviestu ieziestā un ar rīvmaizi izkaisītā formā un cep 15 minūšu, tad izgāž uz bļodas un vidū liek rožu kāpostus, kurus pārslacina ar izkausētu sviestu.

SKĀBI KĀPOSTI AR ĀBOLIEM UN KASTAŅIEM

1 mārc. skābu kāpostu, 1 mārc. ābolu, 1 mārc. kastaņu, 2 ēd. kar. sviesta.

Kastaņus nomizo noplaucē un novelk brūno mizu, sautē buljonā mīkstus, tad pievieno gandrīz gatavus sautētus kāpostus, nomizotus un šķēlēs sagrieztus ābolus. Formu iezież ar sviestu un ieliek kāpostu, kastaņu un ābolu maisījumu, pārkaisa ar rīvmaizi un uzliek sviesta piciņas. Cep pusstundu. Pasniedz galdā ar krāsnī ceptiem kartupeļiem.

DAŽĀDAS SAKNES FORMĀ

Formu iezież ar sviestu un izkaisa ar rīvmaizi, liek pusmīkstu novārītu puķukāpostu, izdalītu rozītēs, zaļās pupiņas, uz pusi pārgrieztas, tomātu šķēles un visu pārlej ar sviesta mērci, pārkaisa ar sarīvētu sieru un rīvmaizi un uzliek sviesta piciņas. Cep 30 minūšu vidējā karstumā.

SAKŅU ŠĶĒLES

8 šķēles baltmaizes, 1 ēd. kar. tomātu biezeņa, 1 mārc. novārītu dāžādu sakņu, 1 ola, 3 ēd. kar. sarīvēta siera, ¼ mārc. liesa sagriezta šķiņķa, 1 ēd. kar. sasmalcināta pētersīļu lapiņu.

Baltmaizes šķēles viegli apziež ar sviestu, pārziež tomātu biezeni. Visas pārējās piedevas sajauc un liek uz maizes šķēlēm, pārkaisa ar sarīvētu sieru un pārslacina ar izkausētu sviestu, saliek uz pannas un liek krāsnī un cep gaiši brūnas.

CEPTI GURĶI

Jaunus bezsēklas gurķus labi nomazgā, tad sagriež šķēlēs ar visu mizu, cep sviestā brūnus, pārkaisa ar sāli un, pasniedzot galdā, pārkaisa ar sakapātām dillēm.

SIERA TOMĀTI

Lielākus tomātus izdobj un pilda ar kubiciņos sagrieztu sieru, saliek as sviestu ieziestā formā un cep, kamēr šiers ir izkusis.

SPARĢEĻU SUFLĒ

2 mārc. sparģeļu, 3. ēd. kar. sviestā, 2 ēd. kar. miltu, 4 olas, sāls pēc garšas, ¼ kv. piena.

Sparģeļus novāra un sagriež gabaliņos, sviestu izkausē un iemaisa miltus, pielej pienu un vāra ūdens peldē, kamēr sabiezē, pieliek sāli, maisot pievieno pussakultus olu dzeltenumus, pieliek sparģeļus un iecilā saputotos olu baltumus. Visu liek ar sviestu ieziestā formā, kuru liek pannā ar karstu ūdeni un cep krāsnī pie 325 gradi F 45 minūtes.

SPARĢEĻU SACEPUMS

2 mārc. novārītu un gabaliņos sagrieztu sparģeļu, 4 ēd. kar. sviesta, 2 ēd. kar. miltu, ½ kv. piena, ¼ mārc. sarīvēta siera, ½ mārc. rīvmaizes un vēl 2 ēd. kar. sviesta.

Sparģeļus vāra tikai 5 minūtes, var sagriezt gabaliņos, bet var likt arī veselus formā; sviestu, miltus un pienu sajauc un vāra ūdens peldē, līdz sāk biezēt; pievieno sieru un sāli. Mērci pārlej sparģeļiem, pārkaisa ar rīvmaizi, uzliek sviesta piciņas un cep lēnā krāsnī, pie 325 gr. F 30 minūšu.

KĀPOSTU UN TOMĀTU SAUTĒJUMS

2 mārc. svaigu kāpostu, 5 ēd. kar. sviesta, 1 mārc. tomātu, 4 ēd. kar. skāba krējuma, sāls pēc garšas.

Kāpostu galviņu notīra, noņem novītušās lapas un novāra sālsūdenī, tad pārgriež un izgriež cietās daļas, sagriež lielākās strēmelēs. Katliņā izkausē sviestu, ieliek kāpostus un, kad kāposti drusku apsautēti, pieliek gabalos sagrieztus tomātus un sautē, kamēr izjūk; pieliek skābu krējumu un sāli. Ja vēlas, var mazliet pietumēt ar miltiem. Pasniedz galdā ar ceptām olām.

PUĶU KĀPOSTI TOMĀTU MĒRCĒ

1. galviņa puķukāpostu, apm. 2-3 mārc., 5 ēd. kar. sviesta, 1 m. tomātu, 2 ēd. kar. miltu, 4 ēd. kar. skāba krējuma. Sāls pēc garšas.

Puķukāpostu ieliek sālsūdenī uz 15 minūtēm, tad izdala rozītēs un novāra vieglā sālsūdenī.

Tomātus noplaucē un novelk mizu, sagriež mazos gabaliņos un liek katliņā izkausētā sviestā, pieliekot miltus vāra, kamēr tomāti galīgi izjukuši, pieliek skābu krējumu un mazliet pielej puķukāpostu novārījumu, lai mērce nebūtu par daudz bieza, tad ieliek puķukāpostu rozītes.

Puķukāposti ļoti labi garšo novārīti sālsūdenī, pārlieti ar sabrūninātu sviestu un rīvmaizi.

SELERIJU BIEZENIS

2 mārc. seleriju sakņu, 6 ēd. kar. sviesta, 6 kar. skāba krējuma, 1 vidēja lieluma sīpols, sāls pēc garšas.

Selerijas nomizo, noskalo un sālsūdenī novāra mīkstas, tad izrīvē caur sietu vai izmaļ caur gaļas mašīnu, pieliek sviestā sautētu sīpolu un skābu krējumu. Visu uzvāra un pasniedz pie gaļas ēdieniem. Var pasniegt arī vakariņās ar sviestmaizēm.

KOLRABJU SAUTĒJUMS

2 mārc. kolrabju, 5 ēd. kar. sviesta, 4 ēd. kar. skāba krējuma, sāls pēc garšas.

Kolrabjus nomazgā un sagriež mazos gabaliņos vai arī šķēlēs un ar mazliet ūdens piedevu sautē mīkstus, tad pieliek skābu krējumu, sāli un, ja vēlas, var mazliet pietumēt. Liek bļodā un pasniedz kā atsev. ēdienu. Pasniedzot pie gaļas ēdieniem, var sautēt tikai ar mazliet ūdens un sviesta piedevu.

FORMAS BISKVĪTS

4 veselas olas, 8 olu dzeltenumi, ¼ mārc. cukura, ½ citrona miziņas norīvējums, ¼ mārc. kartupeļu miltu, ⅛ mārc. balto miltu, ½ ēd. kar sviesta.

Veselās olas un dzeltenumus iesit katlā, pieliek cukuru un kuļot pielej 4 ēd. kar ūdens. Sviestu izkausē un liek nostāties. Miltus sajauc kopā. Sakulto masu noņem no plīts, maisot pielej izkausēto sviesut, piesijā miltus un viegli izmaisa. Dziļākā pannā ieklāj pergamenta papīru un ielej sagatavoto masu, nolīdzina. Cep mērenā siltumā vienu stundu. Gatavu atdzisušu sagriež nelielos gabaliņos.

DZELTENAIS BISKVĪTS

10 olu, 1 mārc. cukura, 1 norīvēta citrona miza, 4 ēd. kar. miltu, 4 ēd. kar. kartupeļmiltu.

Olu dzeltenumus ar cukuru saputo. Pierīvē citrona mizu, pieliek miltus, labi izmaisa un liek ar sviestu ieziestā formā. Pārklāj ar saputotiem olu baltumiem un cep mērenā karstumā.

RAIBAIS BISKVĪTS

6 olas, 8 ēd. kar. cukura, 5 ēd. kar. miltu, 5 ēd. kar. kartupeļmiltu, 6 ēd. kar. ūdens, 1 ēd. kar. kakao vai 1 unce izkausētas šokolādes, 1 tējkar. vaniļas ekstrakta ,1 tējkar. cepama pulveŗa.

Olu dzeltenumus saputo ar pusi cukura, pieliek vaniļu, izsijātus miltus un kartupeļmiltus, pielej ūdeni: labi izmaisa, beidzot pieliek saputotus olu baltumus ar pārējo cukuru un viegli izmaisa.

Mīklu pārdala divi daļās. Vienai daļai iemaisa kakao vai izkausētu šokolādi. Liek sagatavotā formā pa karotei no vienas un otras mīklas. Cep mērenā siltumā. Atdzesētu izgāž no formas un pārkaisa ar pūdeŗcukuru. Galdā pasniedz sagrieztu.

Mūsu laikraksta LATVIJAS AMERIKĀ pārstāvis VILIS MIĶELSONS Kalamazū, 426 N. Prairie Ave, pieņem sludinājumus un kārto abonementus.

KANADAS RIETUMU KOLONIZĒŠANA

Konfederācijas laikā, 1867. gadā, tagadējie augsti attīstītie un bagātie Kanadas Rietumi nebija nekas cits, kā milzīgs prēriju un kalnu apgabals, kuŗā klejoja indiāņu nomadu bandas. Tur bija daži palisādu cietokšņi," Hadsona līča sabiedrības tirdzniecības posteņi un tikai 3 kolonizācijas centri: Red River kolonija, tanī vietā, kur tagad at rodas Vinipega; Frēzera upes zelta lauki un Britu kolumbijas Karibu apriņķis, kā arī apmetnes uz Vankuvera salas. Kopīgais iedzīvotāju skaits nepārsniedza 25.000.

750 jūdžu mežu, mežonīgu klinšu un ezeru josla atdalīja Sarkanās upes koloniju no jaunās Kanadas dominijas apdzīvotajām daļām. Cita 1.200 jūdžu mežonīga josla atradās starp Sarkanās upes un Britu Kolumbijas apmetnēm. Pirmo ceļojumu šķērsām kontinentam gan jau 1793. gadā pa zemes ceļu veica Aleksandrs Mekkenzijs, bet pat pēc 74 gadiem zemes pētnieku pasākums bija mēģināt sasniegt Kluso okeanu pa zemes ceļu cauri Britu Ziemeļamerikas territorijai.

Tomēr ar neiebiedējamu enerģiju un optimismu Dominijas dibinātāji bija sprauduši sev mērķi izplest to uz rietumiem. Pirmais solis bija atpirkt Rietumu tirdzniecības izmantošanas un administrācijas tiesības no Hadsona līča sabiedrības, kam tās bija piederējušas gandrīz 200 gadu. To izdarīja par nominālu 300.000 sterliņu mārciņu summu, iegūstot zemes ar daudz lielāku vērtību. Hadsona līča sabiedrības īpašumu austrumu daļu, ko sauca par Ruperta zemi, jau 1870. gadā pārvērta Domīnijas 5. provincē ar vārdu Manitoba. Tai toreiz bija tikai 12.000 iedzīvotāju: 1565 baltie, 558 indiāņi un 5.840 fraņču-indiāņu sajaukteņi jeb metisi.

Nākošajos 15 gados pēdējie izrādījās nemieru cēlēji. Tie bija agrāka franču zvēru ķērēju un tirgotāju pēcteči, kas bija ieradušies rietumos jau kopš La Salle un Radisona dienām un apprecējuši indiāņu sievas, nodibinot brīvu dzīves veidu, ko netraucēja valdības ierobežojumi. Vaļīgās Hadsona līča sabiedrības pārvaldes laikā tie medīja, kur tikās, un pārņēma zemi, kas tiem iepatikās, nerūpējoties par likumīgu tiesību nostiprināšanu. Dabiski, viņiem ne visai patika kārtīgas valdības ierašanās. Tie divas reizes sacēlās: 1870. un 1885. g. fanātiska un nenosvērta vadoņa Luija Rīla vadībā, un abos gadījumos tos nācās pakļaut ar militāru ekspedīciju sūtīšanu no Ontario. Sacelšanās tomēr neko jūtami nepalēnināja Dominijas plēšanos uz Klusā okeana pusi.

Hadsona līča sabiedrības agrāko īpašumu rietumu daļa kļuva par territoriju, ko pārvaldīja tieši no Otavas. Un tikai 1905. gadā to pārvērta divās provincēs (Kanadas 8. un 9.): Saskačevana un Alberta.

Britu Kolumbija pievienojās Konfederācijai jau 1871. gadā, kļūstot par Kanadas 6. provinci. Ir saprotams, ka Klusā okeana piekrastes kolonisti bija dalītās domās par pievienošanos zemei, no kuŗas viņus atšķīra daudz milzīgāki ģeografiski šķēršļi nekā gadījumā, ja viņa atrastos kāda okeana otrā pusē. Beigu beigās nosvērties par labu pievienošanai viņus pamudināja federālās valdības solījums nākošo 10 gadu laikā taisīt transkontinentālo dzelzceļu kā pastāvīgu un drošu vienojošu līdzekli starp Britu Kolumbiju un pārējo Kanadu.

Tas bija milzīgs pasākums jaunajai zemei ar nepilniem četriem miljoniem iedzīvotāju, ar visai niecīgiem pašu kapitāliem un nedaudziem kredita avotiem. Līdz 1879. gadam likās, ka to nevarēs nemaz veikt. Bet tad — sakarā ar saimniecisku uzplaukumu un sēra Džona Mekdonalda lielo enerģiju, kā arī ar Kanadas Klusā okeana dzelzceļa sabiedrības nodibināšanu — šķietami neiespējamais kļuva par īstenību. Federālajai valdībai trīs reiz nācās meklēt līdzekļus, lai projekta īstenošana neapstātos, un 1885. gada 7. novembrī, pēc gandrīz 6 gadu ārkārtīga darba ātruma, pēdējo ķīli Kanadas pirmajā transkontinentālajā dzelzceļa stigā iedzina Donalds Smiss.

Astoņpadsmit gadus pēc konfederācijas sapnis par dominiju, kas vienā vienīgā spēcīgā vienībā stieptos no viena okeana līdz otram, bija īstenots. C. S.

IELŪGUMS SMELŠU CIENĪTĀJIEM

Parry Sound Chamber of Commerce ir ielūgusi visus uz trešo gadskārtējo smelšu džamboreju Parry Sound, Ont., Kanadā.

Smelšu džamboreja paredzēta 23. vai 30. aprīlī, atkarībā no tā, kad būs iesākusies smelšu zveja. Šai dienā mazās garšīgās sudraba zivis un pie tam pavisam svaigas no Georgian Bay tiks Parry Sound ceptas uz ielas un katrs varēs nākt un ēst, cik vien gribēsies, kā arī ņemt līdzi uz mājām. Zivis ceps labākie Perry Sound pavāri, kuŗus aicinājusi pilsētas dāmu komiteja. Ja kādam būs patika izmēģināt savu roku zivju zvejošanā, būs pieejami tīkli un vajadzīgie zvejas rīki uz vietas. Vakarā galvenā iela pārvērtīsies izpriecu vietā ar dejām, rotaļām, priekšnesumiem un mūziku. Visi laipni ielūgti, arī A. Pelēkais.

LATVIJAS AMERIKĀ pārstāvis ST. KATARINĒS H. Greble, 85 Maple St., St. Catharines, Ont., kārto abonementu, sniedz un pieņem informāciju.

Apgāda "VAIDAVA" jaunākās grāmatas

Kristaps Grāmatnieks — DZINTARA KRASTĀ $4.00
Dr. arch.-h.c. E. R. Laube — RAKSTI PAR ARCHITEKTŪRU 6.50
A. V. BERĶIS — THE REIGN OF DUKE JAMES IN COURLAND 4.50
Prof. L. Bērziņš — IEVADS LATVIEŠU TAUTAS DZEJĀ 5.00

Grāmatas pieprasāmas tikai apgādā "VAIDAVA"
1826 A Street
Lincoln, 2, Nebr. USA

JAUNA BRAUKŠANAS MAKSA PIEAUGUŠIEM

SPĒKĀ AR 1960. G. 1. MAIJU

BĒRNU UN SKOLĒNU BRAUKŠANAS MAKSA PALIEK LĪDZŠINĒJĀ

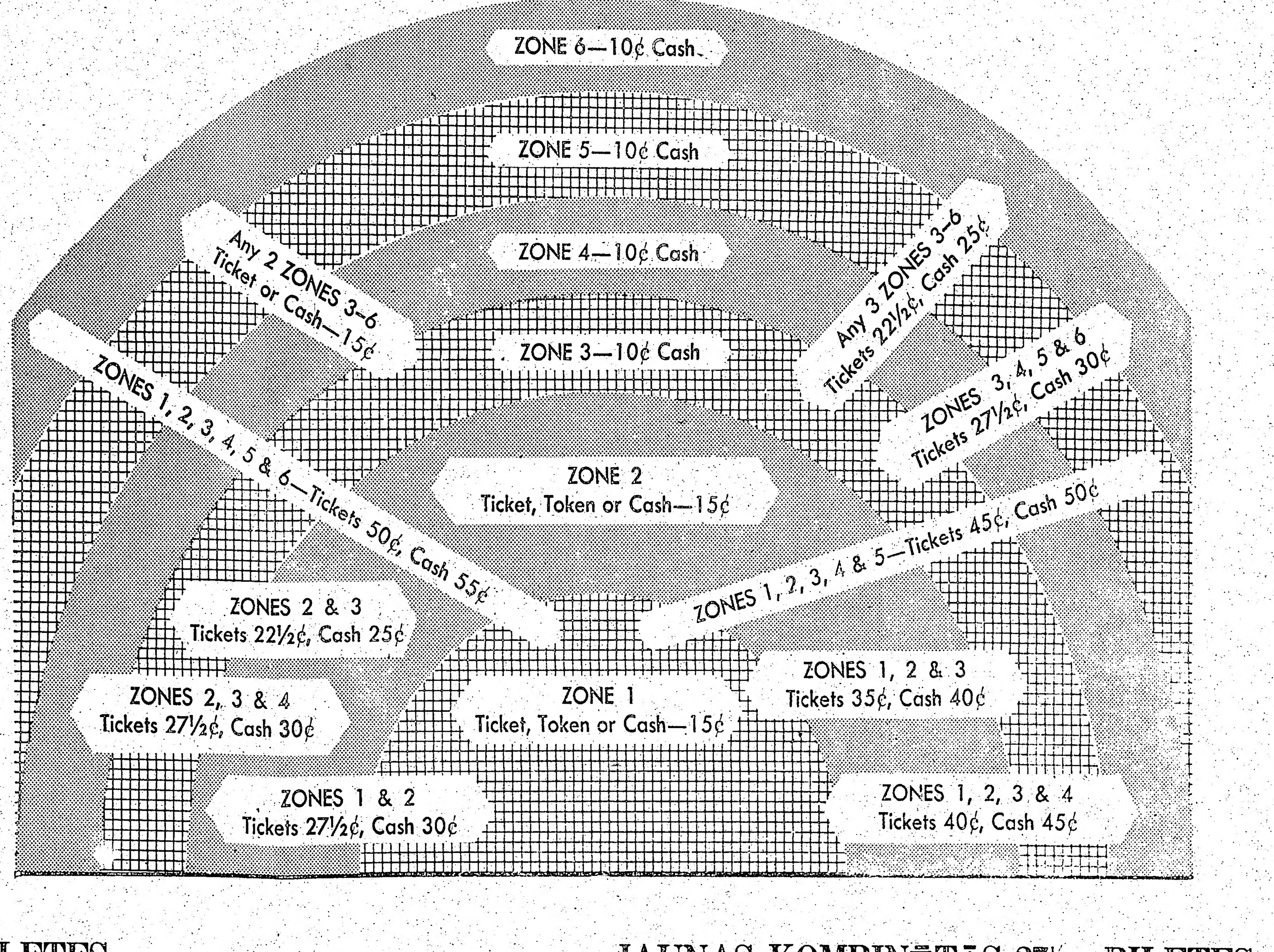

BIĻETES 15¢ biļetes — 5 par 75¢
Grāmatiņās — 20 par $3.00
27½¢ biļetes, 4 par $1.10
Derīgas braucieniem 1. un 2. zonās
12½¢ biļetes, 4 par 50¢
Grāmatiņās — 24 par $3.00
7½¢ biļetes, 4 par 30¢

TOKENI 4 par 60 ¢
pazemja stacijās vai pie TTC pavadonēm

JAUNAS KOMBINĒTĀS 27½c. BIĻETES

Šīs biļetes ir derīgas vienīgi starp noteiktiem punktiem 1. un 2. zonās.

Katra biļete ar perforāciju. 1. daļa derīga braucieniem 1. zonā un otrā daļa braucieniem 2. zonā.

Ja vēlas izmantot šīs biļetes citās zonās, kā attiecīgi norādīts, ir jāpiemaksā 5¢.

TORONTO TRANSIT COMMISSION

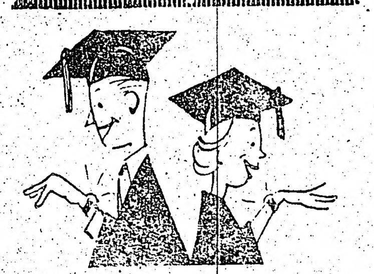

BULOVA

graduētajiem dāvina vairāk nekā citus pulksteņus

23 akmeņi, 2 briljanti. Nesaraujama atspere $59.50

17 akmeņu. Nesaraujama atspere. Drošs pret satricinājumiem $49.50

(dabūjami arī ar spīdīgu ciparnīcu)

VISUR PIE LABĀKAJIEM JUVELIERIEM

VISĀDAS KRĀSU
ATTĪSTĪŠANAI
ĀTRA UN PIRMKLASĪGA
PIEŅEM:
DV. GRĀMATNĪCA, 1
Darba laiks no pl. 9—6, sestdienās

DĀVA
• JAUNĀKĀS GRĀMATAS.
• KOKA IZSTRĀDĀJ
• ĀDAS IZS
DV GRĀMATNĪCA, 123 H
Atvērta darbdienās no pl. 9—6 vakarā.

Jūs ietaupīsit naudu u
Alfred
STIKUT
Real
uzticamiem pakalpoju
nekustamu īpašum
HU 1-0431. H
189 BALLIOL ST., T

KAKTIŅ
TRANSPORTA FIRMA
Veicam visādus transportus ar modernām
(mēbeļu, būvmateriālu u. c.). Lūdzam zvanīt
LE 5-6619. 941 Dovercourt Rd.

Cook Funeral Home 721 Blo
Toronto.

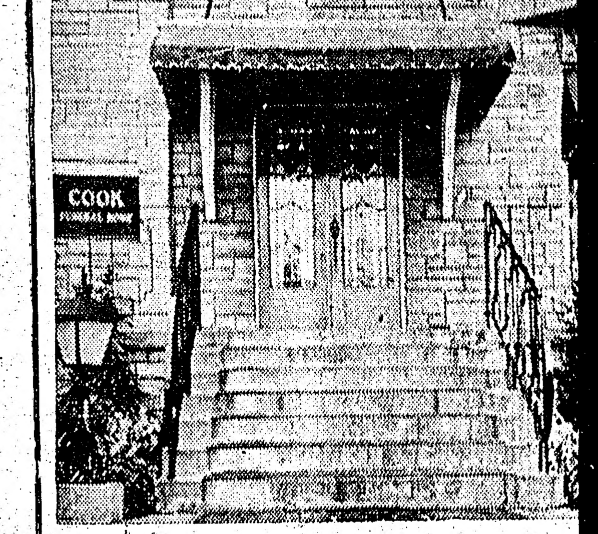

COOK APBEDĪŠANAS BI
721 Bloor St., W. (pie Christie). LI
MODERNA KAPLIČA AR ERĢEĻU PAVA
SPĒJĀM. IZVADĪŠANAS CEREMONIJAS IZ
F.

DARBA ZEĶI
PIE
Penma
Papēži un pirkstgali pastip
NAILONU

Šeit ir jūsu labākā iepirkšanās, lai iegūtu labu preci, kas — laba valkāšanai — īpaši ērta — laba sajūta. Penmana darba zeķes tagad ir piemērotas katram stilam un katram darbam.

TĀPAT APAKŠVEĻA UN SILT
SLAVENS KOPŠ 1868.

IELŪGUMS SMELŠU CIENĪTĀJIEM

Parry Sound Chamber of Commerce ir ielūgusi visus uz trešo gadskārtējo smelšu džamboreju Parry Sound, Ont., Kanadā.

Smelšu džamboreja paredzēta 23. vai 30. aprīlī, atkarībā no tā, kad būs iesākusies smelšu zveja. Šai dienā mazās garšīgās sudraba zivis un pie tam pavisam svaigas no Georgian Bay tiks Parry Sound ceptas uz ielas un katrs varēs nākt un ēst, cik vien gribēsies, kā arī ņemt līdzi uz mājām. Zivis ceps labākie Perry Sound pavāri, kuŗus aicinājusi pilsētas dāmu komiteja. Ja kādam būs patika izmēģināt savu roku zivju zvejošanā, būs pieejami tīkli un vajadzīgie zvejas rīki uz vietas. Vakarā galvenā iela pārvērtīsies izpriecu vietā ar dejām, rotaļām, priekšnesumiem un mūziku. Visi laipni ielūgti, arī A. Pelēkais.

LATVIJAS AMERIKĀ pārstāvis ST. KATARĪNĒS
H. Greble, 85 Maple St., St. Catharines, Ont., kārto abonementu, sniedz un pieņem informāciju.

"VAIDAVA" jaunākās grāmatas

...atnieks — DZINTARA KRASTĀ $4.00
... R. Laube — RAKSTI PAR ARCHI- ... 6.50
... — THE REIGN OF DUKE JAMES ...AND ... 4.50
...š — IEVADS LATVIEŠU TAUTAS ... 5.00

...rasāmas tikai apgādā "VAIDAVA"
1826 A Street
Lincoln, 2, Nebr. USA

...MAKSA

...IJU

...EK LĪDZŠINĒJĀ

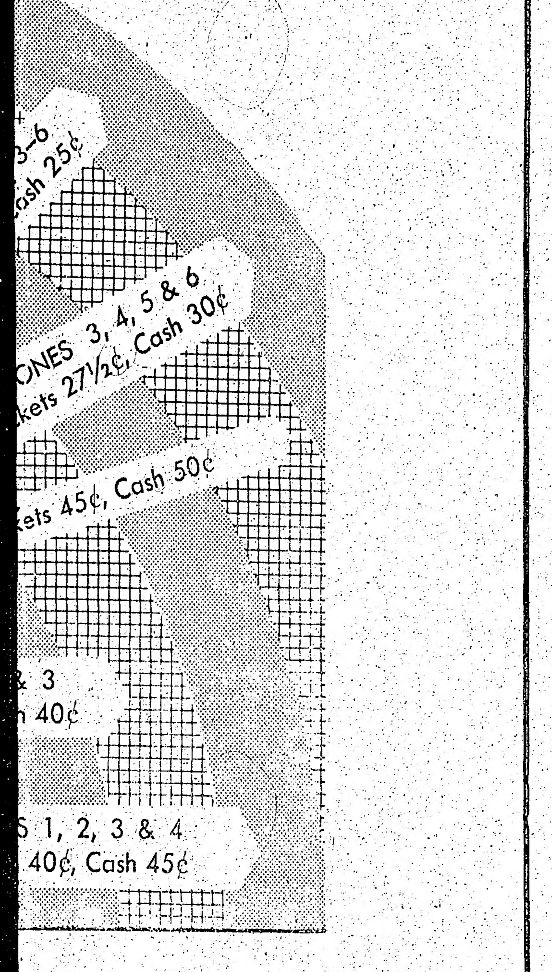

...TĀS 27½c. BIĻETES

... starp noteiktiem punktiem

1. daļa derīga braucieniem ...eniem 2. zonā.

... citās zonās, kā attiecīgi no-

...MISSION

VISĀDAS KRĀSU FILMAS
ATTĪSTĪŠANAI UN KOPĒŠANAI.
ĀTRA UN PIRMKLASĪGA APDARE DAŽĀDOS LIELUMOS.
PIEŅEM:
DV. GRĀMATNĪCA, 123 HURON ST., TORONTO 2-B,
Darba laiks no pl. 9—6, sestdienās no pl. 9—1 dienā.

DĀVANĀM
- JAUNĀKĀS GRĀMATAS.
- KOKA IZSTRĀDĀJUMI.
- ĀDAS IZSTRĀDĀJUMI.
- KERAMIKA.

DV GRĀMATNĪCA, 123 HURON ST., TORONTO 2-B, ONT.
Atvērta darbdienās no pl. 9—6 vakarā. SESTDIENĀS NO PL. 9—1 DIENĀ.

Jūs ietaupīsit naudu un laiku ar
Alfred STIKUTS Real Estate
uzticamiem pakalpojumiem Jūsu nekustamu īpašumu iegādē.
HU 1-0431. HU 1-7103.
189 BALLIOL ST., TORONTO 7.

KAKTIŅŠ
TRANSPORTA FIRMA
Veicam visādus transportus ar modernām mašīnām (mēbeļu, būvmateriālu u. c.). Lūdzam zvanīt katrā laikā:
LE 5-6619. 941 Dovercourt Rd., Toronto.

Cook Funeral Home 721 Bloor St., W., Toronto. LE 6-2245
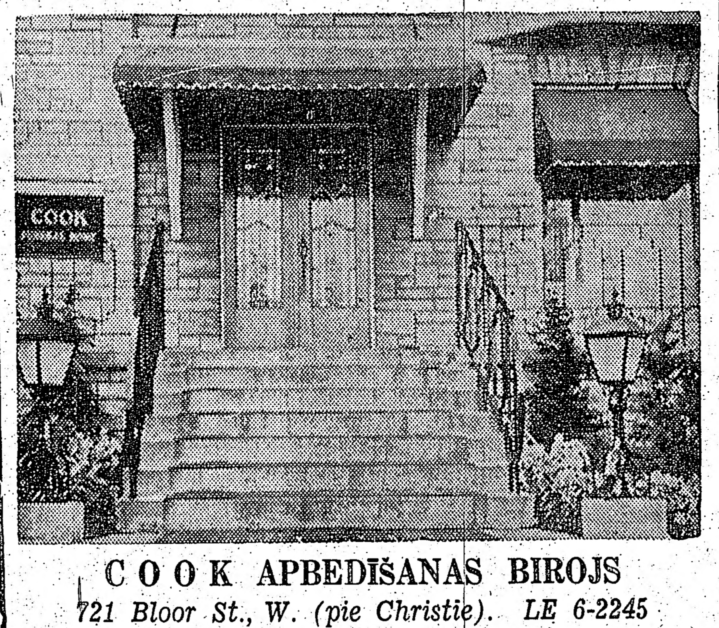
COOK APBEDĪŠANAS BIROJS
721 Bloor St., W. (pie Christie). LE 6-2245
MODERNA KAPLIČA AR ĒRĢEĻU PAVADĪJUMA IESPĒJĀM; IZVADĪŠANAS CEREMONIJAS IZKĀRTO PĒC
F. Cook — vad.

DARBA ZEĶES PIE Penmans
WARRANTED HIGH GRADE PENMANS KNIT-GOODS
Papēži un pirkstgali pastiprināti ar NAILONU

Šeit ir jūsu labākā iepirkšanās, lai iegūtu labu preci, kas — laba valkāšanai — īpaši ērta — laba sajūta. Penmana darba zeķes tagad ir piemērotas katram stilam un katram darbam.
TĀPAT APAKŠVEĻA UN SILTĀ VEĻA
SLAVENS KOPŠ 1868.
WS 11-4

Pudiņu un cepumu pulveŗi tikai no DR. OETKER

Vass & Rendek
ADVOKĀTS — NOTĀRS
455 Spadina Ave., Apt. 403 (College un Spadina ielas stūrī)
Tel. birojā — WA 2-6111, WA 2-6112, Toronto.

TIKAI PAR 1 DOLARU
darba algas technikuma audzēknis izlabo radioaparātus. Lietpratīgs darbs. Zvanīt vakaros, HI 4-8536.

ZIVIS
... Labākie Kanadas zivju produkti ... jūsu pārtikas veikalu dzesētājos
HIGH LINER
- Zivju filejs
- Zivis un cepti kartupeļi
- Zivju gabaliņi
- Pildītas zivis

LUNENBURG SEA PRODUCTS Limited,
37 King St. E., Toronto, Ont.

ĀBOLI
VĒL DABŪJAMI
$2— bušelī
267 Withrew Ave., HO 1-8478, Toronto.

MEKLĒ VECĀKU SIEVIETI
6 mēnešu veca bērna uzraudzīšanai. Brīvs uzturs un dzīvoklis, atalgojums pēc vienošanās.
Zvanīt BE 3-7712, Toronto.

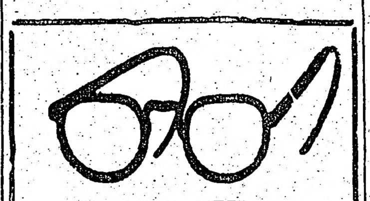
OPTIĶIS LUNSKY
470 COLLEGE ST., Toronto, WA 1-3924

Abonentu ievērībai Zviedrijā
Latvijas Amerikā abonēšanas maksu lūdzam kārtot ar
DV STOKHOLMAS NODAĻU, BOX 220, STOCKHOLM.
LA apgāds

MODEĻI VAJADZĪGI
vienai no Kanadas lielākajām modeļu aģentūrām
MODES SKATES, FOTO MODEĻI, TELEVIZIJA

Vēlama prakse, bet nav nepieciešama. Zvanīt: Mrs. Greenlow WA 3-0961 vai rakstīt
Thornton Model Agency, 59 Avenue Rd., Toronto, On.

Izīrējams labs dzīvoklis (2 istabas un virtuve). Uz vēlēšanos garāža.
RO 7-5370, Toronto.

Mt. Pleasant — St. Clair
rajonā izīrējamas 2 istabas un virtuve.
ZVANĪT HU. 1-3212

IZĪRĒJAMS 2 ISTABU DZĪVOKLIS
ar atsevišķu virtuvi un vannas istabu.
Zvanīt pēc plkst. 5 vakarā HO 3-5586, Toronto.

Sunnyside
IZĪRĒJAMA glīta, mēbelēta istaba ar virtuves lietošanu. Toronto rietumos.
Zvanīt katrā laikā LE 1-5193 Toronto.

TRANSPORTA UZŅĒMUMS
BALTIC MOVERS

VIETĒJIEM un TĀLBRAUCIENIEM
Tel. LE 4-1403

BAZNĪCAS ZIŅAS

DIEVKALPOJUMI ASV

NUJORKĀ

Latviešu ev. - lut. draudze, 564 Second St., Brooklyn 15, N. Y. Dievkalpojumi Betlemes baznīcā.

DETROITĀ

Mācītājs Valters Līventāls, 12682 Montevista, Detroit 38, Mich.

Detroitas ev.-lut. latviešu Jēzus Kristus draudzes Mātes dienas dievkalpojums Sv. Marka (1045 E. Grand Blvd) svētdien, 1. maijā, pl. 2 p. p. Prāv. A. Skrodelis.

Iesvētīta Biruta Banders.

CIKĀGĀ

Cikāgas latviešu ev. - lut. Ciānas draudzē, 5015 W., Ferdinand St.

1. maijā, pl. 9.30 bērnu dievkapojums un svētdienas skola. Pl. 10 dievkalpojums. Iesvētes mācība.

Maijā, jūnijā, jūlijā un augustā dievkalpojumi sāksies pl. 10 rītā.

MILVOKI

Milvoku latviešu ev.-lut. Kristus draudzes dievkalpojumi draudzes baznīcā, 1900 W. Washington ielā katru svētdienu, pl. 1.30 dienā. Draudzes svētdienas skola pl. 1.00 dienā. Jaunatnes stunda pl. 3.00 dienā. Māc. J. Meisters.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Prāv. A. Mitulis — 427 Van Norman St., Port Arthur, Ont., tel. 40302.

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331, Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563.

Svētdien, 1. maijā, pl. 3 p.p. dievkalpojums; pl. 5.00 p.p. Sestdienas skolas Ģimenes dienas svētbrīdis.

Svētdien, 8. maijā, pl. 11 no rīta Ģimenes dienas dievkalpojums.

Svētdien, 15. maijā, pl. 3 p. p. dievkalpojums.

Svētdien, 29. maijā, pl. 9 rītā Daugavas Vanagu 15 gadu atceres dievkalpojums.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto. Ont., tel. LE 6-2510

1. maijā, plkst. 2pp. Trīsvienības baznīcā dievkalpojums, Svētdienas skola, jauniešu grupa, koŗa mēģinājums.

8. maijā, plkst. 2. pp., Sv. Jāņa baznīcā — Ģimenes dienas dievkalpojums, Svētdienas skola, jauniešu grupa, iesvētes mācība, koŗa mēģ.

15. maijā, plkst. 2. pp. Trīsvienības baznīcā dievkalpojums, Svētdienas skola, jauniešu grupa. Pēc dievkalpojuma Koŗa vakars ar mūzikālu programmu.

Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

1. maijā, plkst. 2.30 p.p. dievkalpojums. Svētdienas skola. Pēc dievkalpojuma iesvētes mācība.

15. maijā, plkst. 2.30 p.p. Ģimenes dienas dievkalpojums un svētdienas skola. Tūlīt pēc dievkalpojuma, plkst. 3.30 p.p. draudzes vakars ar priekšnesumiem un kafijas galdu apakšējā zālē.

22. maijā, plkst. 2.30 p.p. Debesbraukšanas dienas dievkalpojums un svētdienas skola.

Bramptonā Latviešu ev. - lut. draudzes vakars ar priekšnesumiem un tējas galdu sestdien, 30. aprīlī, plkst 7.30 vakarā Snelgrove zālē.

Latviešu ev.-lut. draudzes Ģimenes dienas dievkalpojums 8. maijā, plkst. 1.30 p.p. Grace United baznīcā. Pēc dievkalpojuma svētdienas skola.

HAMILTONĀ

Māc. E. Pavasars, 209 E. 38th St., Hamilton, Ont. Tel. Fulton 3-1182.

Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, Sv. Trīsvienības baznīcā, 18 Victoria Ave., S., tel. CE 2-2385.

Svētdien, 1. maijā, plkst. 4 p.p. Ģimenes dienas dievkalpojums.. Dziedās svētdienas skolas bērni. Pēc dievkalpojuma baznīcas apakš. telpās Ģimenes dienas akts ar svētdienas skolas bērnu priekšnesumiem.

Ceturtdien, 5. maijā, plkst. 7 vakarā, bībeles stunda baznīcas blakus telpās.

Piektdien, 13. maijā, plkst. 7 vakarā jaunatnes grupas stunda 109 Ferguson Ave. South.

Laulāti: Izolde Silkovska un Hayes Corliss Lamont.

HAMILTONAS LATVIEŠU BAPTISTU MISIONĀRU

dievkalpojumi notiek Stanley Ave., baptistu baznīcā. Sniedz visus garīgus paskaidrojumus.

Bībeles studēšana un lūgšanas stundas katru nedēļu. JA 9-1097.

Svētdien, 8. maijā, plkst. 1.30 p.p., Ģimenes dienas dievkalpojums.

ST. KATARĪNĒS

Māc. J. Prauliņš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Cahtarines, Ont. Tel. MU 5-5098.

Niagārā latviešu ev.-lut. draudzē dievkalpojums 1. maijā, pl. 2 p.p. anglikaņu Sv. Jāņa baznīcā, 580 Portage Rd.

Londonas latviešu ev. - lut. draudzē Ģimenes dienas dievkalpojums 8. maijā, pl. 1.30 p.p. Trīsvienības lut. baznīcā, Oxford un Colborne St. Dziesmu lapiņas.

Sv. Katarīnas latviešu ev.-lut. draudzē Ģimenes dienas dievkalpojums 15. maijā, pl. 3.30 p.p. Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave. Dziesmu lapiņas.

EDMONTONĀ

Māc. Elmārs Caune (10990 - 125 St. Tālr.: HU 8-1693, Edmonton, Alta).

SADBERĪ

Māc. Ed. Ķerģis, 153 Bancroft Dr., Sudbury, Ont. Tel. OS 3-3284.

Norsbejā svētdien, 1. maijā, plkst. 17.00 lut. baznīcā dievkalpojums.

Sadberijā svētdien, 8. maijā, plkst. 13 Sv. Jāņa baznīcā (232 Pine St.) Ģimenes dienas dievkalpojums.

Virdžinijtaunā svētdien, 15. maijā, plkst 13 anglikaņu baznīdievkalpojums.

Norandā svētdien, 15. maijā, plkst. 16 United baznīcā dievkalpojums.

Kristīta Sadberijā: Emma Ungure, Kārļa un Aino meita.

VINIPEGĀ

Latviešu Sv. Krusta draudzes dievkalpojumi notiek Sv Lūkasa baznīcā, Hartford un McGregor ielu stūrī.

OTAVĀ

Māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road, Ottawa - Ontario. Tel: RE 3-3906

MONTREĀLĀ

Māc. V. Sēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal, P. Q. Tel. HU 4-8394. Dievkalpojumi Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī.

Māc. Artūrs Voitkus, Dievkalpojumi notiek Jāņa ev. - lut. baznīcā, 4345 Marcil Ave., (pie Monkland Ave.). Draudzes nams, kanceleja un māc. dzīvoklis — 3438 Rosedale Ave., tālr. HU 9-3224.

Svētdien, 1. maijā, plkst. 1 p.p., Svētdienas skola; plkst. 1.30 dievkalpojums.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 3 p.p. un trešdienās pl. 8 Bībeles vakari Walmer Road baznīcas telpās.

TORONTO LATVIEŠU MISIONE

Toronto latviešu misiones kārtējie dievkalpojumi notiek sestdienās, plkst. 8 vakarā — 14 Park Rd., Bloor pazemes pieturas tuvumā. Svētdienu rītos, pl. 10.45—11.00 garīgs radio raidījums — Brīdis ar Dievu; viļņu garums 1350 — Ošavas raidītājs. Tel. AM 1-4218.

Dr. ROMAN PNIEWSKY
Ilggadīga prakse slimnīcās Vācijā, Polijā un Svecē.
Speciālists iekšķīgās, sieviešu un veneriskās slimībās.
3537 PARK AVE., MONTREAL, P. Q., tel. VI 5-7623, Montreal.
Runā vāciski un krieviski. Pieņem no pl. 8—9 vakarā

Jaunās IMANTA grāmatas

ĀDOLFS ŠILDE

VAŽU RĀVĒJI

Sensācionāla grāmata ar autentiskām liecībām par partizāniem Latvijā

Latviešu tauta pēc 1944. gada ne mazāk varonīgi par ungāriem un poļiem cīnījušies pret komūnistu režīmu — tāds ir secinājums, kas gūstams no pieradītiem autora tikko sarakstītā, uz autentiskām liecībām un pierādījumiem balstītā darbā. Lappuse pēc lappuses tajā rāda latviešu tautas masīvo pretestību un vienprātīgo cīņu pret padomju okupantu. Šo cīņu drāmatismu liek sastingt lasītāja asinīm, bet reizē liek arī apjaust neapšaubāmu mūsu tautas gribu pretoties un šīs gribas apjomu pret visai Ziemeļu svešām pilnām tiesībām var pretendēt uz dokumentāru liecību kopojuma nosaukumu, kaut autors tajā paturējis aculiecinieku dzīvo stāstījumu veidu. Bet tieši tādē grāmata lasās aizraujoši un jau ar pirmajām rindām pārceļ mūs to bezbailīgo cīnītāju vidū, kuŗu ticība Latvijai nepazīst robežu.

VAŽU RĀVĒJI tieši šinī laikā ir aktuāla atbilde Maskavai, kuŗa šogad atzīmē Baltijas valstu okupācijas 20. gadadienu. Tā informē mūs par vēl maz zināmiem notikumiem Latvijā un ļauj uz šo pierādījumu pamata vēstīt brīvajai pasaulei par latviešu tautas nebeidzamo un nepārtraukto cīņu par savā tiesībām, taisnību, brīvību un mūsu tautas pašnoteikšanas gribu.

Partizāņu cīņu vietas atzīmētas īpašā kartē; un grāmatu illustrē līdz šim nekur vēl neredzēti attēli no dzimtenes. Grāmatas nobeigumā ar jaunākajām zinātniskajām atziņām balstīta autora apcere par tiesībām pretoties apspiedējam.

Grāmatas saņemšanu apgāds garantē vienīgi tiem, kuŗi to pasūtīna un samaksā līdz 1960. gada 15. maijam, Subekribentiem, samaksājot līdz šim termiņam, grāmatas cena, ies. $2.25 (parastā tirgus cena $2.80). Apgāds nevar solīt, ka varēs apmierināt grāmatas pieprasījumus arī pēc minētā termiņa.

JĀNIS GRĪNS

TRĪS LEĢENDAS

Šī grezni izdotā, uz īpaši kvalitātes papīra iespiestā, skaitā iespiestā, Ervīna Grīna iekārtotā un viņētēm rotātā grāmata ir apgāda IMANTA sveiciens rakstniekam un redaktoram Jānim Grīnam viņa 70. dzimumdienā, kas pagāja šī gada martā. — Ievadrakstu TRĪS LEĢENDĀM sniedzis literātūras kritiķis Jānis Rudzītis. Grāmatā ievietoti trīs Jāņa Grīna vēsturiski atmiņu stāsti, kuŗu fonā kā Latvija, tā Francija un arī hercoga Jēkaba kuģu ceļi uz Gvineju. Vērtējot šos stāstus, Peteris Ērmanis saka, ka tie rāda koncentrētu prozu, smeldzīgu traģiku un teicamu rakstītajas atziņas. — Pasūtīnot līdz 1960. gada 15. maijam, ies. $1.60, pēc šī termiņa $1.95.

JĀNIS ŠIRMANIS

ALBERTA CILPAS PIEDZĪVOJUMI

Jauns romāns latviešu dēku literātūrā

Pazīstamais spraigu notikumu un raitas darbības risinātājs J. Širmanis savā jaunajā romānā rāda latviešu ieceļotāju — dēku meklētāju Amerikā; viņu pavada laime dzīves cīņā, bet reizē likteņa sagadīšanās raibu piedzīvojumu gaitās. Līdz romāna varonim laistājs nokāpj pazemē Rokiju kalnos, kur glabājas pasakaini dārgumi, un kopā ar viņu cīnās arī pret labi maskētiem gangsteriem Čikāgas sabiedrībā. Grāmata ieteicama saistošas lasāmvielas mīlētājiem — no pirmās līdz pēdējai rindai autors viņus patur savā varā. Cena: ies. $2.80.

ĢEN. RŪDOLFS BANGERSKIS

MANA MŪŽA ATMIŅAS

4 sējumos

I sējumā autors stāsta par savu bērnību, skolas gaitām, militāro izglītību, pieredzi krievu-japāņu un pirmajā pasaules karā, kā arī Ziemsvētku kaujās. Cena: ies. $4.80.

II sējumā ģenerālis apcer savas gaitas Krievijā un Tālajos Austrumos boļševiku revolūcijas un pilsoņu kaŗa laikā, savu darbu un dzīvi brīvajā Latvijā, Latvijas boļševizēšanu Baigajā gadā un Latviešu leģiona sākuma posmu pēc boļševiku padzīšanas. Cena: ies. $5.20.

III sējums veltīts vācu okupācijas laikam, aplūkojot Leģiona vadības izveidošanos, Leģiona vienību tapšanu un apstākļus, kādos tās nokļuva frontē. Grāmatā parādīts Leģiona ģenerālinspekcijas darbs, rūpējoties par izkaisīto latviešu spēku apvienošanu, gaisa izpalīgu lēnti un Tornas būvpulkiem, civiliedzīvotāju apcietināšanu patriotiem un sava Kurzemes cīkstoņu. Tekstu papildina bieži dokumentu un laikmeta liecību materiāls. Cena: ies. $5.60.

IV sējumā uzņemtas nodaļas par kureliešiem, Latviešu leģionu Vācijā kapitulācijas laikā, latviešu nacionālās komitejas darbu Vācijā, ģenerāļa 1945./46. g. dienas grāmata, kā arī plašas pielikums un papildinājuma krājums — ar dokumentiem, dienesta atzīmēm un citām laikmeta liecībām, kuŗu vidū ģenerāļa vēstules iepretī ienākušajām vietu.

Sējuma beigās plašs visās 4 grāmatās minēto personu rādītājs, kas aptver ap 1500 vārdu. Cena: ies. $6.00.

Visas četras daļas kopā aptver 1656 numurētas lappuses, kuŗām pieskaitāmas 144 attēlu lappuses ar 255 foto attēliem, kartēm un faksimiliem, kā arī satura rādītāji un personu rādītājs, līdz ar ko šis latviešu grāmatniecībā vienreizējais darbs aptveŗ 1830 lappuses.

Visi sējumi kopā, pasūtīnāti un samaksāti līdz 1960. gada 15. maijam, $18.50.

Grāmatas pasūtināmas (reizē nosūtot samaksu):

DV GRĀMATNĪCA
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

Lūdzu izsūtīt man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ

līdz .... uz .... mēnešiem ar šādu adresi:

Mr., Mrs., Miss ....

Adrese: ....

Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $ ....

.... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai (Nevajadzīgo svītrot)

Paraksts ....

Abonēšanas maksa: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn., $8.50 par 6 mēn., $16.00 par gadu.

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savas maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanagi, 123 Huron St. Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. Lāci, 101 Brightwater Court, Brooklyn 35, N.Y., U.S.A.

Sestdien, 30. aprīlī, plkst. 8 vakarā COLUMBUS ZĀLĒ

FUTBOLISTU SEZONAS **ATKLĀŠANAS BALLE**

ar FUTBOLA KARALIENES vēlēšanām

★ DAUDZAS PĀRSTEIGUMA BALVAS ★ LABA DEJU MŪZIKA ★

★ PILNA BUFETE ★

Ieeja $2.00. Visus laipni ielūdz: DV SPORTA KLUBS

Rīdzinieki tuvu Eiropas kausiem

Eiropas basketbola kausa izcīņā vīriešiem tikko sākušās pusfināla spēles, kuru pārojums ir Rīgas ASK — čechu Slovan Orbis un Tiflisas Dinamo — Varšavas Polonija.

Kā jau iepriekš ziņojām, Rīgas ASK Lubļankā ar 95:79 pieveica dienvidslavu Olimpiju un to pašu atkārtoja arī savās mājās, kur rīdzinieku pārākums skaitļos rakstījās 79:63 (38:29). Dienvidslavi Rīgā absolvēja arī draudzības spēles pret VEF un „fizkultūras" institūta vienībām, panākot grūti izcīnītas 70:69 (30:37) un 80:73 (40:31) uzvaras. ASK pusfināla pretinieks tagad ir čechu meistars Slovan Orbis — spēcīga, bet mainīgām sekmēm spēlējoša vienība. Šo spēļu uzvarētājs par pretinieku finālā saņems Tiflisas Dinamo — Varšavas Polonijas serijas uzvarētājus, kas šķiet, būs gruzīni, kaut gan poļi ceturtdaļfinālā sagādāja ievērojamu pārsteigumu, divās spēlēs ar 65:64 un 49:41 uzvarot spāņu Barselonu. Tiflisieši savukārt laimīgi tika galā ar pagājušā gada kausa finālistu Sofijas Akademiku — 76:64 un 72:69. Slovan Orbis ceturtdaļfinālā pret francūžu meistaru Ruānu pirmo spēli zaudēja 59:68, bet otrā guva 65:52 uzvaru, ar 4 punktiem nodrošinot līdzdalību tālākās cīņās.

[illegible] cīņu un uzvaru sieviešu kausa pusfinālā jau atzīmējušas Rīgas TTT meičas, kuras Prāgā ar 57:46 (32:25) pieveica Slovan Orbis.

Nebūs pārāk liels pārsteigums, ja abi kausi šogad aizceļos uz Rīgu, kurienes basketbolisti vēl joprojām ir spēcīgākie Eiropā.

★

Argentīnā pabeigtas Dienvidamerikas meistarsacīkstes, kurās, jau trešo gadu pēc kārtas uzvarēja Brazilija, tālākās vietās paliekot Paragvajai, Agentīnai, Urugvajai, Čīlei, Kolumbijai un Ekvadorai. Brazilija uzvarējā Urugvaju 81:80, Kolumbiju 89:67, Čili 73:45, Argentīnu 58:57.

★

Četri „lielie nezināmie" Romas olimpisko spēļu basketbola turnīra sešpadsmitniekam noskaidrosies īpašā turnīrā Boloņā, Francijā.

Kā zināms turnīrā sev vietas nodrošinājušas Melburnas spēļu astoņas labākās vienības — ASV, Pad. Savienība, Urugvaja, Francija, Bulgārija, Brazilija, Filipīnas un Čīle. Devīto vienību dos spēļu rīkotāji italieši. Trīs aizjūras vienības turnīram izraudzījusi FIBA. Tās ir Portoriko, Meksika un Japāna.

Uz Boloņu brauks arī Austrālija ar mūsu zēniem ierindā.

★

Rīgas basketbolistiem Pad. Savienības meistarsacīkstēs šogad veicās vājāk nekā iepriekš. Meistars ASK palika 4. vietā (uzvarēja Tiflisas Dinamo, 2. v. Maskavas AM CSK), bet skaistu panākumu guva veterāna A. Kraukļa trenētais Rīgas VEF, iegūstot 3. vietu. ASK daudz spēlēja bez saviem spēcīgākiem balstiem Krūmiņa, Valdmaņa un Muižnieka, ar ko arī izskaidrojams vājākais sniegums.

Sieviešu meistarsacīkstēs, pēc pabeigtām pirmās kārtas spēlēm, priekšgalā ar vienādu punktu skaitu ir Rīgas TT un Ļeningrada.

★

Daudzi latviešu baskebolisti iedalīti Pad. Savienības izlašu kandidātos. Tā Romas ol. spēlēm gatavosies J. Krūmiņš, M. Valdmanis, V. Muižnieks, C. Ozers, J. Kalniņš, bet sieviešu EM — Smildziņa, Altberga, Bitnere. Bez tam jaunatnes izlašu kandidātos iedalīti G. Muižnieks, Kalniņa un Ravdone.

SIETLA ZIŅO

Sietlā (KU) — Savu šī gada sezonu sporta kluba „Ausma" vieglatlēti ievadīja ar meža skrējienu, kur dažādās vecuma grupās piedalījās septiņi skrējēji. 500 m skrējienā sievietēm pārāka bija Ieva Karlsone 2:13,9 min. laikā un 1946. gadā dzimušo zēnu grupā — Guntis Ernesons ar laiku 2:02,0 min. Jānis Celms 1.000 metrus veica 3:33,4 min. un Udo Ansiņš 2 km — 8:50,5 min. Jānis Celms startē 1945. gadā dzimušo klasē un Udo Ansiņš — 1942. g. dzimušo klasē.

★

Kluba bumbotāji Kārļa Šleicera vadībā nolēmuši nākošajā sezonā piedalīties amerikāņu līgu spēlēs kā latviešu vienība. Lai šīs vienības sastāvam izraudzītu labākos spēlētājus, nolemts katru mēnesi rīkot pārbaudes turnīrus. Pašreiz vadībā ir E. Circenis ar 198 pkt. caurmēru, 2. E. Viļumsons — 179, 3. I. Viķelis — 168, 4 V. Zommers — 152 un 5. K. Šleicers — 144 pkt.

VĒSMONIM TRŪKST TRENIŅU

Melburnā (B) — Lai gan Austrālijas vieglatlēti olimpiskai vienībai vēl nav izraudzīti, Vēsmona Baloža vārds žurnālistu minējumos šoreiz nefigurē. Darba apstākļi kavē Vēsmoņa treniņus un rezultāti nav tik lieliski kā agrāk. Austrālijas meistarsacīkstēs Pertā, Balodis ieguva 3. vietu lodē — 14,94 m un 2. v. diskā — 48,68 m. Uzvarēja jaundienvidvēlsietis Selvijs, kas Vēsmoni abās disciplīnās pārspēja arī Viktorijas meistarsacīkstēs.

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

27. aprīlī Sv. Andreja baznīcas zālē, [illegible] kst. 8.10 pp., M. Vētras jauno dziedoņu Vašingtonas un Klivlendas koncertu atkārtojums.
30. aprīlī, Bostonas teātra viesizrāde Itona auditorijā.
30. aprīlī Kolumba zālē Futbolistu vakars ar karalienes vēlēšanām.
TLB Ģimenes dienas sarīkojums 1. maijā, pl. 5 pp.
9. un 11. maijā Itona auditorijā Diānas Virpas baletstudijas pirmizrāde.
28. maijā, plkst. 5.00, DV svētku koncerts Itona auditorijā.
29. maijā, plkst. 12.00 DV svētku Lielā Junda, 1021 College St.
29. maijā, plkst. 3.00 p.p. Rakstnieku cēliens Sv. Andreja baznīcas zālē.
29. maijā, plkst. 6.00 vak., DV svētku teātra izrāde „Māla Ansis", 1021 College St.
29. maijā, plkst. 20.30 vak., DV biedru un viesu vakars, 1021 College St.
5. jūnijā TLB sestdienas skolas izlaiduma akts.
6. maijā TLB Dāmu komitejas rīkotais vakars „Kādreiz maijā."
7. maijā apvienotā vīru kora „Viesturs" koncerts.
14. maijā Koncertapvienības koncerts Parkdale Collegiate telpās
15. maijā TLB dāmu komitejas rīkotais Dr. J. Karola referāts TLB telpās.
22. maijā Pavasara svētki Sidrabenē
28. maijā DV svētku balle Palace Pier.
4. jūnijā Ernas Ošiņas baleta studijas audzēkņu vakars Sv Andreja baznīcas zālē.
25. jūnijā Jāņu sarīkojums Sidrabenē.

HAMILTONĀ

7. maijā HLB lielās naudas loterijas izloze ar balli Rainbow Room telpās, Sanford St. 6.
30. aprīlī, plkst. 7 vak. TLB tel-
5. novembrī HLB gada svētki ar Hamiltonas, Kičeneras un Bramptonas apvienoto jauktō koru koncertu, 752 Barton St., Polish Legion Hall.
31. decembrī Jaunā gada sagaidīšanas balle — HLB sarīkojums Hillcrest restorāna telpās.

NIAGARĀ

14. maijā — Tradicionālā ziedu balle un basketbola turnīrs ar ASV latviešu sportistu piedalīšanos.
16. un 17. jūlijā — gadskārtējās draudzības un jaunatnes dienas.

LONDONĀ

5. jūnijā skolas darba nobeiguma un izlaiduma akts.

DAŽOS VĀRDOS

Okupētā Lietuvā Algirdams Baltušķinam izaudzis ļoti cienīgs konkurents diska mešanā: 19 g. v. Vitautas Jars ripu šogad aizmetis 51,72 m tālu.

Skotijas boksētāji Bukarestā ar 4:6 zaudēja rumāņiem.

Amerikāņu atlēti turpina labot pasaules rekordu lodes grūšanā. Pēdējais labāko sasniegumu — 19,45 m, reālizējis Viljems Nīders.

Krievs Michailovs 110 m barjēras telpās veicis izcilā 13,6 sek. lakā kādās sacensībās Ļeningradā

Somijas olimpiskās komitejas zelta medaļa piešķirta izcilajam slēpotājam Veiko Hakulinenam. Šo Somijas sportistu augstāko apbalvojumu iepriekš saņēmuši tikai 3 sportisti — Kolemainens, Nurmi un Savolainens.

18. g. v. vāciete Viltrude Urselmane par 0,5 sek pārspēja savas tautietes Bejeres pasaules rekordu 100 m peldējumā uz krūtīm. Jaunais rekords — 1:19,1 min.

Igauniete Reina Tendere sasniedza jaunu Austrālijas rekordu diska mešanā jaunietēm. 18 g. vecās Reinas rezultāts — 47,73 m.

LABĀKIE EIROPĀ

Starptautiskās galda tenisa savienības nesen publicētajā Eiropas labāko ranga tabulu vadošās vietās ir ungāri: vīriešiem — I. Berciks (Ung.), 2. Sido (Ung.), 3. Harazangs (D-slav.), 4. Markovičs (D-slav.), 5. Larsens (Zviedr.). Sievietēm — I. Kočiana (Ung), 2. Heidone (Anlija), 3. Simone (Hol.), 4. Lantoša (Ung.), 5. Mosoči (Ung.).

SARKANGALVI ARVĪD,

Jāņa dēls, Tevi meklē māte dzimtenē. Raksti uz veco adresi!

Futbolisti gatavojas sezonai, ballei un „Miss Futbols" vēlēšanām

Pēc cītīgiem ziemas treniņiem, jau 3 reizi Toronto latviešu futbolisti izgāja laukumā, lai sagatavotu iespējami labāku formu jaunajai sezonai. Varētu teikt, ka mūsu futbola vienība sastādīsies no trim paaudzēm. Visjaunāko audzi pārstāvēs E. Petmanis, J. Simanovskis, V. Ezers, A. Rode, I. Namgauds, bet vārtus atkal sargās J. Skomba. Pie vidējās paaudzes varētu pieskaitīt J. Muskatu, J. Pavāru, A. Richteri, bet laikam būs jāzaudē A. Litavnieks, kas nodomājis pārvelties uz dzīvi Sarnijā. No vecās gvardes joprojām vēl ierindā būs nenogurstošais kapteinis A. Kudrašovs, „triku meistars" K. Gulbis, A. Alksnis, A. Sudmalis, bet no „penzionāriem", atgriezušies V. Lukovskis un A. Miezītis. Vēl savu „jā" vārdu nav devis vārtu guvēju „karalis" E. Bušs.

Sezona oficiāli sāksies 7. maijā. A. Grīnberga puiši ievadīs sezonu ar gadskārtējo balli un Futbola karalienes vēlēšanām 30. aprīlī, Kolumba zālē. Futbolistu balles ir vienmēr bijušas rūpīgi sagatavotas un labi izdevušās.

Šogad ir gādāts par daždažādiem pārsteigumiem, balvām viesiem, sportistu apbalvošanu un katrā ziņā jautrību un labu mūziku. Futbola karalienes vēlēšanas šogad svarīgākas kā jebkad. Jāpaskaidro, ka kandidātei jābūt latvietei un, ar dzīves vietu Kanadā. Rudenī, baltiešu turnīra laikā, notiks „Miss Baltik Futball" vēlēšanas, kurās, protams, latviešu daiļavas pārstāvēs 30. aprīlī ievēlētā karaliene.

Neaizmirstiet aicināt uz sarīkojumu skaistākās no skaistākajām, lai mēs pienācīgi varētu reprezentēt latvietes daiļumu arī tālākos kontestos. Ar savu ierašanos un ārtavu jūs atbalstīsat arī vienīgās latviešu futbola vienības Kanadā pastāvēšanu.

Uz redzēšanos 30. aprīlī Kolumba zālē! A.M.

Baltiešu sporta svētku Kanadā sacīkšu rezultāti

Priekšsacensībās: jauniešu basketbolā — latvieši — igauņi 55:42; vīriešu basketbolā — latvieši — igauņi 85:52; sieviešu volejbolā latvietes — lietuvietes 15:11, 15:3.

Finālspēlēs: jaunatnes basketbolā — lietuvieši — latvieši 82:78; sieviešu basketbolā — lietuvietes — latvietes 55:24; vīriešu basketbolā — lietuvieši — latvieši 71:68; sieviešu volejbolā — igaunietes — latvietes 15:6, 15:8; vīriešu volejbolā — latvieši — igauņi 15:7; 9:15; 10:15; 16:14, 6:4.

KRIŠJĀŅA BARONA GADS . . .

(Pārnesums no 5. lpp.)

Down the sun was running, running;
I was left within the shade;
I have lost my dearest mother
Taking me out in the sun.

★

Speed, dear Sun — but wait a minute
For I have a word to say:
Go and take to my dear mother
Many, many sweet good nights.

★

Down the sun sinks lower, lower,
My dear mother far away.
Running fast I cannot reach her,
Calling out — she does not hear.

★

Bez tam tulkojumi jau radušies teologam, Baltimores universitātes mācības spēkam Paulim Birzniekam jr., un, viņi nav vienīgie. Katrā ziņā visi šie spēki ir jākoncentrē kopā un jākoordinē lielajam darbam Nost ar sīkumiem. — Visi pie lielā darba!

Osvalds Akmentiņš

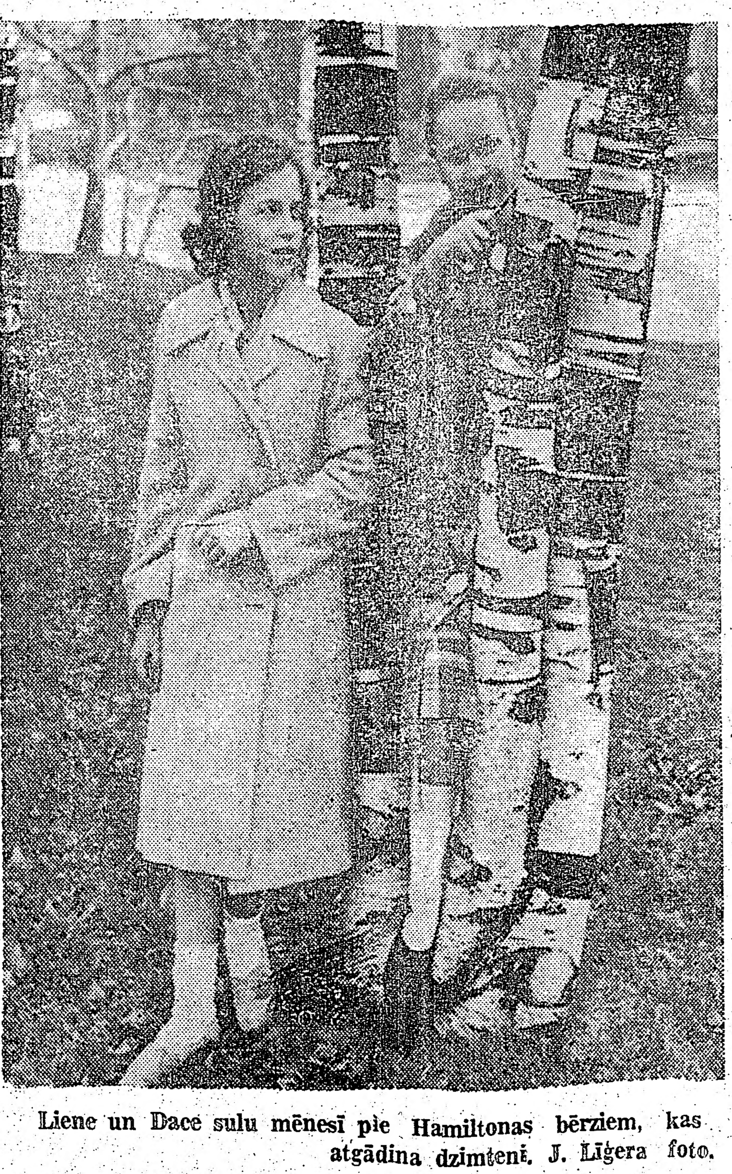

Liene un Dace sulu mēnesī pie Hamiltonas bērziem, kas atgādina dzimteni. J. Līgera foto.

TRĪSPADSMITĀ STUNDA

PA SLEPENO AĢENTU NOSLĒPUMAINAJĀM UN BĪSTAMAJĀM GAITĀM

19. MISIJĀ UZ HELSINKIEM

„Man godīgi jāatzīstas, ka visā savā pastāvēšanas laikā mūsu ziņu dienests," Kenets Sautvūds ar nolūku izvairījās lietot slepenā dienesta vārdu, "tieši pagājušā gadā austrumu sektorā ir saņēmis vienu sāpīgu triecienu pēc otra. Es brīnos, ka esmu jūsu vidū, jo arī man patiesībā bija šodien jāatrodas kādā no Maskavas cietumiem vai arī pat vēl aukstākā un nepatīkamākā vietā. Man ir skaidri zināms, ka vismaz divdesmit mūsu labākie ierēdņi pateicoties Čekas un Ceturtā biroja sadarbībai pēdējā gada laikā atradušies Butirku cietuma trešajā stāvā. Būtu lieki atgādināt, ka, telpu trūkuma dēļ, nāvei nolemto sprostā savus viesus nemēdz pārāk ilgi uzkavēt. Un tomēr, ar visu šo briesmīgo triecienu mums ir izdevies nākt uz pēdām informācijai, kas, ja izrādīsies patiesa, pavērs pavisam jaunas nākotnes perspektīvas. Vai jums, kungi, varētu ienākt prātā, ka varbūt jau šodien strauji attīstīties sācis bīstams embrijs, kam vācu - krievu militārās savienības vārds?"

„Nē, to es nevarētu pielaist!" pulkvedis Sēlis nemaz neslēpa savu pārsteigumu.

„Šī savienība varētu izvērsties vēl bīstamāka ja, kā tas plānos jau paredzēts, Berlīnes un Maskavas ģenerāļi sadodoties rokām, novāktu no sava ceļa Hitleru ar viņa nacionālsociālistisko evanģeliju un, droši vien, neviena asara nenobirtu par negaidītu Staļina un politbiroja galu. Es baidos, ka jaunradusies situācija radītu pavisam neparedzētas problēmas. Tā vismaz domā mūsu ārlietu ministrijas lietpratēji Padomju Savienības jautājumos."

„Ja es drīkstu iebilst," pulkvedis Celmiņš nervozi sakustējās savā krēslā, „Padomju Savienības, kominterna un komūnisma jautājumos ,man šķiet, nav neviena lietpratēja. Visā Eiropā ir tikai liela komentātoru un ierēdņu armija, kas diendienā pierāda, ka tie Kremļa plānus un nodomus ir pārvērtējuši. Pareizāk sakot, novērtējuši par zemu."

„Man jums, pulkveža kungs, jāpievienojas," Sautvūdam laikam patika Celmiņa rūgtā, bet patiesā piezīme. „Ar jūsu atļauju, lai man atļauts turpināt. Jūs, mani kungi, varbūt atcerēsities, ka mūsu nelaika karaļa Džordža V bērēs pagājušā gada februārī Maskavu pārstāvēja neviens cits kā padomju valdības kaŗa komisāra vietnieks maršals Tuchačevskis. Es nezinu, vai tā bija sagadīšanās vai nepieklājīga izsekošana, bet britu slepenis dienests par maršala drošību sāka rūpēties jau tajā brīdī, kad šī augstā kunga salonvagons ieripoja Polijas territorijā. Man jums jāatklāj, ka mēs, saprotamu iemeslu dēļ vienmēr acīs esam paturējuši padomju sūtniecības militāro pārstāvi Londonā ģenerāli Putnu. Varbūt, ka es maldos, bet man stāstīts, ka ģenerālis Putna esot latvietis."

„Es nedomāju," pulkvedis Sēlis, brīdi padomājis, atbildēja, „man šķiet, ka ģenerālis Putna ir lietuvietis. Viņš gan runājot tekoši latviski un, kā pulkvedis Bērziņš, tā arī ģenerālis Alksnis un visa latviešu komūnistu vecā gvarde Putnu ir ieskatījusi par savu cilvēku. Katrā gadījumā Kremlis ģenerāļa Putna personā ir izvēlējies ļoti intelliģentu un spējīgu pārstāvi jūsu impērijas galvaspilsētā."

„Nu tad sauksim viņu par pārlatviskotu lietuvieti," Kenets Sautvūds brīdi ar savām mazajām apaļām rokām mēģināja no galda vidus novākt iedomātu puteklīti. „Ģenerālis Putna pirms diviem gadiem uzturoties Maskavā bija mēģinājis likt saprast mūsu sūtnim, ka ārpus parastjām diplomātu pieklājības frazēm, viņam ir pastāstams kas daudz svarīgāks. Diemžēl, mūsu sūtnis neatrada laiku padomju ģenerāli uzklausīt. Un tā pagājušā gada sākumā, kad ģenerālis bija jau padomju militārā atašeja posteni Londonā, vismaz divos gadījumos viņš no jauna bija licis saprast mūsu valdības augstiem ierēdņiem, ka Maskavā ir nopietni spēki, kas vajadzības brīdī nekavētos likvidēt Staļina komūnistu birokratu kliķi un pavērt ceļu brīvākiem demokratiskiem vējiem. Man godīgi jāatzīstas, ka šoreiz mūsu klasiskā politika — nogaidīt un redzēt kā notikumi attīstas, nebija sevi attaisnojusi. Ģenerālis Putna, nesaņēmis nekādu konkrētu atbildi kā uz to skatītos Viņa Majestātes valdība, to liberālo spēku uzdevumā, kas varbūt patiesi būtu likvidējuši ienīsto boļševiku diktātūru, drīz vien sāka meklēt draugus citā nometnē. Sarunas ar balto krievu emigrācijas vadošajām personām varētu uzskatīt par nepiedodamu pārsteidzību. Diemžēl, karaļa bēŗu laikā Putna un maršals Tuchačevskis, tomēr satikās ar balto krievu politiķiem. Tie neapmierinājās ar sarunām Londonā, jo mums zināms, ka Parīzē tika konsultēti arī vairāki krievu trimdā dzīvojošie sociālisti. Visu šo sarunu rezultātā Tuchačevskis atceļā uz Maskavu atrada par nepieciešamu uzturēties dažas dienas Berlīnē. Ja mēs šodien zinātu, ar ko padomju maršals Berlīnē apspriedies, mēs varētu konkrētāk spriest, vai krievu - vācu militārā alianse ir jau noticis fakts, vai arī liktenim labpaticies izspēlēt kādu citu pavisam neparedzētu kārti."

„Es negribu sevi iecelt krievu jautājumu lietpratēja godā un vēl mazāk es varu pretendēt uz kaut cik nopietni ņemama nacionālsociālistu ideoloģijas anatomijas pazinēja titulu," pulkvedis Sēlis uzmanīgi ar skota rūpību un taupību piepildīja stāvās konjaka glāzītes. „Cik es saprotu, tad eventuālai krievu - vācu militārai aliansei steidzami ir jāatrod pretsvars Un tā var būt tikai otra militāra alianse, kas ir vismaz tikpat, vai pat spēcīgāka, jo citādi Maskava ar Berlīni sadalīs veco Eiropu un, kas zina, pat visu pasauli, kā kādas jaunas dāmas dzimšanas dienas torti. Jums, Ken, nav nemaz jāuzsveŗ, no kuŗa gala tādā gadījumā kūku griezīs," pulkvedis Sēlis sīkiem malkiem baudīja jau atdzisušo kafiju. ,Kāda gan nopietna alianse te ziemeļu stūrī varētu rasties? Kā latvieši, tā igauņi, kā arī lietuvieši, kas neapšaubāmi taču sēž vienā laivā, šovinistiskā greizsirdībā nevar militāro aliansi radīt kaut vai tikai uz papīra. Tā ir rūgta, bet īsta patiesība!"

„Manuprāt, mums nevajadzētu novērtēt sevi pārāk zemu," pulkvedis Celmiņš bija gaišākās domās. „Es nepazīstu Maskavas jautājumu, bet diezgan labi zinu dažus raksturīgus krievu mentālitātes pamatprincipus. Ņemsim caurmēra krievu, kas nav ne komūnists, ne trockists, ne baltgvards. Iedodiet šim caurmēra Vaņkam pāris pudeļu šnabja un pasakiet, ka tuvākais gardovojs ir kādas simts verstes tālu, tad Vaņka ālēsies, bļaustīsies, varbūt pat izdauzīs kādu logu, mēģinās paņemt, kas viņam nepieder un uzmāksies ar savu nelūgto mīlestību pirmajai sievietei, kas tam gadīsies ceļā. Vai ne tā?"

„Jā, patiesi!" arī Sēlim patika Celmiņa prātojumi. „Un tu gribi teikt: turi krieva tuvumā policistu ar rungu rokā, un viņš nekādas muļķības nedarīs."

„Jūs, pulkvedi, esat uz īstām pēdām," Kenets Sautvūds pavisam klusu piebilda. „Mums ātri jārada spēcīga dūre, jeb ja jums patīk, sauciet to par rungu, tieši šeit ziemeļos. Manā pēdējā misijā Helsinkos es noskaidroju, ka ar somiem par šo jautājumu var runāt. Viņa Majestātes valdība, un tas strikti paliek mūsu starpā, ar vislielāko labvēlību skatītos uz dažām politiskām pārmaiņām tieši šeit Baltijas jūras krastos. Es nedomāju iejaukties jūsu valsts iekšējās lietās, bet plašāka politiska baze jūsu valdībai pavērtu ceļu sarunām ar Somiju un arī ar Zviedriju un, kas zina, pat Dāniju. Protams, ka norvēģi sekos zviedru priekšzīmei. Jūsu pēdējā parlamenta prezidentam Dr. Paulim Kalniņam ir ļoti labs vārds kā somu, tā zviedru sociāldemokratu aprindās. Viņa dēls, kas pret paša gribu spiests uzturēties Helsinkos, īstā brīdī varbūt atradīs draugus jūsu valstij savu domu biedru vidū somu zemē. Mēs, angļi, nekad neesam pazaudējuši cieņu pret saviem politiskajiem pretiniekiem, lai tie būtu arī karstgalvji. Arī sociālisti galu galā taču grib pakalpot tikai valstij. Viņu ceļš uz gala mērķi dažreiz iet pa citām takām, kādas izvēlētos Baldvins vai Lloids Džordžs."

„Ken, jūs man nupat dodat mazu ierosmi. Helsinkos tāpat spiests uzturēties arī mūsu galēji labā spārna politiķis Gustavs Celmiņš."

„Nesauksim Gustavu par politiķi," sarunā iekrita pulkvedis Celmiņš, „manā uztverē viņš ir tikai pārāk godīgs ideālists. Brīžiem pat pārāk naivs, jo kā gan citādi varētu izskaidrot pērkonkrustiešu māžošanos ar pelēkajiem krekliem, roku vicināšanu un tautas baidīšanu ar brīvmūrniekiem un žīdu bubuli."

„Tev taisnība. Tas varbūt pa daļai ir profesora Plāka nopelns. Kas mani interesē, ir tas, ka Gustavs Celmiņš trimdā Helsinkos dzīvodams, esot atradis ceļu draudzībai uz somu armijas vadību. Runā pat par viņa viesošanos Manerheima vasaras mītnē. Runā arī, ka viņš taisās precēt kādu no Somijas maršala tuvām radiniecēm."

„Nu, redziet!" Kens bija gandrīz jau sajūsmināts, „Divas melnas, bet nemaz zemē metamas avis jums jau ir Helsinkos. Es saprotu, ka viņi tur nevar runāt jūsu valdības vārdā. Vai jums nav padomā trešais vīrs, kas stāvētu tuvāk centram. Vīrs, kuŗa domas uzklausītu vismaz daži jūsu valdības locekļi. Vīrs, kas prot runāt un arī — klusēt?"

„Bez šaubām, ka mums ir," pulkvedis Sēlis pacēla savu glāzi „uz ziemeļu alianses tapšanu! Pulkvedis - leitnants Veiss ir vīrs, kas varēs runāt ģenerāļa Baloža vārdā."

„Tikai ģenerāļa?" Sautvūds tēloja izbrīnu.

„Diemžēl, jā!" pulkvedis Sēlis bija nepiedodami atklāts.

Nākošajā turpināj.: MARIJAS BRIEDĪTES ZIŅOJUMS

ZIŅAS PAR RIETUMVĀCIJU

Pašreiz Vācijā trūkst 2.000 narkozes ārstu, kā konstatēts Diseldorfā notikušā ārstu sanāksmē. Vācu ārstu savienība šī roba aizpildīšanai labprāt apsveiktu ārstus no Baltijas zemēm. Tāpat ziņots, ka Vircburgā atklāts pirmais ortopēdiskais mūzejs.

*

Par zinātnisku darbu augu aizsardzībai Darmstatē nodibināta DM 10.000,- liela godalga. Godalgu izniegs ik gadus, un tā saucas „Dr. Fritz Merck Preis." Darbus skatīs cauri īpaša komisija Gīzenes universitātē. Darbus var iesūtīt visā pasaulē dzīvojošie lietpratēji.

*

Pirmoreiz pēc 22 gadu pārtraukuma Ķīlē sanāca Starptautikais pasaku un teiku pētītāju kongress no 24 valstīm. Kongress turpinājās Kopenhāgenā. Kongresa dalībnieki pēta tautu pasakas un teikas, to sakarību tautu starpā, izcelsmi, u. t. t.

*

Bērnu veselības pārbaudē Rietumvācijas skolās konstatēts, ka 90% skolēnu un 60% mazbērnu no 3 līdz 6 g. v., slimo ar zobiem. Komisija jaunatnes veselības kopšanai pieprasa nekavējoties rūpēties par bīstamās slimības novēršanu un lai vecāki stingrāk seko bērnu zobu kopšanai.

*

435 jaunatnes sādžas un dzīvojamās mājas uztur Vācijā evanģeliskā jaunatnes apvienība. Visus izdevumus sedz no ienākušiem ziedojumiem.

*

Vācijas augstskolās studē 1000 Afrikas studenti. Viņu iepazīstināšanai ar Rieumvāciju Minchenē atvērs 10 dienu ilgus kursus.

*

570 miljonu marku 1959. gadā izdevusi Rietumvācijas valdība zinātnes veicināšanai, pievēršot īpašu vērību jaunatnes iesaistīšanai zinātniskos pētījumos.

*

„Tautas auto" Vācijā gūst arvien lielāku ievērību un tos eksportē lielos vairumos ne vien uz Ameriku, bet arī uz citiem kontinentiem. Volfburgas fabrika kopš 1945. g. uzbūvējusi pāri par 3 milj. auto, un Hanoveras fabrika nupat pabeidza 500.000. automašīnu.

*

Bērnu rotaļlietu izstāde ar audzinošu raksturu notikusi Braunšveigā. Sevišķi skolotāju aprindās tā guvusi lielu piekrišanu. Izstāde turpināsies Holandē un Šveicē. Rīkotāja ir Ulmas rotaļlietu savienība Vācijā.

— ro.